

Or.0057.1.2020

RAPORT O STANIE GMINY CHOJNICE za 2019 rok

CHOJNICE, MAJ 2020 ROK

Spis treści

I.	Wstęp	5
II.	Ogólna charakterystyka gminy	5
III.	Informacje finansowe	8
1.	Stan finansów gminy	8
2.	Wykonanie budżetu Gminy Chojnice za 2019 rok	9
3.	Wykonanie wydatków inwestycyjnych i majątkowych	13
4.	Wieloletnia prognoza finansowa	15
IV.	Informacja o stanie mienia komunalnego	16
V.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	22
1.	Strategia Rozwoju Gminy Chojnice na lata 2014 – 2025	22
2.	Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi (...) na 2019 rok	25
3.	„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Chojnice na rok 2019”	26
4.	„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chojnice na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026	27
5.	Program pn. „Plan budowy boisk wielofunkcyjnych „Jaskółeczka”	27
6.	Program „Czyste powietrze Pomorza”	28
7.	Program „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych”	28
8.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2019 roku	29

9.	Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Chojnice na lata 2009 – 2023	31
10.	Gminny programu dotacji dla spółek wodnych obiektowych w 2019 roku	31
11.	Gminny program budowy i finansowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych na terenie gminy Chojnice	32
12.	Program wspierania rodziny w Gminie Chojnice na lata 2019 – 2021	33
13.	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Chojnice na lata 2016 – 2020	40
14.	Program „Koperta życia” Gminy Chojnice	41
15.	Program osłony „Posilek dla dzieci i młodzieży na lata 2019 – 2023	41
16.	Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	42
17.	Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chojnice na lata 2015 – 2020	42
18.	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Chojnice na lata 2016-2020	43
19.	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	43
VI.	Realizacja uchwał Rady Gminy w Chojnicach w 2019 roku	44
1.	Omówienie ogólne	44
2.	Zestawienie szczegółowe	45
VII.	Część analityczna - efekty działań prowadzonych w 2019 roku	58
1.	Ład przestrzenny	58

2.	Oświata i edukacja	61
3.	Pomoc społeczna	67
4.	Kultura	82
5.	Sport i rekreacja	84
6.	Turystyka	86
7.	Rozwój sieci gazowniczej	87
8.	Aktywność obywatelska	88
9.	Rozwój zasobów ludzkich w sektorze samorządowym	95
10.	Finanse w zakresie zamówień publicznych	96
11.	Ochrona zdrowia	97
12.	Ochotnicze straże pożarne	98
VIII.	Podsumowanie	98

I. Wstęp

W związku z wprowadzoną na początku 2018 roku nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym (t.j. – Dz. U. z 2020 r. poz. 713), a dokładnie zgodnie z art. 28 aa ust. 1 ww. ustawy *wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy*. Jak wskazuje art. 28 aa ust. 2 ustawy opracowany dokument obejmuje *podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego*.

Z pewnością informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą Mieszkańcom Gminy Chojnice do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy. Tym bardziej, że zgodnie z art. 28 aa ust. 6 cytowanej ustawy „w debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos”.

W związku z powyższym serdecznie zapraszam Mieszkańców do wspólnej dyskusji nad raportem o stanie Gminy Chojnice za 2019 rok.

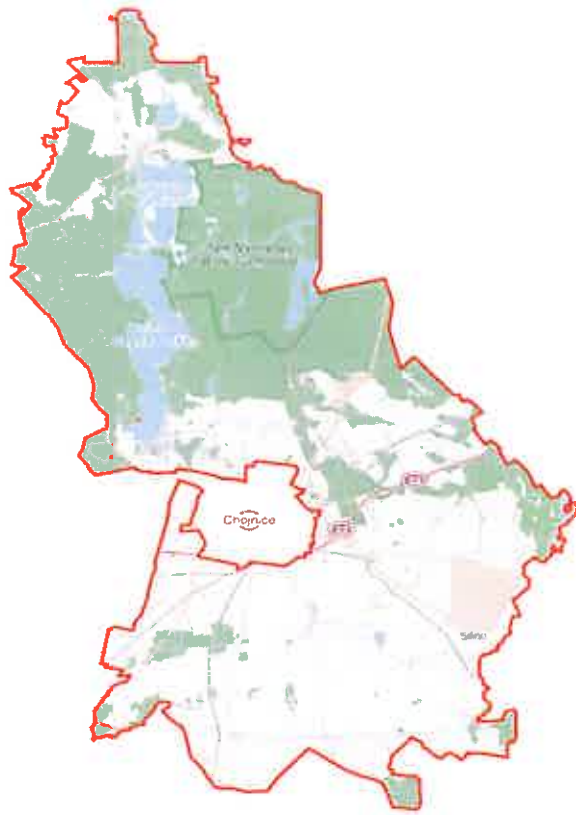
II. Ogólna charakterystyka Gminy Chojnice

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo - zachodniej części województwa pomorskiego w Powiecie Chojnickim. Graniczy z Miastem Chojnice oraz gminą Czersk, gminą Brusy, gminą Konarzyny i Człuchów oraz gminami: Tuchola, Kęsowo i Kamień Krajeński. W ujęciu historycznym jest to część Pomorza Gdańskiego.

Sieć osadniczą w gminie tworzy 81 miejscowości, z czego 34 stanowią siedzibę Sołectw. W minionym roku zwiększyła się liczba mieszkańców w 18 sołectwach. Największy przyrost mieszkańców odnotowano w sołectwach: Chojniczki, Charzykowy, Nowa Cerkiew, Krojanty. W porównaniu do 2018 roku zmniejszyła się liczba mieszkańców w 14 sołectwach. Największy spadek odnotowano w sołectwie Silno, gdzie ubyło 22 mieszkańców, a w sołectwie Ciecchocin 16. Nie zmieniła się liczba mieszkańców w sołectwie Kłodawa i Zbeniny.

Centralna część gminy i południowa część o charakterze rolniczym są gęściej zaludnione (ok. 85% ludności) od części północnej gminy, gdzie dominują w użytkowaniu lasy, a działalność turystyczna odgrywa istotną rolę w gospodarce. Południowa część to teren wysoczyzny morenowej. Gleby są tu bardzo urodzajne i już w średniowieczu rozwinęło się rolnictwo, które dominuje tutaj i obecnie. Środkowa i północna część gminy posiada wysoką wartość przyrodniczą i doskonałe warunki do rozwoju różnorodnych form wypoczynku.

Na terenie gminy Chojnice działają trzy Wiejskie Domy Kultury, 14 świetlic oraz biblioteka gminna funkcjonujące w strukturze Gminnego Ośrodka Kultury z siedzibą w Chojnicach. Zadania z zakresu edukacji publicznej realizowane są przez dziesięć szkół podstawowych. Zadania z zakresu ochrony zdrowia realizowane są przez Samodzielną Publiczną Przychodnię Wiejską Gminy Chojnice, w skład której wchodzi Ośrodek Centralny, który mieści się w Chojnicach przy ul. Kościerskiej 9 oraz Filie znajdujące się w Silnie, Charzykowach, Ogorzelinach, Lichnowych, Nowej Cerkwi i Swornegaciach. Powierzchnia gminy wynosi 45.821 ha (458,21 km²), w tym: użytki rolne - 48,52%, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 39,27%, grunty pod wodami – 7,07%.

Plan Gminy Chojnice

Na koniec 2019 roku w gminie Chojnice zameldowanych było na pobyt stały 18826 osób. W 2019 roku na pobyt stały zameldowało się 338 osób, a wymeldowało się 247osób.

Rok (wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.)	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	Liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego
2015	297	210
2016	324	246
2017	298	258
2018	817	240
2019	338	247

Demografię Gminy Chojnice w poszczególnych sołectwach w latach 2015-2019 przedstawia poniższa tabela:

SOŁECTWA	OGÓLNA LICZBA MIESZKAŃCÓW W LATACH (stałe zameldowanie)					Różnica w latach 2015-2019
	2015	2016	2017	2018	2019	
Angowice	287	284	287	286	290	3
Charzykowy	1740	1818	1865	1891	1924	184
Chojnaty	224	225	219	210	216	-8

Chojniczki	1088	1128	1159	1206	1285	197
Ciechocin	511	507	513	515	499	-12
Czarłomie - Jarcewo	352	343	337	342	341	-11
Doręgowice	314	321	317	320	325	11
Funka	180	176	179	183	179	-1
Gockowice - Objezierze	283	283	286	283	281	-2
Granowo	189	197	208	211	213	24
Klawkowo	405	416	433	433	449	44
Kłosnowo	182	167	158	155	154	-28
Kłodawa	326	320	321	328	328	2
Kopernica	76	73	70	65	64	-12
Krojanty	558	561	562	567	591	33
Kruszka	333	328	333	334	332	-1
Lichnowy	1298	1326	1321	1311	1323	25
Lotyń	354	351	360	368	379	25
Moszczenica	174	172	173	175	177	3
Niezychowice	769	771	771	774	763	-6
Nowa Cerkiew	821	835	845	873	900	79
Nowe Ostrowite	308	305	301	295	282	-26
Nowy Dwór - Coldanki	346	337	344	333	328	-18
Ogorzeliny	1170	1162	1162	1159	1160	-10
Ostrowite	504	509	501	495	492	-12
Pawłowo	911	914	929	944	966	55
Pawłówko- Lipienice	605	615	611	628	630	25
Powałki	435	450	646	487	490	55
Raławki	235	229	232	240	237	2
Silno	1028	1040	1046	1038	1016	-12
Sławęcín	529	531	546	563	557	28
Swornegacie	1126	1138	1135	1155	1177	51
Topole	227	226	224	230	248	21
Zbeniny	216	218	224	230	230	14
RAZEM GMINA	18104	18276	18436	18636	18826	722

Z danych zawartych w powyższym zestawieniu tabelarycznym wynika, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały wzrosła w Gminie Chojnice w roku 2019 o **190 osób**. Demografia Gminy Chojnice w 2019 roku według ekonomicznych grup wieku przedstawia się

7

następująco:

Grupy wiekowe (osób zameldowanych na pobyt stały)	Płeć		Razem
	mężczyźni	kobiety	
wiek przedprodukcyjny	2313	2095	4408
wiek produkcyjny	6132	5355	11487
wiek poprodukcyjny	1025	1906	2931
zameldowane stałe	9470	9356	18826
wiek 0-2	415	353	768
wiek 3-6	492	465	957
wiek 7-12	803	734	1537
wiek 13-15	382	332	714
wiek 16-18	348	336	684
wiek 19-29	1491	1402	2893
wiek 30-39	1437	1440	2877
wiek 40-49	1368	1313	2681
wiek 50-59	1147	1079	2226
wiek 60-69	987	1031	2018
wiek 70 lat i więcej	603	868	1471
wiek 80 lat i więcej	174	370	544
zgony	96	66	162
urodzenia	123	138	261

III. Informacje finansowe

1. Stan finansów gminy

Stan finansów Gminy Chojnice na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawia się następująco:

1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

- dochody własne - 48.374.020,- zł - 43,5%
- dochody ogółem - 111.195.855,- zł

2. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

- wydatki majątkowe - 20.754.799,- zł - 19,6%
- wydatki ogółem - 105.927.798,- zł

3. Zadłużenie ogółem na dzień 31.12.2016 r.

- 32.080.680,- zł - 43,03%
- na dzień 31.12.2017 r. - 36.437.720,- zł - 39,61%
- na dzień 31.12.2018 r. - 42.257.240,- zł - 45,06%
- na dzień 31.12.2019 r. - 38.987.240,- zł - 35,1%
- na dzień 31.12.2020 r. - 33.217.240,- zł - 17,7%

4. Poziom wolnych środków na dzień 31 grudnia 2019 r. po odliczeniu obsługi zadłużenia
- 6.852.597,- zł (wolne środki 7.860.694,- zł - 1.008.097,- zł)

2. Wykonanie budżetu Gminy Chojnice za 2019 rok

Budżet Gminy Chojnice na 2019 rok został opracowany w oparciu o wskaźniki wzrostu, których wysokość została określona w stosunku do przewidywanego wskaźnika inflacji. Ustalona wysokość dochodów była oparta na analizie wykonania w porównywalnych źródłach dochodów za 2018 rok przy uwzględnieniu informacji Ministra Finansów o wysokości subwencji ogólnej, podatku dochodowego od osób fizycznych oraz informacji Wojewody Pomorskiego o wysokości dotacji celowej na zadania z zakresu administracji rządowej.

Tak opracowany budżet w poszczególnych działach gospodarki narodowej przyjęty został uchwałą nr III/8/2018 Rady Gminy w Chojnicach w dniu 20 grudnia 2018 r., w której ustalono budżet po stronie dochodów w wysokości **93 113 252,- zł**, a po stronie wydatków w wysokości **103 943 252,- zł**. Przychody ustalono w wysokości **16 200 000,- zł**, a rozchody budżetowe określono w kwocie **5 370 000,- zł**.

Realizując budżet w 2019 roku, w celu zapewnienia prawidłowej relacji między dochodami a wydatkami, dokonywano systematycznych ocen realizacji budżetu. W uzasadnionych przypadkach dokonywano zmian w budżecie, na które składało się 9 uchwał Rady Gminy w Chojnicach oraz 24 zarządzeń Wójta Gminy Chojnice zapobiegając w ten sposób przekroczenia planu wydatków. Prowadzono także stały nadzór i kontrolę nad celowością, efektywnością i gospodarnością wydatkowania środków na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych.

W konsekwencji na wniosek Wójta Rada Gminy w Chojnicach poprzez stosowne uchwały zwiększyła plan dochodów budżetowych o kwotę 19.198.499,- zł, a plan wydatków budżetowych o kwotę 14.228.125,- zł. Plan przychodów zmniejszył się o 8.237.363,- zł i po zmianach wynosił 7.962.637,- zł. Plan rozchodów nie zmienił się i na koniec 2019 roku wynosił 5.370.000,- zł. Stan długu na koniec roku stanowił kwotę 38.987.240,- zł. Nie odnotowano zobowiązań wymagalnych.

Wynik finansowy za 2019 rok wyniósł (+)5.268.057,- zł przy planowanym (-) 2.592.637,- zł. Biorąc pod uwagę rozliczenia finansowe z urzędami skarbowymi i Ministrem Finansów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz wykorzystanie i spłatę pożyczek i kredytów, a także oszczędną gospodarkę (niższe kwoty po przetargach niż planowane), budżet zamknął się nadwyżką środków (wolne środki) w wysokości **7.860.694,-zł** (Przychody - Rozchody + Wynik finansowy czyli **7.962.637,00 - 5.370.000,00 + 5.268.057,00**).

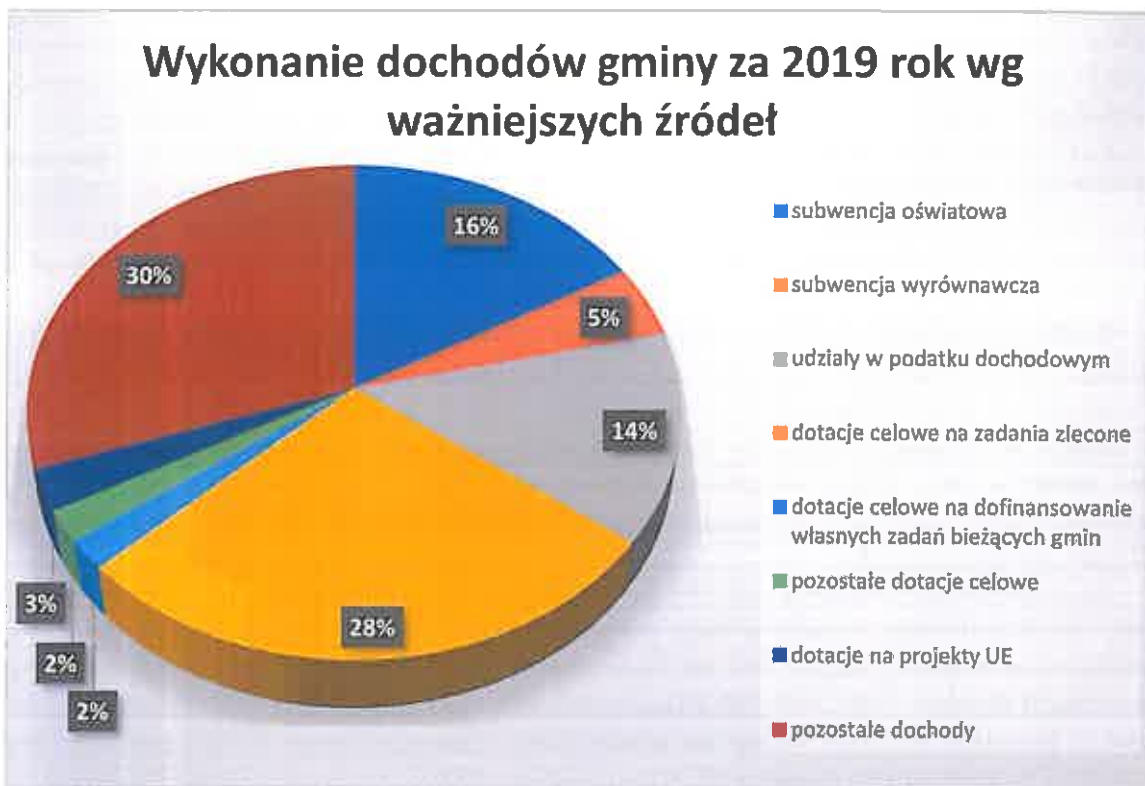
Wykonanie budżetu Gminy Chojnice za 2019 rok w liczbach z podziałem na:

1. Wykonanie dochodów (111.195.855,- zł) - 99,0%
w tym: dynamika PIT

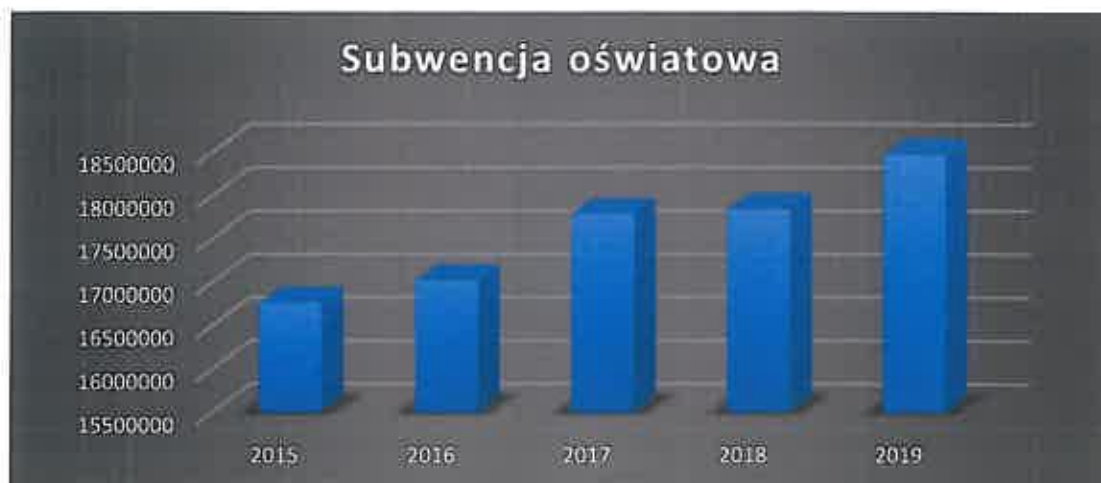
- 2015 r.	- 8.234.361,- zł	udział	37,67%
- 2016 r.	- 10.065.233,- zł	udział	37,79%
- 2017 r.	- 11.261.374,- zł	udział	37,89%
- 2018 r.	- 13.338.258,- zł	udział	37,98%
- 2019 r.	- 15.377.003,- zł	udział	38,08%
- 2020 r.	- 100.300.000,- zł	udział	38,18%
2. Wykonanie wydatków 105.927.798,- zł - 92,2%
3. Wynik (nadwyżka/deficyt) operacyjny (+ 5.268.057,- zł)
4. Dotacje rozwojowe pozyskane spoza budżetu gminy – UE - 983.113,- zł

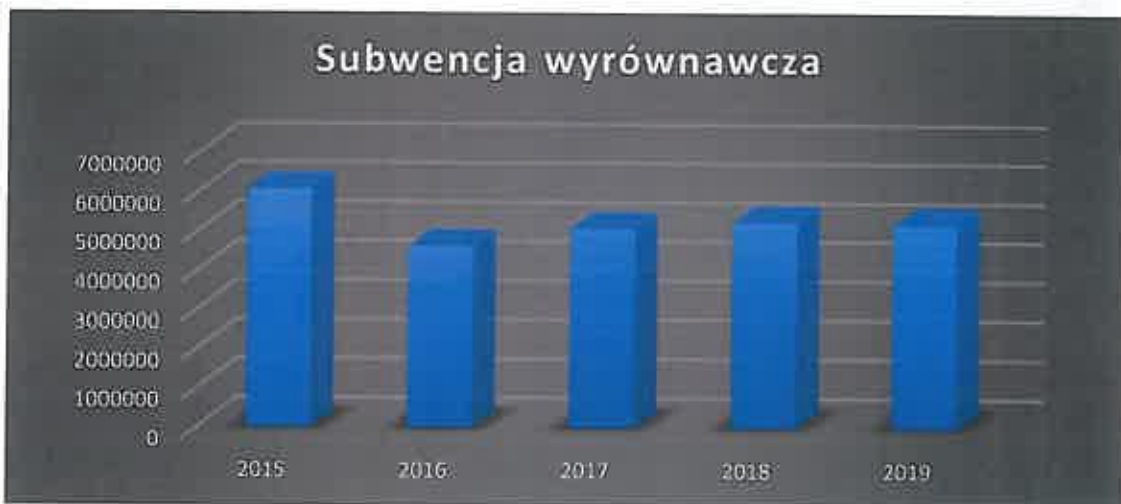
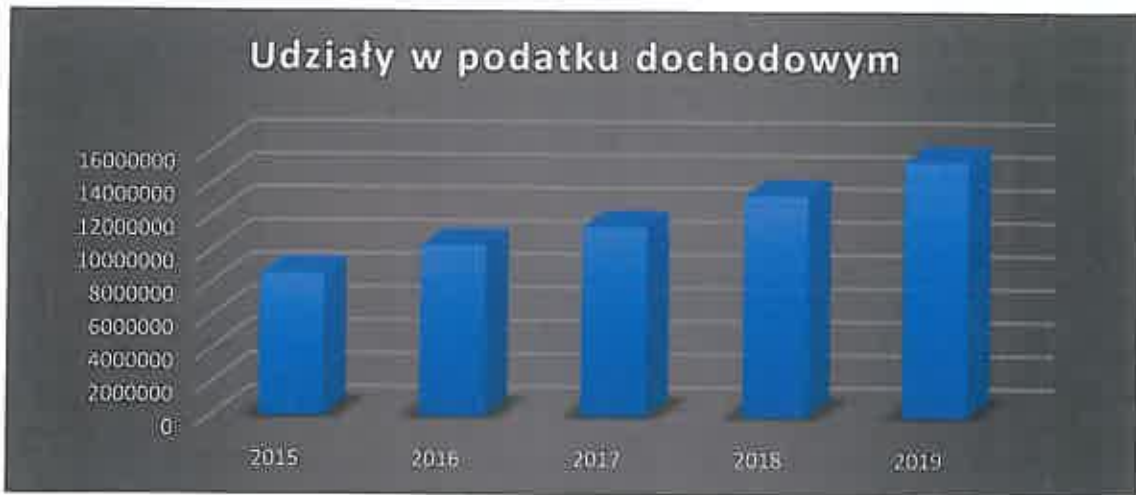
5. Dochody z majątku - 2.001.244,- zł

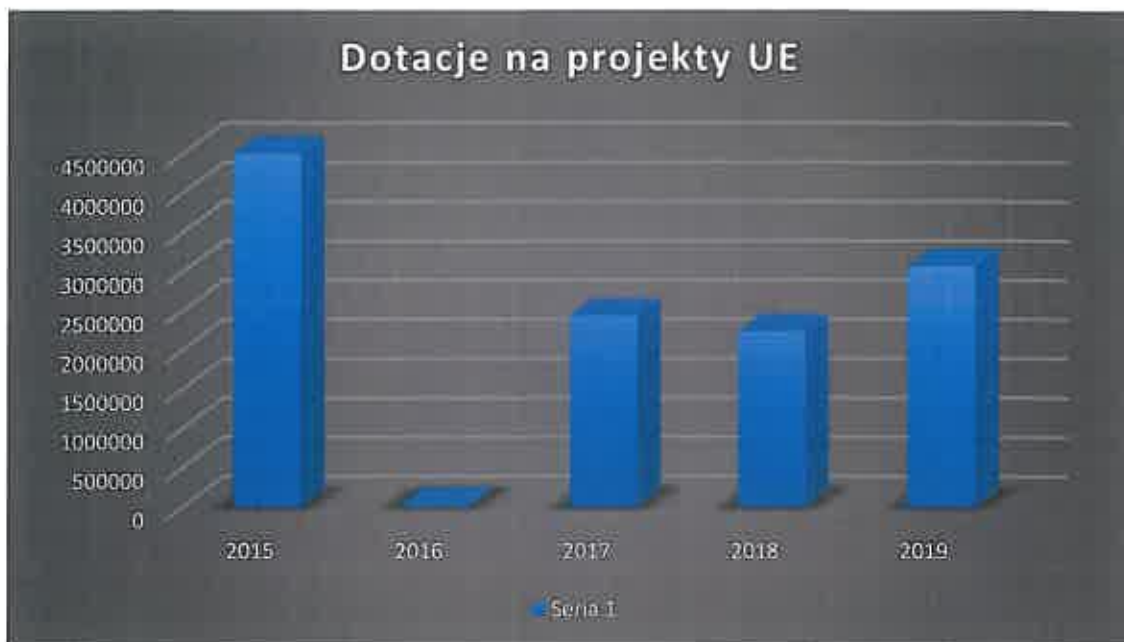
W poniższych wykresach przedstawiono najistotniejsze sprawy finansowe dla Gminy Chojnice w 2019 roku, tj. wykonanie dochodów według ważniejszych źródeł, jak również dokonano porównania ważniejszych dochodów gminy w latach 2015-2019 takich jak subwencja oświatowa, udziały w podatku dochodowym, subwencja wyrównawcza, dotacje, dotacje na projekty finansowane i współfinansowane z Unii Europejskiej.

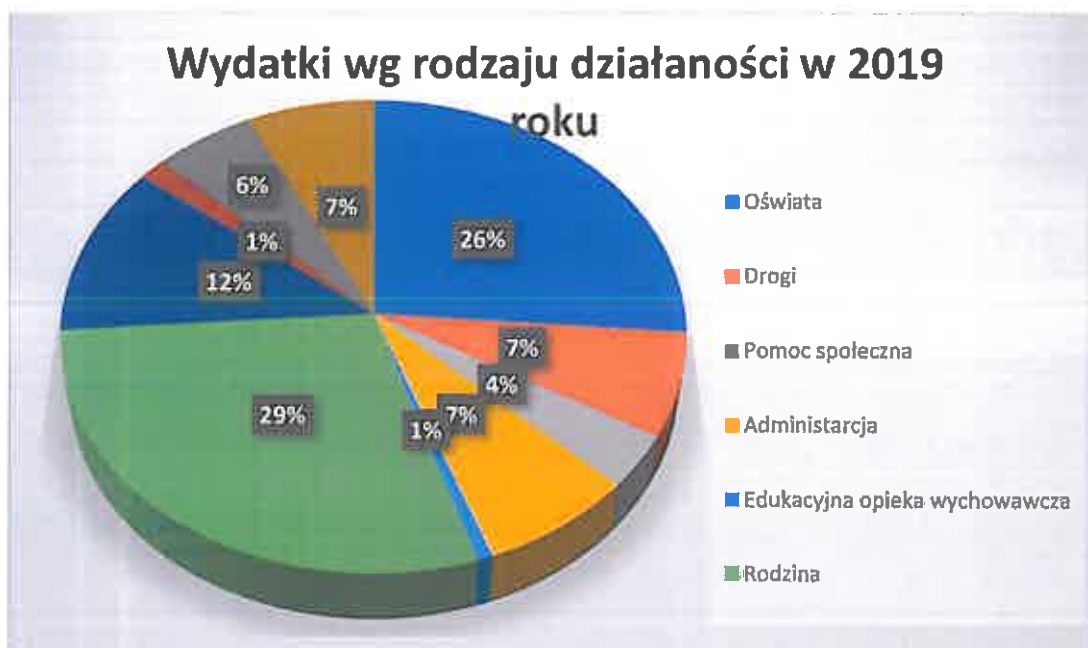
Porównanie ważniejszych dochodów Gminy Chojnice w latach 2015 - 2019

W poniższych wykresach przedstawiono wykonanie wydatków według rodzaju działalności w 2019 roku, jak również dokonano porównania wydatków wg rodzaju działalności Gminy Chojnice w latach 2015 – 2019 oraz poniesionych wydatków na oświatę.

3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych i majątkowych

1. Wysokość wydatków majątkowych w stosunku do planu - 85,6%

- plan - 24.280.287,- zł
 - wykonanie - 20.754.799,- zł

2. Podstawowe inwestycje zrealizowane w 2019 roku na terenie gminy Chojnice przedstawiają się następująco:

Lp.	Nazwa inwestycji	Wydatkowana kwota
1.	Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Silnie wraz z programem prac konserwatorskich oraz infrastrukturą towarzyszącą Rok 2018 - 624.512,- zł Rok 2019 - 1.389.101,- zł	2.013.613,-
2.	Pomorskie Szlaki Kajakowe Meandry Brdy i Chociny Rok 2018 - 8.672,- zł Rok 2019 - 708.913,- zł	717.585,-
3.	Budowa zjeżdżalni Charzykowy Rok 2018 - 206.642,- zł Rok 2019 - 586.971,- zł	793.613,-
4.	Słońce źródłem pozyskiwania energii w gminach: Chojnice, Brusy, Czersk, Karsin i Konarzyny	2.422.555,-
5.	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych (droga gminna Nr 239017) Raclawki-Objezierze	633.798,-
6.	Budowa ul. Dworcowej w Krojantach	813.194,-
7.	Budowa ul. Sadowej w Lichnowach	197.428,-
8.	Budowa ul. Pogodnej w Ciechocinie	242.904,-
9.	Budowa ul. Boczna Ogorzeli	217.398,-
10.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego w m. Ogorzeli	60.698,-
11.	Budowa drogi Sternowo	590.389,-
12.	Budowa drogi gminnej Nr 239017G Raclawki-Objezierze	220.147,-
13.	Budowa drogi gminnej Kłodawa	87.263,-
14.	Budowa drogi gminnej Moszczenica	130.911,-
15.	Budowa drogi wewnętrznej w Pawłowie	78.994,-
16.	Instalacja sieci internetowej	36.231,-
17.	Rozbudowa szkoły podstawowej Kłodawa (dokumentacja)	67.230,-
18.	Rewitalizacja centrum wsi Doręgowice	1.021.522,-
19.	Budowa ścieżki rowerowej Niezychowice-Kamionka	3.655.877,-
20.	Budowa punktów oświetleniowych Ciechocin	5.777,-
21.	Budowa punktów oświetleniowych Kłodawa	1.211,-

22.	Budowa punktów oświetleniowych Niezychowice	2.422,-
23.	Budowa punktów oświetleniowych Lichnowy	10.993,-
24.	Budowa punktów oświetleniowych Pawłówko	10.325,-
25.	Budowa punktów oświetleniowych Charzykowy	1.212,-
26.	Budowa punktów oświetleniowych Ogorzeliny	4.792,-
27.	Budowa punktów oświetleniowych Czartołomie-Jarcewo	3.633,-
28.	Budowa punktów oświetleniowych Silno	1.211,-
29.	Budowa punktów oświetleniowych Moszczenica	5.272,-
30.	Budowa oświetlenia ulicznego Nowa Cerkiew	104.298,-
31.	Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego ze sztucznej nawierzchni przy SP Lichnowy	611.678,-
RAZEM		14 764 174,-

Wydatki inwestycyjne Gminy Chojnice w latach 2016 – 2019 przedstawia poniższy wykres:

4. Wieloletnia prognoza finansowa

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia Gminy Chojnice przedstawia się na koniec 2019 roku następująco:

Lp.	Rok	Wydatki z tytułu poręczeń	Splata pożyczek i kredytów	Wydatki na obsługę długu
1.	2019	-	5.370.000,-	1.008.097,-
2.	2020	1.355.217,-	5.770.000,-	900.000,-
3.	2021	445.217,-	6.044.000,-	500.000,-
4.	2022	163.840,-	5.853.240,-	500.000,-
5.	2023	137.971,-	4.920.000,-	500.000,-
6.	2024	137.971,-	6.450.000,-	500.000,-
7.	2025	35.620,-	4.800.000,-	500.000,-
8.	2026	-	4.000.000,-	500.000,-
9.	2027	-	1.150.000,-	500.000,-

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Raport o stanie mienia komunalnego sporządzono na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. - Dz. U. z 2020 r., poz. 713).

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Gminnym zasobem nieruchomości Gminy Chojnice gospodaruje Wójt Gminy Chojnice, w szczególności poprzez: ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z katastrzem nieruchomości, zapewnienie wyceny tych nieruchomości, zabezpieczenie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, wykonywanie, czynności związanych z naliczeniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu, zbywanie oraz nabywanie nieruchomości do zasobu, wdzierżawianie, wynajmowanie i użyczanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu, podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, składanie wniosków o założenie ksiąg wieczystych na nieruchomości Gminy Chojnice oraz o wpis w księdze wieczystej.

Wójt Gminy Chojnice gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, kierując się przy tym zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych. Niniejszy raport o stanie mienia Gminy Chojnice obejmuje okres od 01.01.2019r. – 31.12.2019r.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, Wójt Gminy Chojnice ewidencjonuje mienie komunalne, aktualizując jego stan na bieżąco, w miarę zaistnienia zmiany (np. sprzedaży, zakupu, komunalizacji, podziału nieruchomości). Wójt Gminy Chojnice ewidencjonuje nieruchomości należące do gminnego zasobu nieruchomości, ale też nieruchomości stanowiące własność Gminy Chojnice i oddane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.

Nabywanie nieruchomości na rzecz Gminy Chojnice następuje głównie poprzez:

- 1) zakup, zamianę, darowiznę;
- 2) komunalizację – nabycie własności nieruchomości z mocy prawa lub na wniosek na podstawie ustawy z dnia 10 maja 1990r. – przepisy wprowadzające ustawę

- o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 1990 r. Nr 32 poz.191 późn.zm.);
- 3) nabywanie na podstawie decyzji administracyjnych – wydanych w sprawie nabywania gruntów m.in: pod drogi zgodnie z art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.), na podst. art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.), na podst. art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1474 z późn. zm.);
  - 4) inne czynności prawne jak np. pierwokup, zasiedzenie.

Do gminnego zasobu nabywane są nieruchomości służące realizacji zadań własnych oraz nieruchomości, które podlegają przejściu na rzecz Gminy Chojnice z mocy prawa. Na powiększenie majątku gminnego wpływ mają również planowane do realizacji inwestycje. Zbyciu podlegają nieruchomości, które nie są niezbędne do realizacji celów publicznych, w szczególności poprzez sprzedaż, zamianę, darowiznę.

W okresie 2019 roku ilość nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości zwiększyła się o 52 sztuki, przy jednoczesnym zmniejszeniu łącznej powierzchni zasobu nieruchomości o 0,4048 ha. Zwiększenie liczby nieruchomości jest wynikiem nadwyżki różnych form nabycia nieruchomości do zasobu (kupna, komunalizacji, nabycia na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych) nad ich zbyciem (głównie w formie sprzedaży).

W minionym roku Gmina Chojnice nabyła w drodze zakupu 38 działek o łącznej powierzchni 2,7250 ha, za łączną cenę 543.414 zł, z przeznaczeniem pod drogi publiczne, ścieżki pieszo - rowerowe oraz tereny rekreacyjne dla lokalnych społeczności. Gmina Chojnice w 2019 roku sprzedała prawo własności 20 działek o łącznej powierzchni 12,7390 ha, za łączną kwotę 2.182.955 zł, w celu realizacji zadań budżetowych Gminy Chojnice. W roku 2019 Gmina Chojnice na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego skomunalizowała 7 nieruchomości, z przeznaczeniem pod drogi gminne lub stanowiące drogi wewnętrzne, umożliwiające dojazd mieszkańców gminy do swoich posesji oraz grunty rolne.

Do gminnego zasobu nieruchomości zaliczane jest także 46 nieruchomości o łącznej powierzchni 42,40607 ha, które znajdują się w użytkowaniu wieczystym Gminy Chojnice.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 a) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) nabywanie, zbywanie i obciążanie nieruchomości oraz ich wdzierżawianie lub wynajmowanie na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony wymaga uchwały Rady Gminy. Uchwała ta jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Do czasu określenia zasad Wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy. W sprawozdaniu z realizacji uchwał Rady Gminy w Chojnicach za 2019 rok przedstawiono wykonanie uchwał w powyższym zakresie.

Nieruchomości, które nie będą zagospodarowane na cele niezbędne do realizacji zadań gminy lub inwestycyjne są udostępniane na warunkach określonych w umowie dzierżawy, najmu lub użyczenia. Nieruchomość należące do zasobu są także przekazywane do zarządzania jednostkom organizacyjnym gminy lub sołectwom w celu realizacji zadań. Na koniec 2019

roku Gmina Chojnice zawarła 59 umów dzierżawy na grunty o powierzchni 74,7509 ha i użyczyła podmiotom zewnętrznym 34 działki o łącznej powierzchni 21,2271 ha.

Ze swojego zasobu Gmina Chojnice również oddaje nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Obecnie oddane jest w użytkowanie wieczyste 29 nieruchomości o łącznej powierzchni 10,8708 ha.

Stan mienia Gminy Chojnice na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia odpowiednio poniższe zestawienie tabelaryczne - wykaz gruntów komunalnych Gminy Chojnice w/g stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Grupa użytku gruntowego	Nazwa użytku gruntowego	Ilość działek	Łączna powierzchnia działek (w m ²)
1	Użytki rolne	R- Grunty orne	566	1618284
2		S-R, S-L, S-Ps- Sady	2	5644
3		Ł- Łąki trwałe	47	177402
4		Ps- Pastwiska trwałe	47	139343
5		B-R, B-L, B-Ps- Grunty rolne zabudowane	19	18906
6		W- Rowy	14	20962
7	Grunty leśne zadrzewione i zakrzewione	Ls- Lasy	24	537195
8		Lz- Grunty zadrzewione i zakrzewione	10	24721
9	Grunty zabudowane i zurbanizowane	B- Tereny mieszkaniowe	57	58536
10		Ba- Tereny przemysłowe	6	47431
11		Bi- Inne tereny zabudowane	118	398828
12		Bp- Zurbanizowane tereny niezabudowane	26	169940
13		Bz- Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	50	154444
14		K- Użytki kopalne	1	29300
15		dr- Drogi	1256	3984105
16	Tk- Tereny kolejowe	1	3400	

17		Ti- Inne tereny komunikacyjne	25	8578
18		Tp - grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	29	2943
19	Grunty pod wodami	Wp- Grunty pod wodami powierzchniowymi	1	51700
20		Ws- Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	3	127975
21	Nieużytki	N- Nieużytki	43	172125
22	Tereny różne	Tr- Tereny różne	3	1429
Razem			2348	7753191

Gospodarka mieszkaniowa i lokalami użytkowymi na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawia się następująco w poniższych tabelach:

Budynki w całości gminne - stan na 31.12.2019 r.

Lp.	Adres	Powierzchnia użytkowa [m ²] mieszkania	Ilość lokali mieszkalnych	Ilość lokali użytkowych	Budynek
1.	Chojniczki, ul. Wiejska 2	124,57	3	0	mieszkalny
2.	Krojanty, ul. Kasztanowa 1	116,02	4	0	mieszkalny
3	Lichnowy, ul. Główna 1	126,62	4	3	mieszkalno-usługowy
4	Niezychowice 96	318,48	8	0	mieszkalny wielorodzinny
5	Nowy Dwór 19	45,75	1	2	mieszkalny+ sklep + świetlica
6	Objezierze 29	69,20	2	0	mieszkalny
7	Sławęcín, ul. Szkolna 4	0	0	2	sklep +świetlica
8	Sławęcín, ul. Dworcowa 24	69,15	1	0	jednorodzinny
9	Granowo 18	0	0	1	świetlica
10	Ostrowite, ul. Szkolna 10	57,84	1	0	jednorodzinny
11	Ciechocin, ul. Pogodna 5	178,21	4	0	mieszkalny wielorodzinny
12	Moszczenica 33	0	0	2	świetlica i sklep
13	Doręgowice 37	0	0	1	świetlica
14	Czarłómié 4	0	0	2	świetlica i sklep
15	Szlachetna 16	45,20	1	1	mieszkalny, świetlica
x	RAZEM	1151,04	29	14	

Wykaz lokali socjalnych na terenie gminy Chojnice według stanu na 13.12.2019 r. przedstawia się następująco:

Lp.	Lokalizacja	Pow. m	w	k	c. o.
1.	Niezychowice 96/1	30,63	+	+	-
2.	Niezychowice 96/2	56,03	+	+	-
3.	Niezychowice 96/3	56,04	+	+	-
4.	Niezychowice 96/5	31,31	+	+	-
5.	Niezychowice 96/6	61,5	+	+	-
6.	Niezychowice 96/7	52	+	+	-
7.	Niezychowice 96/8	30,97	+		--
8.	Ciechocin 55/4	32,08	+	+	-
9.	Ciechocin 55/3	39	+	+	-
10.	Ciechocin 9/1	29,66	+	+	-
11.	Charzykowy, ul. Turystyczna 69/2	38,9	+	+	-
12.	Krojanty, ul. Kasztanowa 1	25,81	+	+	-
13.	Objezierze 29	39,20	+	+	-
	Razem	523,13	13	13	0

Zestawienie budynków stanowiących współwłasność Gminy Chojnice według stanu na dzień 31.12.2019 r. przedstawia się następująco:

Lp.	Adres	Powierzchnia użytkowa [m ²] mieszkań gminnych	Ilość mieszkań gminnych	Ilość mieszkań wykupionych	Ilość lokali użytkowych	Budynek	w	k	c. o.
1	Kruszka 16/4	30,45	1	8	0	mieszkalny wielorodzinny	+	-	-
2	Lichnowy, ul. Szkolna 2	23,85	1	3	0	mieszkalny	+	+	-
3	Niezychowice 98	115,1 58,35 56,75	2	4	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	-
4	Ciechocin, ul. Dębowa 4	120,38 42,52 31,72 34,54 11,60	4	1	0	mieszkalno-usługowy	+	-	-
5	Nowa Cerkiew, 18-go P.U.22/3	38,28	1	2	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	-
6	Pawłowo, ul. Klonowa 3/3	26,20	1	3	0	mieszkalny	+	+	-
7	Pawłówek, ul. Długa 26	25,17	1	3	0	mieszkalny	+	+	-
8	Pawłówek, ul. Bydgoska 10	68,17	1	5	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	+

9	Pawłówko, ul. Bydgoska 12A,B	53,6	1	23	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	+
10	Silno, ul. Główna 2/14	35,20	1	17	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	-
11	Silno, ul. Główna 35/2	56,10	1	3	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	+
12	Lotyń 33	107,74 46,20 36,52 25,02	3	1	1	mieszkalno - usługowy	+	-	-
13	Cołdanki 4	150,33 38,70 51,66 40,17 19,80	4	2	0	mieszkalny	+	+	-
14	Ostrowite, ul. Szkolna 2	98,96 65,56 33,40	2	7	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	-
15	Ostrowite, ul. Szkolna 14	51,52	1	1	0	jednorodzinny	+	+	+
16	Ciechocin , ul. Pogodna 9/3	49,01	1	3	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	-
17	Ciechocin, ul. Dębowa 9/3	47,10	1	17	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	-
18	Ciechocin, ul. Główna 14	87,81 29,66 28,90 29,25	3	1	0	mieszkalny czworak	+	+	-
19	Jarcewo, ul. Szkolna 3	79,63 56,50 23,13	2	1	0	mieszkalny	+	+	-
20	Charzykowy, ul. Turystyczna 69	82,30 26,11 17,29 38,90	3	5	0	mieszkalny wielorodzinny	+	+	-
21	Charzykowy, ul. Długa 54	45,14	1	1	1	mieszkalno - usługowy	+	+	+
22	Charzykowy, ul. Długa 71	72,17 17,05 55,12	2	2	0	mieszkalny	+	+	-
23	Ogorzeliń, Os. Słoneczne 5/2	51,14	1	17	0	wielorodzinny (blok)	+	+	+
24	Ciechocin, ul. Główna 24/1	29,64	1	5	0	budynek mieszkalny	+	+	-
25	Pawłowo, ul. Klonowa 10/2	69,78	1	1	0	budynek mieszkalny	+	+	-
26	Lichnowy, ul. Ustronna 14/1	58,24	1	4	0	budynek mieszkalny	+	+	-
27	Lichnowy, ul. Ogorzelińska 3	70,72	1	1	0	budynek mieszkalny	+	-	-
28	Lichnowy, ul. Ustronna 8/1	56,11	1	1	0	budynek mieszkalny	+	+	-
29	Charzykowy, ul. Długa 51/1	0	0	3	1	mieszkalno- usługowy	+	+	-
30	Angowice 38	88,58 29,00	3	1	1	mieszkalno- usługowy	+	+	-

		22,44 37,14							
31	Chojniczki, ul. Chojnicka 76	31,24	1	1	1	mieszkalno - usługowy	+	+	+
32	Ciechocin, ul. Dębowa 19	264,49 50,74 74,40 38,22 47,86 59,70	5	2	0	budynek mieszkalny	+	+	+
33	Gockowice 25 -Świetlica	0,00	0	1	1	mieszkanie +świetlica	+	+	+
34	Lichnowy, ul. Okreżna 50	87,50	2	1	0	mieszkalny	+	+	-
35	Coldanki 3	550,59	10	1	1	mieszkalny wielorodzin y	+	+	-
	RAZEM	2828,24	65	152	6		63	56	13

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

1. Strategia Rozwoju Gminy Chojnice na lata 2014 – 2025

Rada Gminy w Chojnicach w dniu 30 czerwca 2014 r. podjęła uchwałę o przyjęciu Strategii Rozwoju Gminy Chojnice na lata 2014-2025. Dokument ten był dwukrotnie aktualizowany w 2015 i 2016. Wizję gminy Chojnice przyjęto w następującej formie: „*Gmina Chojnice - osobliwa przyroda, przyjaźni ludzie i niespotykana gdzie indziej historia Kosznajdrów i Kaszubów. Tu skosztujecie ciszek nieznanych nigdzie w Europie. 1000 kilometrów ścieżek, miejsce gdzie samochody zamieniono na rowery. Żyję w komforcie miejsca, którego nie chcę opuszczać.*” W strategii opracowano dla Gminy Chojnice następujące cele:

- Wypromowanie zabytków i walorów gminy oraz wykreowanie jej marki, jako miejsca rozwiniętej infrastruktury turystyki rowerowej i kajakowej.
- Przełamywanie barier w wewnętrznej i zewnętrznej współpracy środowisk i oparcie jej na wzajemnym zaufaniu, szacunku i otwartości na innowację.
- Wspieranie wspólnych przedsięwzięć organizacji lokalnych i procesu przekształcania tych organizacji w liderów środowiskowych.
- Tworzenie skutecznego systemu wsparcia dla inwestorów i przedsiębiorców znajdujących na terenie gminy Chojnice - warunki rozwoju.

W Strategii Rozwoju Gminy Chojnice na lata 2014-2025 założono, że monitoring i ocena stopnia wdrażania strategii będą oparte na wskaźnikach i miarach, które obejmują swym zasięgiem cele strategiczne A, B, C, D. Zatem stan realizacji strategii Gminy na dzień 31 grudnia 2019 r. z podziałem na poszczególne cele przedstawia się następująco:

- Wypromowanie zabytków i walorów gminy oraz wykreowanie jej marki, jako miejsca rozwiniętej infrastruktury turystyki rowerowej i kajakowej,

Nazwa wskaźnika		ROK 2019
1.	Długość w kilometrach ścieżek i szlaków rowerowych mierzona rocznie.	<u>SZLAKI ROWEROWE I PIESZE NA TERNIE GMINY CHOJNICE stan na 31.12.2019</u>

		<p>KASZUBSKA MARSZRUTA – szlaki rowerowe i ścieżki znakowane: (ok. 68,5 km)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ szlak czarny 1,6 km ➤ szlak żółty 31 km ➤ szlak czerwony 24,4 km ➤ szlak zielony 7,5 km ➤ szlak łącznikowy od skrzyżowania na Myłof do Mecikała 4km. <p>POZOSTAŁE ŚCIEŻKI ROWEROWE (inwestor – Gmina Chojnice) (ok. 29,8 km)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Chojnice - Pawłowo 2,6 km ➤ Chojnice – Niezychowice 1,6 km ➤ Chojnice - Lichnowy 1,8 km ➤ Chojnice - Ogorzeliń 8 km ➤ Lichnowy – Sławęcín 4,8 km ➤ Pawłowo – Silno 4 km ➤ Niezychowice – Kamionka 7 km <p>SZLAKI ROWEROWE (ok. 48,4 km)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ szlak niebieski PTTK 40,6 km ➤ szlak czarny PTTK 7,8 km <p>SZLAKI PIESZE (ok. 137,5 km)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ szlak Kaszubski im. J. Rydzkowskiego - czerwony 24,8 km ➤ szlak Strugi Siedmiu Jezior - zielony 44 km ➤ szlak im. J. Karnowskiego – czarny 8,6 km ➤ szlak im. J. Bruskiego – żółty 19,5 km ➤ szlak Brdy – niebieski 28,5 km ➤ szlak Zbrzycy – niebieski 5,5 km ➤ szlak łącznikowy – czarny 5 km ➤ szlak łącznikowy – czarny 1,6 km ➤ szlak łącznikowy – czarny 1,6 km
2.	Miejsce w rankingach turystycznych rowerowych i kajakowych.	<p>Nie udało się odnaleźć usystematyzowanych rankingów klasyfikujących samodzielnie gminę Chojnice w zakresie turystyki rowerowej i kajakowej. Na podstawie dostępnych danych należy jednak przypuszczać, że zainteresowanie tym rodzajem turystyki rośnie proporcjonalnie do rozbudowywanej przez nas infrastruktury.</p>
3.	Liczba wydanych publikacji dotyczących szlaków turystycznych i zasobów kulturalnych.	<p>Publikacje wydawane były przez różne podmioty w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GOK Chojnice - Stowarzyszenia - Promocję Regionu Chojnickiego - Lokalne Grupy Działania - podmioty komercyjne <p>Nie jest możliwe określenie łącznej liczby wydawnictw</p>
4.	Liczba wejść na portal turystyczny gminy.	<p>Gmina Chojnice nie posiada portalu o charakterze wyłącznie turystycznym. Można jednak wziąć pod uwagę stronę internetową gminy www.gminachojnice.com.pl, która zawiera liczne odwołania i przekierowania mające konotacje turystyczne i krajoznawcze.</p>

5.	Liczba przygotowanych stanic i przystani, przenoski kajakowych.	Trzy przystanie kajakowe - lokalizacje: Swornegacie (przy moście), Kokoszka, Chociński Młyn
6.	Liczba km oznakowanych szlaków wodnych.	brak danych

B. Przelamywanie barier w wewnętrznej i zewnętrznej współpracy środowisk i oparcie jej na wzajemnym zaufaniu, szacunku i otwartości na inność

Nazwa wskaźnika		ROK 2019
1.	Wartość wspólnie zainicjowanych i zrealizowanych inicjatyw, projektów przez gminę i podmioty zewnętrzne	Wartość tych przedsięwzięć wynosiła 603 000,- zł w tym: otwarte konkursy ofert 330 000 zł, Inicjatywa Lokalna 70 000 zł oraz wkład GOK w realizację strategii 203 000 zł.
2.	Liczba wspólnie zorganizowanych imprez, na podstawie zawartych porozumień	Przyjęto, że pod hasłem „impreza” rozumie się wszystkie wydarzenia z zakresu kultury, sportu, ochrony środowiska, wspomaganie rozwoju wspólnot, turystyki, krajoznawstwa oraz inne. W takim ujęciu wskaźnik kształtuje się na poziomie: ok 80 (w roku 2018: 72)
3.	Liczba złożonych ofert na realizację zadań publicznych zleczanych przez gminę.	<u>Zadania publiczne:</u> udzielono 30 dotacji dla NGO <u>Inicjatywy lokalne:</u> 10 Grup Inicjatywnych/organizacji otrzymało wsparcie z budżetu Gminy Chojnice

C. Wspieranie wspólnych przedsięwzięć organizacji lokalnych i procesu przekształcania tych organizacji w liderów środowiskowych

Nazwa wskaźnika		ROK 2019
1.	Wartość projektów organizowanych wspólnie przez różne organizacje lokalne.	Gmina Chojnice nie posiada wiedzy na temat tego, czy i w jakim zakresie organizacje pozarządowe realizują wspólne projekty. Żadna organizacja nie złożyła ofert na realizację wspólnych przedsięwzięć.
2.	Liczba środków pozyskanych na jednego mieszkańca.	W wyliczeniu wartości wskaźnika ujęto środki UE i fundusze krajowe UE – 1 516 439,- zł Budżet Państwa i Samorząd Województwa (usuwanie eternitu) – 9 222,- zł Liczba mieszkańców na 31.12.2019 – 18 826 RAZEM: 1 525 661,- zł Kwota przypadająca na jednego mieszkańca 81,04 zł (w 2018 r: 119,83 zł)
3.	Wartość zgłoszonych wniosków do budżetu obywatelskiego	W Gminie Chojnice nie wdrożono budżetu obywatelskiego, funkcjonują jednak wydzielone środki z budżetu gminy Chojnice pozostawione do dyspozycji sołectw w kwocie: 2 160 055,- zł (w 2018 r.: 2 160 055,- zł)

D. Tworzenie skutecznego systemu wsparcia dla inwestorów i przedsiębiorców znajdujących na terenie gminy Chojnice warunki rozwoju.

Nazwa wskaźnika	ROK 2019
-----------------	----------

1.	Wzrost wpływu do budżetu gminy z podatków od nieruchomości podmiotów gospodarczych.		przypis	wpływ
		osoby fizyczne	6 220 490	5 825 775
		osoby prawne	2 361 468	481 526
2.	Dynamika CIT	dochody z CIT = 246 580 zł (w 2018 r.: 168 036,55 zł.)		
3.	Dynamika PIT	dochody z PIT = 15 130 423 zł (w 2018 r.: 13 170 221 zł.)		

2. Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku „o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” na 2019 rok

Główny dokument, na którym opiera się współpraca Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi to uchwała nr XL/620/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 15 listopada 2018 roku tj. „Program współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku „o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” na 2019 rok”. Dokument ten zawsze przyjmowany jest po przeprowadzeniu konsultacji społecznych. Na początku 2019 roku program został również zaktualizowany. Należy podkreślić, że w 2019 roku współpraca Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. „o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” koncentrowała się na realizacji **działań w 4 niżej opisanych** obszarach priorytetowych w formie wspierania zadania publicznego:

Priorytet I – Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;

Priorytet II – Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;

Priorytet III – Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;

Priorytet IV – Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności.

Gmina Chojnice przeprowadziła 2 otwarte konkursy ofert. Powołane przez Wójta komisje, rekomendowały do dofinansowania najlepsze projekty. Wysokość środków publicznych w ramach zrealizowanych w 2019 roku zadań w powyższym zakresie w porównaniu do roku 2020 przedstawia się następująco:

Nazwa zadania	Środki przeznaczone w 2019 roku	Środki przeznaczone w 2020 roku
Zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	150 000,- zł	175 000,- zł
Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu	170 000,- zł	185 000,- zł
Działalności wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	10 000,- zł	45 000,- zł

3. „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Chojnice na rok 2019”

W 2019 roku Gmina Chojnice realizowała „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Chojnice na rok 2019” przyjęty uchwałą nr IV/39/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 28 lutego 2019 r. Nowy właściciel psa wyłapanego z terenu gminy Chojnice mógł liczyć na zwrot wydatków związanych z jego utrzymaniem nawet do 1.000 zł. W ramach Programu jedna rodzina mogła adoptować maksymalnie 3 psy do kwoty 3.000 zł. Rekompensatę wypłacano w ciągu 6 miesięcy od podpisania z Gminą umowy adopcyjnej i dostarczenia faktur za poniesione koszty, np. za zabiegi weterynaryjne, zakup karmy, akcesoriów i budy dla psa.

Cele powyższego programu na rok 2019 były następujące: zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 122), zapobieganie bezdomności zwierząt, zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt, edukacja mieszkańców Gminy Chojnice w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt, odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami, konieczności sterylizacji i kastracji psów i kotów, adopcji zwierząt domowych, zakazu handlu zwierzętami domowymi.

W ramach powyższego programu Gmina Chojnice realizowała następujące zadania: zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ewentualne ich dokarmianie; odławianie bezdomnych zwierząt; sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku; poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; usypianie ślepych miotów; zapewnienie miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym; zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt; działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym.

W 2019 r. na koszt Gminy Chojnice zapewniono w schronisku opiekę dla 23 psów. Koszt opieki nad bezdomnymi zwierzętami w schronisku wyniósł 38.213,10 zł, a koszt usług weterynaryjnych w ramach umowy zawartej z Gabinetem Weterynaryjnym „Centaur” w Charzykowach stanowił kwotę 9.514,80 zł. Koszt utylizacji padliny z terenów gminnych wyniósł 3.113,64 zł.

W 2019 roku ze Schroniska dla Zwierząt „Przytulisko” w Chojnicach zostało adoptowanych 30 psów będących na utrzymaniu Gminy Chojnice, z czego 22 psy adoptowano w ramach Programu adopcji. W 2019 roku wypłacono 12.218,96 zł refundacji za rozliczenie kosztów utrzymania 15 psów. Ponadto Gmina Chojnice w ubiegłym roku pokryła koszty zabiegów kastracji 2 kocurów i sterylizacji 3 kotek wolnożyjących, które trafiły do schroniska. Na podstawie złożonych do Urzędu Gminy w Chojnicach wniosków sfinansowano 12 zabiegów sterylizacji kotek wolnożyjących.

Umowy zawarte przez Gminę Chojnice w celu realizacji ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt i założeń programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt przedstawiają się następująco:

- 1) Schronisko dla Zwierząt „Przytulisko” w Chojnicach na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami i wyłapywanie bezpańskich psów,
- 2) Gabinet Weterynaryjnym „Centaur” w Charzykowach, m.in. na opiekę nad rannymi zwierzętami, sterylizację i kastrację kotów wolnożyjących, usypianie ślepych miotów,
- 3) Firma „Rakarnia” z siedzibą w Lipienicach na wyłapywanie bezpańskich zwierząt,

- 4) Firma „Rakarnia” z siedzibą w Lipienicach na utylizuje padliny zwierząt z terenów gminnych.

Na dzień 27 kwietnia 2020 r. w schronisku przebywa 21 psów, które trafiły z terenu gminy Chojnice.

4. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chojnice na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026”

Rada Gminy w Chojnicach przyjęła uchwałą nr IV/38/2019 dnia 28 lutego 2019 r. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chojnice na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026”. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ dla Gminy Chojnice opisuje najważniejsze zagadnienia związane z ochroną środowiska w kontekście Gminy, w tym: odnawialne źródła energii – energię wiatru, energię z biomasy i biogazu, geotermalną i słoneczną, analizę stanu środowiska przyrodniczego Gminy w zakresach: ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, polami elektromagnetycznymi, gospodarowania wodami, gospodarki wodno – ściekowej, zasobów geologicznych i gleb, gospodarki odpadami i zapobieganiu ich powstawaniu, zasobów przyrodniczych jak szata roślinna, świat zwierząt, formy ochrony przyrody.

W 2019 roku wykonano szereg działań obejmujących zapisy „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chojnice”, które w naturalny sposób wpisują się w działania Gminy Chojnice i pokrywają się z realizacją zadań służących szeroko pojętej ochronie środowiska. Poniżej realizacja z 2019 roku kilku zagadnień „Programu” opisanych w Tabeli 46 - „Działania inwestycyjne przewidziane do realizacji na terenie Gminy Chojnice do roku 2026.” (strony 146 – 151 POŚ). W 2019 roku zakończono i rozliczono projekt „*Wspólnie dbamy o jakość powietrza w Gminie Chojnice*”, w ramach którego zrealizowano 63 zadania częściowo dofinansowane z WFOŚiGW oraz budżetu Gminy w łącznej kwocie 252 531,55 zł. W ramach programu „*Modernizacja źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych*” dofinansowano wykonanie modernizacji 7 budynków. Ponadto w 2019 roku wykonano 4,87 km dróg i przebudowano 0,29 km za kwotę 3 136 000 zł; ok. 7 km ścieżki rowerowej pomiędzy miejscowościami Niezychowice i Zamarte za kwotę 4 059 516,96 zł. Ponadto w 2019 r. dofinansowano budowę 5 przydomowych oczyszczalni ścieków – kwota dotacji 7.500,00 zł. Dofinansowano również demontaż, transport i utylizację azbestu (eternitu) za kwotę 58.428,44 zł w ilości 106,86 Mg (7.172 m² pokrycia dachowego).

5. Program pn. „Plan budowy boisk wielofunkcyjnych „Jaskółeczka”

Program pod nazwą: „Plan budowy boisk wielofunkcyjnych „Jaskółeczka” w miejscowościach: Kłodawa, Lichnowy, Niezychowice, Nowa Cerkiew, Ogorzeliny, Ostrowite, Pawłowo, Silno i Swornegacie na lata 2011-2014” został uchwalony uchwałą nr VII/56/2011 w dniu 30 marca 2011 r. W latach 2011 – 2017 udało się wykonać następujące „Jaskółeczki” w miejscowościach: Kłodawa, Lichnowy, Niezychowice, Ogorzeliny, Ostrowite, Pawłowo, Silno. W roku 2018 wykonano „Jaskółeczkę” w Swornegaciach.

W 2019 r. kontynuowano program, dzięki czemu udało się wybudować boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Lichnowach. Inwestycja została wykonana w okresie od 28.03.2019r. do 10.07.2019 r. przez firmę „JUL-DOM” Pana Przemysława

Mazurkiewicza ze Szczecina. Zadanie zostało sfinansowane ze środków własnych Gminy - koszt wykonania całości prac 611 678,37 zł. Nawierzchnię boiska wykonano w technologii poliuretanowej. Teren boiska został zabezpieczony siatką polietylenową stanowiącą piłkochwył. W części przylegającej do wejść na boisko wykonano nową nawierzchnię z kostki polbruk oraz zamontowano ławki i kosze. Boisko jest przystosowane do prowadzenia zajęć dla kilku grup uczniów i pozwala na uprawianie i trenowanie następujących dyscyplin sportowych: piłki ręcznej; piłki koszykowej; piłki siatkowej; tenisa ziemnego oraz mini piłki nożnej. Boisko jest obiektem ogólnodostępnym dla mieszkańców po uprzednim powiadomieniu Sołtysa.

6. Program „Czyste powietrze Pomorza”

Program był realizowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Celem konkursu było wyłonienie zadań, których realizacja przyniesie istotne efekty ekologiczne wyrażone wielkością uzyskanej redukcji emisji substancji szkodliwych do atmosfery, a następnie dofinansowanie ich realizacji w formie dotacji ze środków Funduszu.

W maju 2017 r. Gmina Chojnice złożyła do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Wspólnie dbamy o jakość powietrza w Gminie Chojnice”. W 2019 r. Gmina Chojnice zakończyła realizację programu i rozliczyła projekt. W ramach programu dofinansowanie otrzymały zadania polegające na modernizacji systemów grzewczych poprzez likwidację kotłów i pieców opalanych węglem lub koksem i zastąpieniu ich jednym z poniższych źródeł ciepła.

- kotłami opalonymi gazem czy olejem opałowym lub,
- źródłami ciepła wykorzystującymi odnawialne źródła energii (pompy ciepła, kotły opalane biomasą) lub,
- podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub,
- elektrycznymi źródłami ciepła na potrzeby ogrzewania budynków.

Z uwagi na duże zainteresowanie konkursem Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku obniżył dofinansowanie do wysokości 25% kosztów kwalifikowanych zadania. Mieszkańcy Gminy Chojnice mogli jednak liczyć na dodatkowe dofinansowanie z budżetu gminy w wysokości 5% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Oznacza to, że łączny poziom dofinansowania wyniósł do 30% kosztów kwalifikowanych

Projektom zostały objęte łącznie **63 zadania**. Wnioskodawcom wypłacono łącznie **252 531,55 zł**, w tym: 210 442,30 zł z WFOŚiGW, a 42 089,25 zł z budżetu Gminy Chojnice.

7. Program „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych”

Program stanowił kontynuację działań podjętych przez Gminę Chojnice w ramach programu „Czyste powietrze Pomorza”. W sierpniu 2018 r. Gmina Chojnice złożyła do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Czyste powietrze w Gminie Chojnice – budynki wielorodzinne” w ramach ogłoszonego programu „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych”. Dofinansowaniem w ramach niniejszego projektu objętych zostało łącznie 7 budynków.

Projekt Gminy Chojnice otrzymał dofinansowanie w formie dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w kwocie 30 000,00 zł, tj. 30% kosztów kwalifikowanych zadania. Mieszkańcy Gminy Chojnice, podobnie jak w przypadku projektu wcześniejszego, mogli liczyć na dodatkowe dofinansowanie z budżetu

gminy w wysokości 5% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Oznacza to, że łączny poziom dofinansowania wyniósł do 35% kosztów kwalifikowanych – zgodnie z uchwałą nr IV/24/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie: przyjęcia do realizacji projektu pn. "Czyste powietrze w Gminie Chojnice - budynki wielorodzinne" [...].

8. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2019 roku

Gmina Chojnice w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii prowadziła Punkt Konsultacyjny Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Chojnice. W punkcie konsultacyjnym odbyło się 818 spotkań indywidualnych. Z pomocy w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało łącznie 251 osób, 146 kobiet i 105 mężczyzn. W tym: osoby uzależnione 130 wizyt - 44 osoby – 39 mężczyzn i 5 kobiet; osoby współuzależnione 156 wizyt - 77 osób – 21 mężczyzn i 56 kobiet; sprawcy przemocy 22 wizyty – 8 osób – 8 mężczyzn i 0 kobiet; ofiary przemocy – 20 wizyt – 13 osób – 2 mężczyzn i 11 kobiet; świadkowie przemocy 6 wizyt – 5 osób – 2 mężczyzn – 3 kobiety; oraz inne osoby 526 wizyt – 125 osób – 43 mężczyzn i 82 kobiety).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy w Chojnicach zbierała się 25 razy i rozpatrywała sprawy 70 osób (39 kontynuowanych w bieżącym roku z lat poprzednich i 31 założonych w 2019 roku). Efektem prac komisji było 16 podpisanych kontraktów na leczenie odwykowe choroby alkoholowej. 9 osób odbyło dobrowolnie badanie przez biegłych w kwestii występowania choroby alkoholowej i wskazania właściwej placówki leczniczej. 10 osób dobrowolnie ukończyło terapię odwykową. Do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia odwykowego choroby alkoholowej skierowano 24 osoby w tym 13 z wnioskiem o doprowadzenie na badanie przez biegłych sądowych w kwestii występowania choroby alkoholowej i wskazania właściwej placówki leczniczej. 22 sprawy zakończono. Komisja zaopiniowała 17 zezwoleń na handel napojami alkoholowymi.

Działalność leczniczą w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu oraz współuzależnienia od osoby uzależnionej na potrzeby mieszkańców Gminy Chojnice prowadziły Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: „PROMEDICA” mieszcząca się w Centrum Medycznym w Chojnicach przy ul. Młodzieżowej 35 oraz „OPUS” Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia mieszcząca się w Chojnicach przy ul. Gdańskiej 15B.

Profilaktyką problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmował się Samorządowy Ośrodek Edukacji w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy w Rodzinie Gminy Chojnice. Ośrodek od 1 maja 2011 r. dzierżawi pomieszczenia w Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej Miasta Chojnice przy ul. Strzeleckiej 31 w Chojnicach. Przy Ośrodku działały dwie grupy warsztatowe, jedna dla osób dorosłych i jedna grupa dla dzieci i młodzieży. Celem oddziaływań grupowych był rozwój umiejętności społeczny u osób z rodzin borykających się z problemami alkoholowymi lub przemocą. Udział w zajęciach grupowych brały 22 osoby dorosłe i 19 dzieci. Zajęcia w Ośrodku prowadziły cztery osoby zatrudnione w formie umowy zlecenia. Na potrzeby dożywiania dzieci biorących udział w zajęciach w Samorządowym Ośrodku Edukacji zakupiono artykuły spożywcze.

Współpracę z Pełnomocnikiem Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Chojnice w zakresie profilaktyki uzależnień, prowadziło dziewięć świetlic wiejskich podlegających pod Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach w: Chojniczках, Ciechocinie, Czartołomiu, Kłodawie, Pawłowie, Klawkowie, Kruszcze,

Angowicach, i Nowym Ostrowitem oraz jeden Wiejski Dom Kultur w Swornegaciach. W każdej z placówek zatrudniony w ramach GOK był instruktor, prowadzący program z zakresu profilaktyki uzależnień, której zadaniem było wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i nie tylko. Wszyscy instruktorzy zajęć spotykali się systematycznie na cotygodniowych konsultacjach realizowanych zajęć. Konsultacje finansowane były ze środków w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Regularnie na zajęcia profilaktyczne do w/w miejsc uczęszczało: 49 dzieci w wieku 6 – 12 lat, 63 dzieci w wieku 10 – 14 lat i 60 dzieci w wieku 12 – 18 lat, razem 172 dzieci. Dnia 15.06.2019 r. w miejscowości Babilon odbył się piknik profilaktyczny dla dzieci w wieku 6 – 12 lat. W pikniku brały udział dzieci z następujących placówek: Chojniczki – 4, Ciechocin – 5, Czartołomie – 1, Kłodawa – 4, Pawłowo – 4, Klawkowo – 3, Swornegacie – 3. Łącznie 24 dzieci z siedmiu placówek GOK Chojnice brało udział w pikniku. W dniach 24.06.2019 – 26.06.2019 r. w miejscowości Funka odbył się biwak profilaktyczny dla dzieci w wieku 10 – 18 lat. W biwaku brały udział dzieci z następujących placówek: Chojniczki - 5 Ciechocin – 8, Czartołomie – 7, Kłodawa – 6, Pawłowo – 12, Klawkowo – 11, Kruszka – 3, Nowe Ostrowite – 2, Swornegacie – 16. Łącznie 70 dzieci z dziewięciu placówek GOK Chojnice brało udział w biwaku. Współpracę z Pełnomocnikiem Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Chojnice w zakresie profilaktyki uzależnień, prowadziła również Świetlica Wiejska w Granowie nie podlegająca Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Chojnicach. W świetlicy w okresie ferii zimowych od 11 do 15 lutego i wakacji letnich w okresie od 22 lipca - 2 sierpnia 2019 r. odbywały się zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień. W zajęciach brało udział 18 dzieci. Dnia 16 czerwca odbył się festyn z okazji Dnia Dziecka. Z atrakcji w trakcie festynu skorzystało 46 dzieci pod opieką 37 rodziców i opiekunów. Dnia 14 grudnia odbyło się „Spotkanie z Mikołajem przy choince”. Z atrakcji w trakcie spotkania skorzystało 23 dzieci pod opieką 15 rodziców i opiekunów.

Jeżeli chodzi o edukację publiczną w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy to na terenie Gminy Chojnice przeprowadzono w okresie od 04.02.2019 r. do 21.02.2019 r. odbyły się na terenie Gminy Chojnice 34 wiejskie zebrania informacyjno – sprawozdawczo – wyborcze. Łącznie w zebraniach wzięło udział 2539 mieszkańców. W trakcie zebrań wiejskich zostały rozdane materiały edukacyjno - informacyjne w postaci broszur i ulotek dotyczących przeciwdziałania zakażeniom HIV i chorobie AIDS oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem rozpowszechniania materiałów jest edukacja mieszkańców Gminy Chojnice. Kampania edukacyjna prowadzona była w ramach punktu VII.1.2 programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Chojnice na lata 2016 – 2020 oraz Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania HIV na lata 2017 – 2021. Informacje z przeprowadzonych działań zostały odnotowane w protokołach z zebrań. Dnia 6 marca 2019 r. odbyło się szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych i pracowników zajmujących się wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie naszej gminy. W szkoleniu wzięło udział 25 osób.

Przeciwdziałanie narkomanii na terenie naszej gminy. W szkołach naszej gminy 22 nauczycieli realizowało 9 edycję klasowych programów profilaktyki problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, prowadzonych metodą warsztatów rozwoju umiejętności społecznych dzieci, pod nazwą „Spójrz inaczej”. Cele warsztatów wynikają z dość prostego założenia, iż grupa przebywająca jakiś czas razem jest swoistego rodzaju „reprezentacją rzeczywistości społecznej” dającą wszystkim jej członkom możliwości modyfikowania,

normalizowania oraz zmiany wadliwych postaw i zachowań, rozwiązywania indywidualnych i grupowych problemów. Nie wymaga specjalnego uzasadniania fakt, że jedynie konkretne, realne sytuacje życiowe, w których dziecko uczestniczy i które przeżywa, mogą dostarczyć mu znaczących doświadczeń i służyć społecznemu uczeniu się czyli nabywaniu umiejętności, które w najlepszy sposób chronią przed wszelkimi uzależnieniami.

Łącznie w 8 edycji klasowych programów profilaktyki problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych wzięło udział 364 uczniów z 6 szkół naszej gminy: Szkoła Podstawowa w Kłodawie – 4 klasy, Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi – 2 klasy, Szkoła Podstawowa w Lichnowach – 5 klas, Szkoła Podstawowa w Niezychowicach – 5 klas, Szkoła Podstawowa w Charzykowach – 4 klasy i Szkoła Podstawowa w Ogorzelinach 3 klasy.

9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Chojnice na lata 2009 – 2023

W zawiązku z postępującym zużyciem materiałów zawierających azbest i rosnącą świadomością o zagrożeniu, jakie stwarza azbest dla środowiska, a także mając na względzie wysokie koszty utylizacji tych odpadów, Rada Gminy w Chojnicach przyjęła w 2008 r. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Chojnice na lata 2009-2032”. 22 listopada 2019 roku uchwałą Rady Gminy w Chojnicach został przyjęty nowy regulamin udzielania dotacji na zadania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wg obecnych zasad wnioskodawca może liczyć na dotację w wysokości:

- 100% kosztów demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest, lecz nie więcej niż 5.000,00 zł,
- 100% kosztów transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest, lecz nie więcej niż 2.500,00 zł, w przypadku, gdy elementy zawierające azbest są zdemontowane i składowane na posesji.

W 2019 roku w ramach realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest rozpatrzono 52 wnioski dotacji na utylizację wyrobów zawierających azbest. Udzielono dotacje na łączną kwotę 58 428,44 zł i zutylizowano łącznie 106,86 Mg eternitu, co stanowi około 7172 m². W 2019 roku usługę utylizacji wyrobów zawierających azbest w ramach zapytania ofertowego wykonała firma Eco-Pol Sp. z o.o. z Pruszcza za łączną kwotę 33.511,04 zł z podziałem na:

- demontaż, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest o łącznej masie 31,899 ton (2.126m²) z 11 nieruchomości za kwotę 15.152,03 zł (koszt jednostkowy 475,00 zł za tonę, około 7 zł/1m²),
- transport i utylizację wyrobów zawierających azbest o łącznej masie 54,803 ton (3.650m²) z 24 nieruchomości za kwotę 18.359,01 zł (koszt jednostkowy 335,00 zł za tonę, około 5 zł/1m²).

W ramach usługi utylizacji wyrobów zawierających azbest, którą wykonywały firmy indywidualnie wybrane przez właścicieli nieruchomości rozliczono 13 wniosków na łączną kwotę 24.917,40 zł. Zutylizowano 20,158 ton (1.396m²) eternitu przy średnim koszcie jednostkowym 1.687,89 zł za tonę, około 24 zł/m².

10. Gminny programu dotacji dla spółek wodnych obiektowych w 2019 roku

W ramach Programu dotacji dla spółek wodnych obiektowych dotacje udzielane są corocznie na podstawie wniosków złożonych przez spółki wodne do Urzędu Gminy w Chojnicach na posiedzeniu Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Rozwoju

Gospodarczego. Celem programu jest udzielanie pomocy finansowej dla spółek wodnych obiektowych na konserwację urządzeń melioracyjnych. W tym celu podjęta została uchwała nr IX/82/2011 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 2 czerwca 2011 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie spółkom wodnym dotacji z budżetu Gminy Chojnice sposobu ich rozliczania oraz kontroli wykonywania zleconego zadania; uchwała Nr XVIII/236/2012 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 13 marca 2012 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr IX/82/2011 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 02 czerwca 2011 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie spółkom wodnym dotacji z budżetu Gminy Chojnice sposobu ich rozliczania oraz kontroli wykonywania zleconego zadania. Zmieniono termin wykorzystania dotacji z 30 listopada na 20 grudnia danego roku budżetowego. Uchwała nr XXXIV/423/2013 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr IX/82/2011 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 02 czerwca 2011 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie spółkom wodnym dotacji z budżetu Gminy Chojnice, sposobu ich rozliczania oraz kontroli wykonywania zleconego zadania. Zmniejszono maksymalny udział pomocy finansowej od gminy z 95% na 50% kosztów realizacji zadania. W ramach realizacji powyższego programu w 2019 roku udzielono dotacje dla 4 Spółek Wodnych Obiektowych na łączną kwotę 25.500,00 zł na z przeznaczeniem na konserwację urządzeń melioracyjnych.

11. Gminny program budowy i finansowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych na terenie gminy Chojnice

Uchwałą nr XLIII/568/2014 Rada Gminy w Chojnicach w dniu 30 czerwca 2014 r. zatwierdziła „Gminny program budowy i finansowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych na terenie gminy Chojnice”, który został zmieniony uchwałą nr XI/188/2016 w dniu 26 lutego 2016 r.

Gmina Chojnice prowadzi ciągły nabór wniosków na dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych. Dofinansowanie skierowane jest głównie dla nieruchomości położonych na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona. Znaczna część istniejących tzw. „szamb” wykonanych z kręgów betonowych lub wymurowanych jest nieszczelna. W następstwie tego przedostające się ścieki socjalno-bytowe, zawierające m.in. detergenty, zanieczyszczają glebę oraz wody podziemne. Gminny program dopuszcza także dofinansowanie do budowy przydomowej oczyszczalni ścieków w sytuacji, gdy na nieruchomości znajduje się nieszczelny zbiornik bezodpływowy.

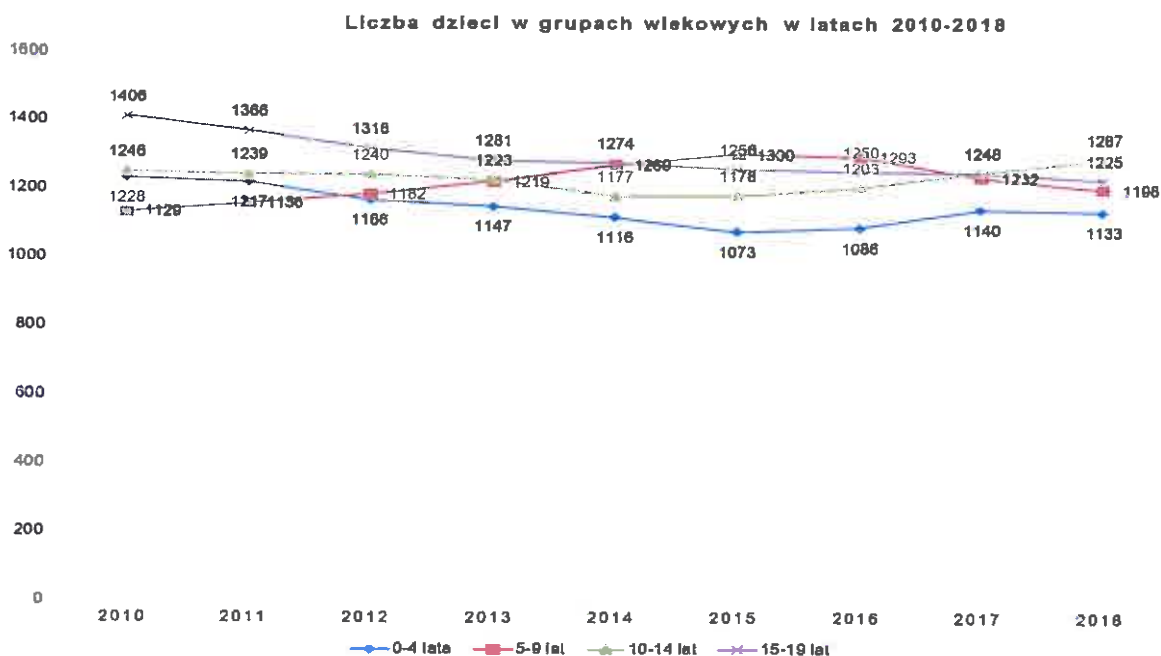
Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie z Gminy w wysokości do 1.500 zł, jednak nie więcej niż 80% wartości inwestycji. W przypadku szczególnie niekorzystnych warunków gruntowych, gdzie należy zamontować przydomową oczyszczalnię ścieków opartą o osad czynny, wysokość dofinansowania wynosi do 2.500 zł, jednak nie więcej niż 50% wartości przedsięwzięcia. Należy pamiętać, że dofinansowaniu podlegają inwestycje udokumentowane w postaci faktur wystawionych po rozpatrzeniu wniosku przez Gminę.

W ramach realizacji gminnego programu budowy i finansowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych w 2019 roku rozpatrzono 8 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji budowy przydomowej oczyszczalni ścieków. Ponadto przeprowadzono odbiory techniczne przydomowych oczyszczalni ścieków w terenie, sporządzono umowy dotacji i zlecono wypłatę 5 dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na łączną kwotę 7 500,00 zł.

12. Program wspierania rodziny w Gminie Chojnice na lata 2019-2021

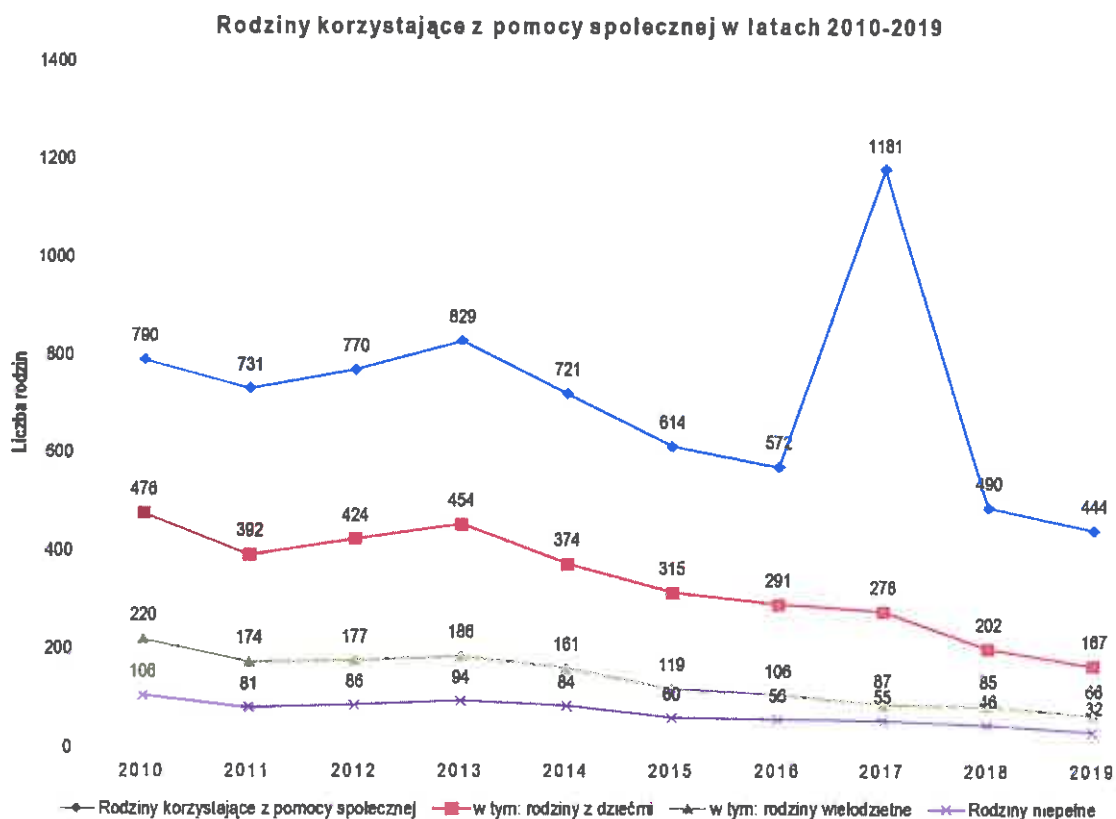
Program został wprowadzony uchwałą nr IV/25/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 28 lutego 2019 r. Jest to trzecia edycja tego programu – pierwsza obejmowała lata 2013-2015, druga 2016-2018. Sprawozdanie z realizacji programu składane jest co roku, łącznie z „Informacją o działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach”.

Cel główny	Cele szczegółowe	Realizowane zadania
<p style="text-align: center;">Cel główny WSPARCIE RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH</p>	<p>1. Wsparcie biologicznych rodziców w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz kobiet w ciąży powikłanej i w sytuacji niepowodzeń położniczych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie rodzinie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w szczególności, prawnego, psychologicznego, rodzinnego 2. Motywowanie rodziców do udziału w warsztatach kształtujących umiejętności wychowawcze / społeczne 3. Motywowanie rodziców do korzystania przez dzieci z zajęć grupowych rozwijających umiejętności społeczne 4. Motywowanie rodziców do korzystania przez dzieci z oferty domów kultury i świetlic wiejskich 5. Zapewnienie rodzinie usług asystenta rodziny 6. Zapewnienie rodzinie wsparcia w formie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi. 7. Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. 9. Podejmowanie działań zmierzających do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, w tym uzyskanie postanowienia Sądu o zobowiązaniu do leczenia uzależnienia 10. Pomoc rodzicom w uzyskaniu wsparcia finansowego / rzeczowego na cele edukacyjne w formie stypendiów szkolnych 11. Organizowanie cyklicznych spotkań z pracownikami socjalnymi, na których omawiane będą problemy związane z diagnozowaniem sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 12. Diagnozowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych z uwzględnieniem możliwości pozyskania pomocy rodziny wspierającej. 13. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. 14. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla asystentów rodziny 15. Motywowanie członków rodzin wielodzietnych do ubiegania się o przyznanie Karty Dużej Rodziny. 16. Koordynowanie poradnictwa w zakresie: przewyższania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka; wsparcia psychologicznego; pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych; dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej
	<p>2. Wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym umożliwienie powrotu do rodziny biologicznej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym 2. Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej zawierającego, w szczególności: utrzymywanie przez rodziców osobistych kontaktów z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów; udzielanie wsparcia finansowego rodzinom na dojazd do miejsca pobytu dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz w związku z kosztami ponoszonymi w okresie urlopowania dzieci; usługi asystenta rodziny; podjęcie / utrzymanie pracy zarobkowej przez rodzica/ów; udział w warsztatach kształtujących umiejętności wychowawcze / społeczne

Źródło: Bank Danych Lokalnych

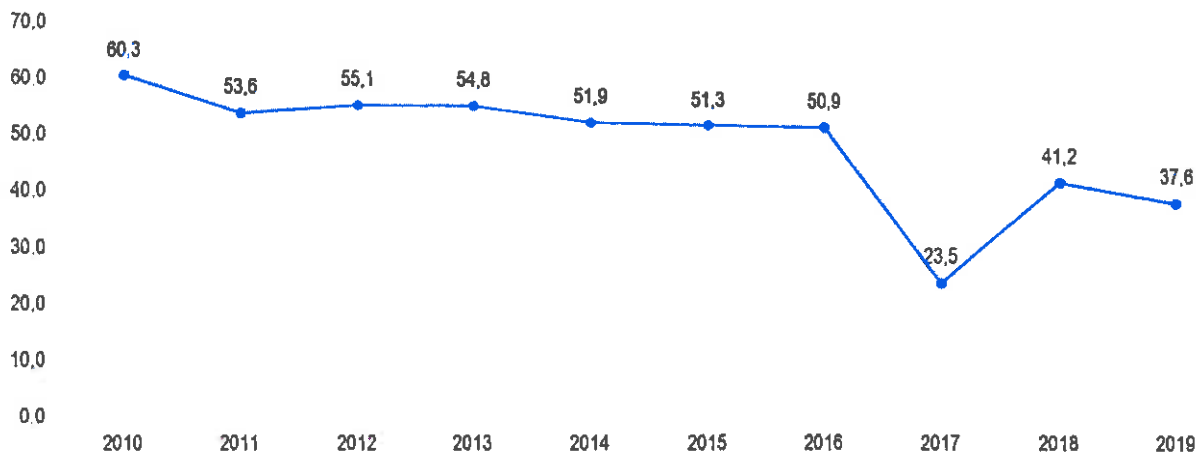
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym liczba rodzin z dziećmi oraz liczby rodzin wielodzietnych i niepełnych w latach 2010 – 2019 przedstawiają się następująco:

Źródło: dane własne GOPS

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2019 wykazywała tendencję spadkową (z wyjątkiem roku 2017, w którym wystąpiła wcześniej wskazywana nawałnica), w szczególności spadała liczba rodzin z dziećmi. Większy spadek odnotowano w liczbie rodzin niepełnych niż w liczbie rodzin wielodzietnych.

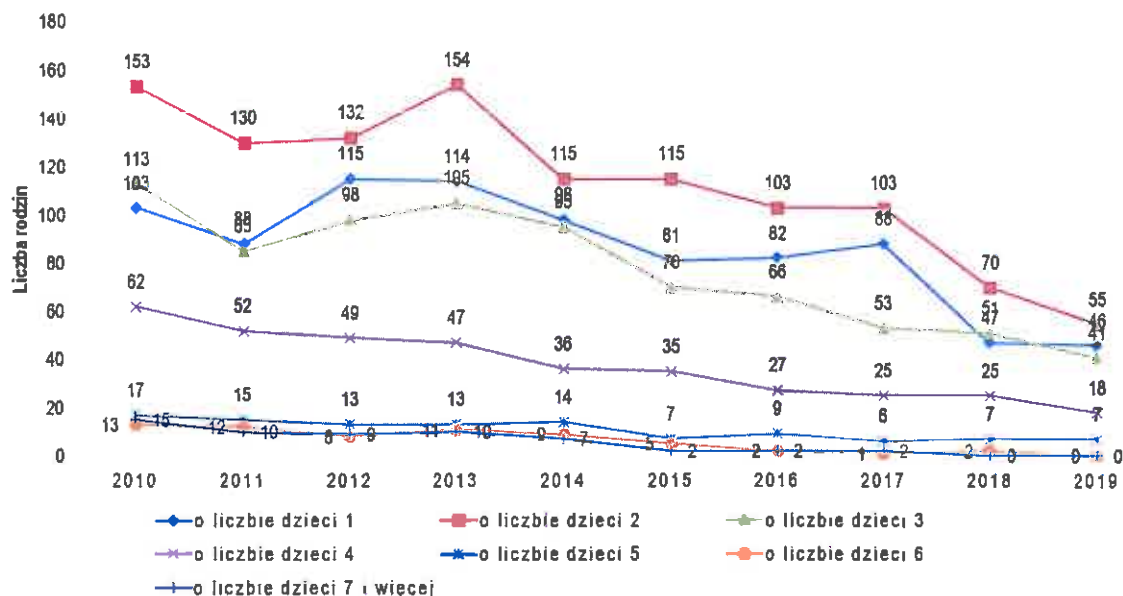
Udział rodzin z dziećmi w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2019

Źródło: dane własne GOPS

Spada udział rodzin z dziećmi w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2019.

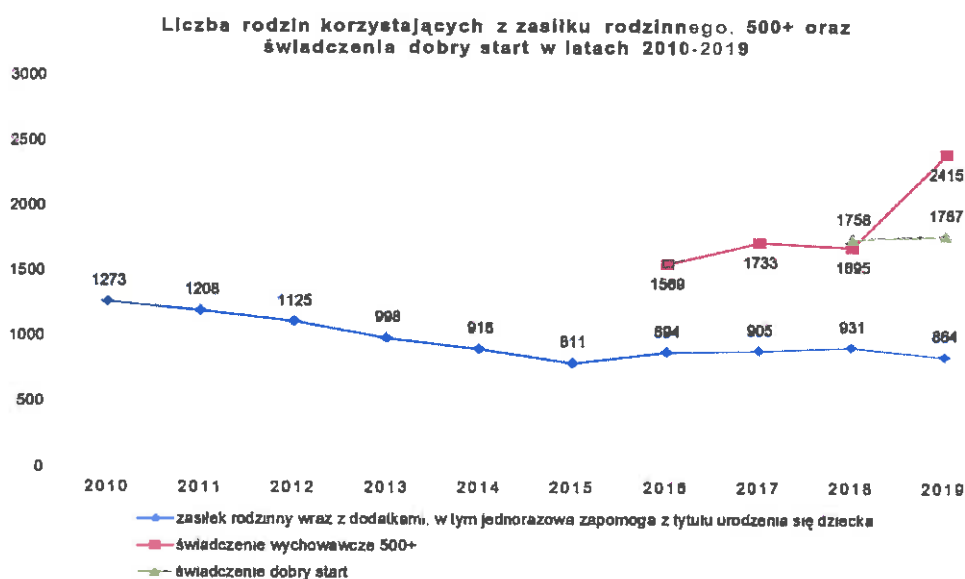
Liczba dzieci w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2019

Źródło: dane własne GOPS

Spadek liczby rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2019 odnotowano we wszystkich rodzinach z dziećmi – niezależnie od liczby dzieci.

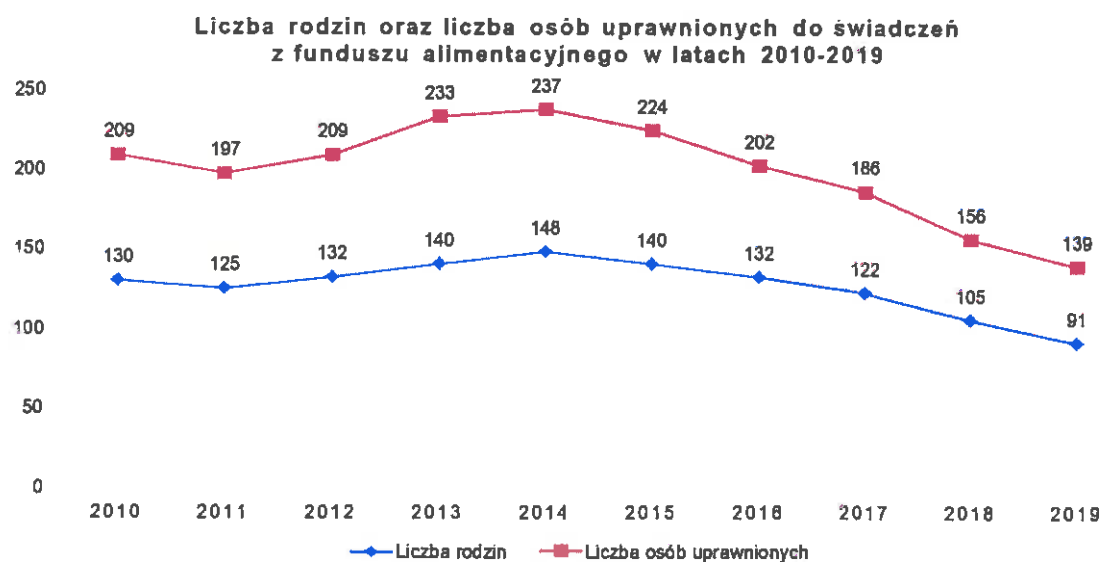
Liczby: rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia wychowawczego (500+), a także świadczenia dobry start w latach 2010 – 2019 zawierają niżej zamieszczone wykresy.

Źródło: dane własne GOPS

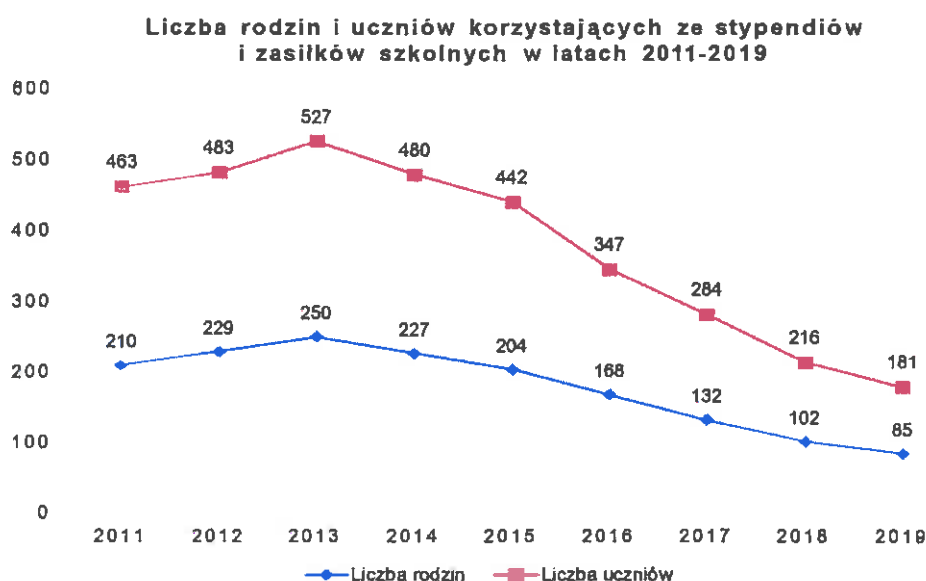
Liczba rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego w latach 2010-2015 spadała, od 2016 r. do 2018 r. wzrastała, natomiast w 2019 r. zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego (500+) w 2017 r. wzrosła, w 2018 r. nieznacznie spadła, natomiast w 2019 r. znacznie wzrosła, co jest skutkiem zniesienia kryterium dochodowego przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia dobry start wzrosła, ale liczba dzieci, na które zostało przyznane świadczenie pozostała niezmienną (2775).

Liczba rodzin oraz liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego od 2015 roku spadają, a w latach 2010-2019 przedstawiają się następująco:

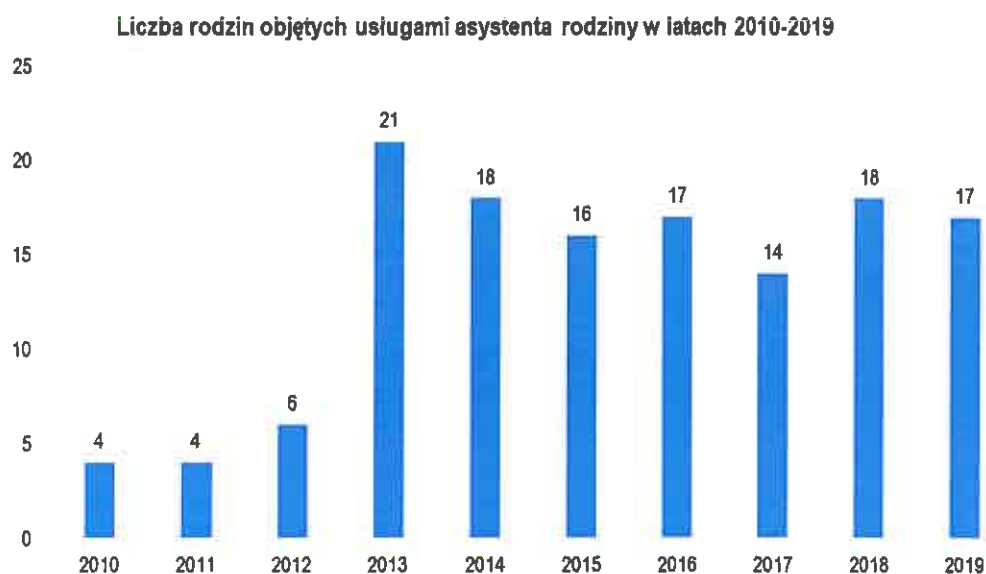
Źródło: dane własne GOPS

Liczby rodzin i uczniów korzystających ze stypendiów i zasiłków szkolnych od 2014 roku spadają, a w latach 2011-2019 przedstawiają się następująco:

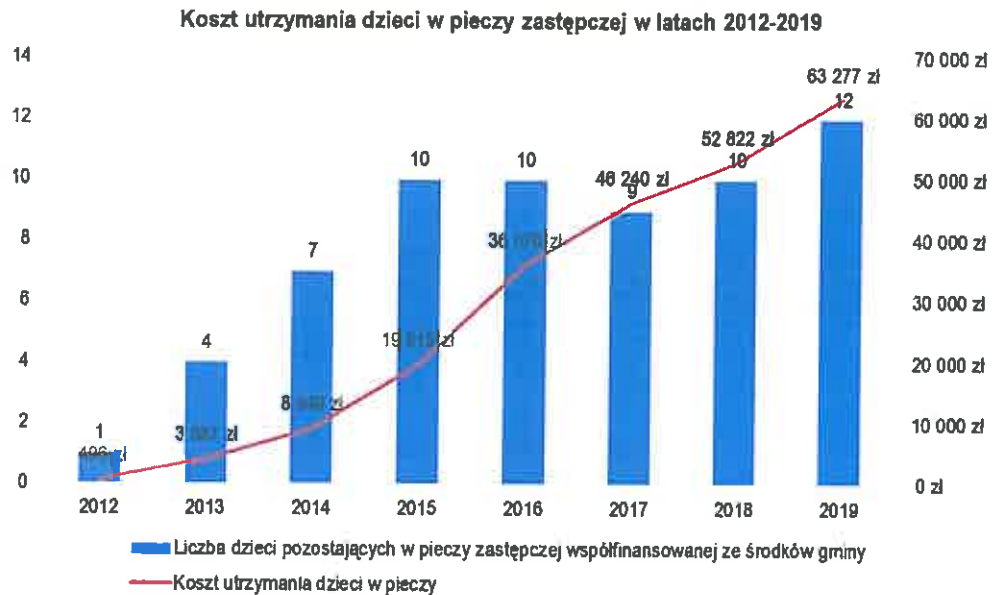
Źródło: dane własne GOPS

Liczba rodzin objętych usługami asystenta rodziny od 2014 roku utrzymuje się na zbliżonym poziomie (od 14 do 18). W latach 2009-2013 usługi asystenta rodziny były zapewniane w ramach realizowanego projektu systemowego „Moja przyszłość – aktywność”, przy czym w latach 2009-2012 wyłącznie w ramach projektu, a w latach 2010-2019 przedstawiają się następująco:

Źródło: dane własne GOPS

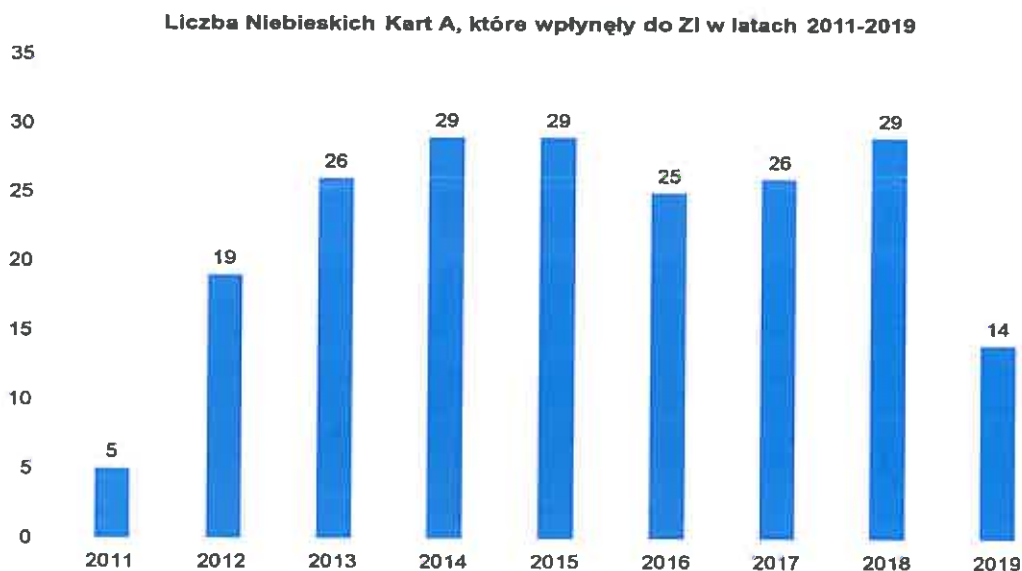
Koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w latach 2012-2019 przedstawia się następująco:

Źródło: dane własne GOPS

W latach 2008-2019 nastąpił wzrost liczby dzieci pozostających w pieczy zastępczej, za którą gmina ponosiła odpłatność. Jednocześnie istotnie wzrastał koszt utrzymania dzieci w pieczy.

Natomiast liczba rodzin borykających się z problemem przemocy w rodzinie w latach 2011-2019 była następująca:

Źródło: dane własne GOPS

Liczba rodzin, w których była prowadzona procedura Niebieskie Karty w latach 2013-2018 utrzymywała się na zbliżonym poziomie: od 25 do 29, natomiast w 2019 roku istotnie spadła – do 14. Procedura Niebieskie Karty w obecnym kształcie jest prowadzona od końca roku 2011. Wcześniej była realizowana na podstawie innych przepisów – wówczas działania służb były w znacznie mniejszym stopniu zintegrowane.

13. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Chojnice na lata 2016-2020

Program został przyjęty uchwałą nr IX/166/2015 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 27 listopada 2015 r. Sprawozdanie z realizacji programu przyjmowane jest corocznie uchwałą przez radę gminy na sesji.

Cel główny	Cele szczegółowe	Realizowane zadania	Działania
PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE POPRZECZ ZAPEWNIENIE DOSTĘPNEJ I SKUTECZNEJ POMOCY	1. Integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie	1. Gromadzenie dokumentacji z realizacji procedury „Niebieskie Karty” 2. Analiza danych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” oraz informacji gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny
		2. Podejmowanie działań profilaktycznych w środowisku lokalnym	1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności 2. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach skorzystania z pomocy w środowisku lokalnym 3. Propagowanie pozytywnych zachowań wśród dzieci oraz postaw rodzicielskich, promujących przeciwstawianie się przemocy w rodzinie i odpowiednich wzorców życia rodzinnego, wyrażanie dezaprobaty wobec przemocy w rodzinie
	2. Przeciwdziałanie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie	1. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku	Wspieranie działań realizowanych przez Grupy Robocze w ramach procedury „Niebieskie Karty”
		2. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla mieszkańców gminy Chojnice	Motywowanie przedstawicieli Grup Roboczych do kierowania osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc lub są ofiarami przemocy w rodzinie do korzystania z pomocy w instytucjach działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

		3. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie	Motywowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych i/lub innych rozwijających umiejętności społeczne
	3. Zapewnienie skutecznych działań interwencyjnych wobec osób uwikłanych w przemoc oraz ograniczających skutki przemocy w rodzinie	Zwiększanie wiedzy i umiejętności przedstawicieli służb zaangażowanych w procedurę „Niebieskie Karty”	Organizowanie szkoleń w zakresie rozpoznawania, inicjowania i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”

14. Program „Koperta życia” Gminy Chojnice

„Koperta życia” to gminny program osłonowy, przyjęty Uchwałą Nr VIII/118/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 5 lipca 2019 r. Adresowany jest do osób powyżej 60 roku życia, osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych- dla uczestnika programu jest całkowicie bezpłatny.

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie bezpośredniemu zagrożeniu życiu i zdrowiu. Przystępując do Programu ułatwia się jednostkom ratownictwa medycznego podjęcie właściwych czynności medycznych, zwłaszcza w sytuacji gdy utrudniony lub ograniczony jest kontakt osobisty. „Koperta życia” czyli karta informacyjna z podstawowymi danymi dotyczącymi stanu zdrowia, danymi osób do kontaktu oraz o przyjmowanych lekach, zapakowana w plastikową kopertę, umieszczana jest w oznakowanej naklejką lodówce. Naklejka z charakterystycznym logo programu na lodówce jest sygnałem dla ratowników, że w tym miejscu znajdują się cenne informacje o osobie potrzebującej pomocy. W 2019 r. zakupiono 500 pakietów „Koperta życia” oraz ulotki informacyjne, koszt zadania - 2152,50 zł (koszt ten został ujęty w kosztach funkcjonowania ośrodka). Do programu w 2019 roku przystąpiło 21 osób.

15. Program osłonowy „Posilek dla dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie – w szczególnie uzasadnionych przypadkach – wychowankom przedszkola oraz uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, bezpłatne spożycie posiłku wówczas, gdy zgłoszą oni, do dyrektora placówki, chęć jego zjedzenia – udzielenie takiego wsparcia nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Ze wsparcia na tych zasadach może skorzystać nie więcej niż 20%

z ogólnej liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach oraz w przedszkolach, którym prawo do spożywania posiłku przyznano na podstawie decyzji administracyjnej.

W poprzednich latach realizowany był program o bardzo zbliżonych założeniach pn. Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020 „Posiłek dla dzieci i młodzieży”.

W 2019 r. z pomocy w ramach programu skorzystało 60 dzieci, tj. 20,69% z ogólnej liczby dożywianej w placówkach populacji - łącznie na ten cel wydatковано 4 771 zł (w 2018 r. 78 dzieci, koszt wyniósł 7 320 zł).

16. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy - Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ostatnia ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chojnice oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzona była w 2018r. i przyjęta uchwałą Rady Gminy w Chojnicach Nr XXXIX/612/2018 z dnia 12 października 2018r. Z treści opracowania wynika, że aktualnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chojnice zostało sporządzone w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 293) oraz przyjęte uchwałą Rady Gminy w Chojnicach nr XI/100/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r., zostało ono dwukrotnie zmienione, pierwsza zmiana uchwałą nr XLI/531/2014 z dnia 28 marca 2014 r. oraz druga zmiana uchwałą nr XXV/417/2017 z dnia 9 sierpnia 2017 r.

Aktualnie na terenie gminy Chojnice obowiązuje 168 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz ze zmianami, z czego 112 planów zostało sporządzonych w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, a 56 w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Obszar objęty ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zajmuje powierzchnię ok. 3900,93 ha co stanowi ok. 8,52 % powierzchni gminy. Ze względu na niewielki procent pokrycia obowiązującymi planami terenu gminy zaledwie 8,52%, przy czym większość planów obejmuje tereny rolne, ochrona ładu przestrzennego, przyrody oraz wartości kulturowych na terenach wiejskich jest niewystarczająca, a jednocześnie utrudnione jest racjonalne gospodarowanie przestrzenią.

17. Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chojnice na lata 2015 – 2020

Gmina Chojnice nie posiada Programu Rewitalizacji, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 730 ze zm.). Na terenie gminy obowiązuje „Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chojnice na lata 2015-2020” zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Chojnicach nr VII/123/2015 z dnia 28 sierpnia 2015 roku. Gmina Chojnice posiada w swoich zasobach mieszkaniowych 94 lokale mieszkalne, w tym 13 lokali socjalnych. Łączna powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych wynosi 4014 m². Średnia powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego wynosi 43,31 m².

Lokale użytkowe wynajmowane na sklepy spożywczo-przemysłowe - razem 8 sztuk o łącznej powierzchni 791,50 m². Wynajmowane jest jedno pomieszczenia magazynowe o powierzchni 90 m². Świetlice wiejskie nie będące w zarządzie GOK w miejscowościach: Sławęcín, Granowo, Moszczenica, Doręgowice, Szlachetna, Gockowice. Stawki czynszu za najem

gminnych lokali mieszkalnych określa Zarządzenie Nr 122/2015 Wójta Gminy Chojnice z dnia 1 października 2015 roku. Stawka bazowa czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu wynosi 5,25 zł przy pełnym wyposażeniu technicznym. Obniżki, ze względu na brak wyposażenia w instalacje wynoszą od 14 % do 69 % stawki bazowej. Ponadto dla lokali socjalnych czynsz jest obniżony o 50%.

Zasady zbywania mieszkań gminnych dotychczasowym najemcom określa uchwała nr VI/31/11 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 18 lutego 2011 r. Przy zakupie zajmowanego dotychczas lokalu najemca może liczyć na 50 % ulgi, liczonej od wartości lokalu określonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Sprzedaż mieszkań dotychczasowym najemcom w ostatnich latach była niewielka. W ostatnich latach Gmina Chojnice sprzedała dotychczasowym najemcom: w 2015 roku 2 lokale, w 2016 roku 1 lokal, w 2017 roku 1 lokal, w 2018 roku 1 lokal i w 2019 roku ani jednego lokalu. Nie wszystkie lokale gminne przeznaczone są do sprzedaży dotychczasowym najemcom.

Poważnym problemem są zaległości w opłatach za najem lokali mieszkalnych.

Na koniec 2019 roku zaległości w opłatach za najem lokali mieszkalnych wynosiły łącznie 168072 złote i dotyczyły 45 najemców.

Gmina Chojnice posiada nie zasiedlone dwa bardzo małe lokale mieszkalne (po zmarłych najemcach w miejscowościach Angowice i Charzykowy) oraz wymagający remontu lokalu użytkowy w m. Lichnowy. Ze względu na ograniczone środki finansowe w budynkach gminnych wykonywane są przede wszystkim remonty konieczne tj. usuwanie awarii przez wymiany i naprawy instalacji, remonty dachów i wymiany pokryć dachowych.

18. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Chojnice na lata 2016-2020

Na terenie Gminy Chojnice obowiązuje Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Chojnice na lata 2016-2020 uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Chojnicach Nr XIX/331/2016 z dnia 21.12.2016r. Opracowanie to już drugi Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Chojnice. Obecny został wykonany w związku z aktualizacją Gminnej Ewidencji Zabytków ukończoną w lipcu 2016 r., ponadto zawiera wykaz zmian w przepisach prawnych i strategiach, a także zagadnienia i wątki merytoryczne nie ujęte w pierwszej edycji z 2008 roku.

W 2019 roku zakończono inwentaryzację zabytkowych cmentarzy znajdujących się na terenie gminy Chojnice – wykonano komplet 16 dokumentacji, w których opisano stan zachowania istniejących nagrobków oraz określono zakres robót remontowo-porządkowych do wykonania. W 2020 roku zostaną przeprowadzone pierwsze prace porządkowe.

19. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach w 2019 roku prowadził działania modernizacyjne i inwestycyjne zrealizowane w 2019 r. ujęte w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w zakresie:

- 1) **produkcji i uzdatnianie wody:** Została podpisana umowa na wykonanie „Likwidacji nieeksploatowanych studni głębinowych na SUW Zbeniny, Sternowo, Chojnaty, Charzykowy, Lichnowy”. Łączny koszt umowy - Wykonawca wykona zadania za w rozliczeniu za odzyskany materiał. Zadanie to nie było ujęte w wieloletnim planie inwestycyjnym.
- 2) **sieci wodociągowe:**

- a) Wybudowano sieć wodociągową w ul. Malinowej w miejscowości Lichnowy. W ramach zadania wykonano rurociąg o średnicy $\varnothing 90$ PE o łącznej długości 134,5 m. Wartość robót budowlanych: * 26 567,97 zł* netto.
- b) Trwa realizacja inwestycji pn.:
- Zadanie nr 1: „Budowa sieci wodociągowej w m. Charzykowy, gm. Chojnice”.
- Zadanie nr 2: „Remont sieci wodociągowej na trasie Powałki-Krojanty, gm. Chojnice”.
- Zadanie nr 3: „Budowa sieci wodociągowej na trasie Powałki-Krojanty, gm. Chojnice”.
- Do końca 2019 roku zrealizowano prace o wartości 578 048,78 zł netto, co stanowi 55% wartości całego zadania.
- 3) **sieci kanalizacji sanitarnej:**
- a) Wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Malinowej w miejscowości Lichnowy. W ramach zadania wykonano kolektor grawitacyjny o średnicy $\varnothing 200$ PCV o łącznej długości 29,7 m. Wartość robót budowlanych: * 13 614,18 zł* netto.
- b) Trwa realizacja inwestycji pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej wraz z kanalizacją deszczową na terenie Aglomeracji Chojnice – etap II. Zadanie nr 1 - budowa sieci kanalizacyjnej w m. Charzykowy Zadanie nr 2 - budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Ciechocin Zadanie nr 3 – modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w m. Charzykowy” realizowana w ramach Programu Operacyjnego POIiŚ 2014-2020. Do końca 2019 roku zrealizowano prace o wartości 4.756.097,56 zł netto, co stanowi 30% wartości całego zadania.
- 4) **sprzęt mechaniczno-transportowy:** zakupiono minikoparkę typu KUBOTA KX-019 wraz z przyczepą transportową dla potrzeb brygad remontowo-budowlanych. Łączny koszt zamówienia wyniósł 117 630 zł netto.

Z uwagi na możliwości finansowe Zakładu pozostałe zadania ujęte w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych nie zostały zrealizowane.

VI. Realizacja uchwał Rady Gminy w Chojnicach w 2019 roku

1. Omówienie ogólne

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Gminy w Chojnicach. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt Gminy Chojnice przy pomocy urzędu gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy w Chojnicach VIII kadencji w 2019 roku w sposób jaki został określony w uchwałach.

W 2019 roku Rada Gminy w Chojnicach obradowała i podejmowała stosowne uchwały zgodnie z planem pracy rady przyjętym uchwałą nr IV/51/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. Zgodnie z planem pracy w 2019 roku Rada Gminy w Chojnicach obradowała na **9 sesjach zwyczajnych** i podjęła łącznie **195 uchwał**. Wśród podjętych przez radę uchwał większość dotyczyła spraw z zakresu gospodarowania mieniem komunalnym, planów zagospodarowania przestrzennego gminy, pomocy społecznej, spraw związanych z oświatą, ochroną środowiska i zmianami w budżecie.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym Wójt Gminy przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru podjęte uchwały (w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Pomorski, w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku). Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

2. Zestawienie szczegółowe

Stan realizacji uchwał podjętych przez Radę Gminy w Chojnicach VIII kadencji w 2019 roku przez poszczególne wydziały i gminne jednostki organizacyjne przedstawia się następująco:

Lp.	Numer i data uchwały	Uchwała w sprawie	Stan realizacji uchwały
Wydział Rolnictwa, Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami			
1.	IV/38/2019 z dnia 28.02.2019 r.	przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chojnice na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026	w trakcie realizacji
2.	IV/39/2019 z dnia 28.02.2019 r.	przyjęcia „Programu Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na terenie Gminy Chojnice na rok 2019”	zrealizowano
3.	IV/40/2019 z dnia 28.02.2019 r.	zamiany działek położonych w miejscowości Nowa Cerkiew	zrealizowano
4.	IV/41/2019 z dnia 28.02.2019 r.	wykupu działek położonych w obrębie ewidencyjnym Doręgowice	zrealizowano
5.	IV/42/2019 z dnia 28.02.2019 r.	wykupu działki położonej w obrębie ewidencyjnym Niezychowice	nie zrealizowano (utraciła moc)
6.	IV/43/2019 z dnia 28.02.2019 r.	wykupu działki położonej w miejscowości Zbeniny	zrealizowano
7.	IV/44/2019 z dnia 28.02.2019 r.	sprzedaży przetargowej działek położonych w miejscowości Topole, obręb ewidencyjny Niezychowice	częściowo zrealizowano (podział geodezyjny)
8.	IV/45/2019 z dnia 28.02.2019 r.	sprzedaży przetargowej działki położonej w miejscowości Kłodawa	w trakcie realizacji
9.	IV/46/2019 z dnia 28.02.2019 r.	sprzedaży przetargowej działki położonej w miejscowości Lichnowy	nie zrealizowano (brak zainteresowanych kupnem)
10.	IV/47/2019 z dnia 28.02.2019 r.	sprzedaży przetargowej działki położonej w miejscowości Granowo	nie zrealizowano (brak zainteresowanych kupnem)
11.	IV/48/2019 z dnia 28.02.2019 r.	sprzedaży przetargowej działki położonej w miejscowości Cołdanki	nie zrealizowano (brak zainteresowanych kupnem)
12.	IV/49/2019 z dnia 28.02.2019 r.	sprzedaży bezprzetargowej działki położonej w miejscowości Topole, obręb ewidencyjny Niezychowice	nie zrealizowano
13.	V/56/2019 z dnia 29.03.2019 r.	określenia wykazu kąpielisk na rok 2019 na terenie gminy Chojnice oraz określenia sezonu kąpielowego	zrealizowano
14.	V/58/2019 z dnia 29.03.2019 r.	określenia warunków udzielania i wysokości stawek procentowych bonifikat od opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	zrealizowano
15.	V/59/2019 z dnia 29.03.2019 r.	wyrażenia zgody na obciążenie prawa własności nieruchomości położonych w	zrealizowano

		obrębach ewidencyjnych: Pawłówko, Lichnowy, Angowice, Nowy Dwór, Sławęcín	
16.	V/60/2019 z dnia 29.03.2019 r.	sprzedaży w drodze przetargu nieruchomości położonej w miejscowości Ciechocin	w trakcie realizacji
17.	V/61/2019 z dnia 29.03.2019 r.	zamiany nieruchomości położonych w miejscowości Niezychowice	nie zrealizowano (utraciła moc)
18.	VI/79/2019 z dnia 26.04.2019 r.	sprzedaży bezprzetargowej prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości Charzykowy	nie zrealizowano (utraciła moc)
19.	VI/80/2019 z dnia 26.04.2019 r.	sprzedaży w drodze przetargu nieruchomości położonej w miejscowości Nowa Cerkiew	nie zrealizowano (brak zainteresowanych kupnem)
20.	VI/81/2019 z dnia 26.04.2019 r.	sprzedaży w drodze przetargu nieruchomości położonej w miejscowości Gockowice	nie zrealizowano (brak zainteresowanych kupnem)
21.	VI/82/2019 z dnia 26.04.2019 r.	wykupu nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Sławęcín	zrealizowano
22.	VI/83/2019 z dnia 26.04.2019 r.	wykupu nieruchomości położonej w miejscowości Granowo	zrealizowano
23.	VI/84/2019 z dnia 26.04.2019 r.	wykupu nieruchomości położonej w miejscowości Granowo	zrealizowano
24.	VI/85/2019 z dnia 26.04.2019 r.	wyrażenia zgody na obciążenie prawa własności nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Sławęcín	zrealizowano
25.	VII/95/2019 z dnia 31.05.2019 r.	sprzedaży bezprzetargowej prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej położonej w obrębie ewidencyjnym Kopernica	nie zrealizowano (utraciła moc)
26.	VII/96/2019 z dnia 31.05.2019 r.	sprzedaży w drodze przetargu nieruchomości położonych w miejscowości Topole, obręb ewidencyjny Niezychowice	w trakcie realizacji
27.	VII/97/2019 z dnia 31.05.2019 r.	wykupu nieruchomości położonej w miejscowości Klawkowo	nie zrealizowano (brak zgody właścicieli na sprzedaż)
28.	VII/98/2019 z dnia 31.05.2019 r.	wykupu działki położonej w obrębie ewidencyjnym Niezychowice	zrealizowano
29.	VII/99/2019 z dnia 31.05.2019 r.	nabycia w drodze nieodpłatnego przekazania w trybie art. 902 z indeksem 1, § 1 Kodeksu cywilnego nieruchomości położonej w miejscowości Lichnowy	zrealizowano
30.	VII/100/2019 z dnia 31.05.2019 r.	wydzierżawienia nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Ostrowite	zrealizowano
31.	VII/110/2019 z dnia 31.05.2019 r.	sprzedaży bezprzetargowej nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości Charzykowy	zrealizowano
32.	VII/111/2019 z dnia 31.05.2019 r.	wyrażenia zgody na wykonanie prawa pierwokupu prawa własności działki oznaczonej geodezyjnie nr 39/49, położonej w obrębie ewidencyjnym Ciechocin	zrealizowano
33.	VIII/119/2019 z dnia 05.07.2019 r.	sprzedaży bezprzetargowej nieruchomości zabudowanej położonej w obrębie ewidencyjnym Kopernica	zrealizowano
34.	VIII/120/2019 z dnia 05.07.2019 r.	zamiany nieruchomości położonych w miejscowości Chojnice i Swornegacie	w trakcie realizacji
35.	VIII/121/2019 z dnia 05.07.2019 r.	wyrażenia zgody na obciążenie prawa własności nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Pawłowo	zrealizowano

36.	VIII/122/2019 z dnia 05.07.2019 r.	wykupu nieruchomości położonej w miejscowości Niezychowice	nie zrealizowano (obciążona kw)
37.	IX/136/2019 z dnia 20.09.2019 r.	wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Niezychowice	zrealizowano
38.	IX/137/2019 z dnia 20.09.2019 r.	wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Ciechocin	zrealizowano
39.	IX/138/2019 z dnia 20.09.2019 r.	wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Pawłówek	zrealizowano
40.	IX/139/2019 z dnia 20.09.2019 r.	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Swonegacie	zrealizowano
41.	IX/146/2019 z dnia 20.09.2019 r.	zaopiniowania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Stawek”	zrealizowano
42.	IX/148/2019 z dnia 20.09.2019 r.	wyrażenia zgody na nabycie oraz obciążenie prawa własności nieruchomości położonych w obrębie ewidencyjnym Pawłówek	zrealizowano
43.	X/155/2019 z dnia 18.10.2019 r.	wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Silno	w trakcie realizacji
44.	X/156/2019 z dnia 18.10.2019 r.	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Swonegacie	zrealizowano
45.	XI/168/2019 z dnia 22.11.2019 r.	zmiany uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy	zrealizowano
46.	XI/169/2019 z dnia 22.11.2019 r.	zasad przyznawania dotacji ze środków budżetu Gminy Chojnice na zadania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Chojnice	w trakcie realizacji
47.	XI/170/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Ostrowite	nie zrealizowano (zmiana decyzji gminy w sprawie sprzedaży)
48.	XI/171/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Kłodawa	w trakcie realizacji
49.	XI/172/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Charzykowy	w trakcie realizacji
50.	XI/173/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego położonego w obrębie ewidencyjnym Angowice	w trakcie realizacji
51.	XI/174/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na wdzierżawienie nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Charzykowy	zrealizowano
52.	XI/183/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na obciążenie prawa własności nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Niezychowice	zrealizowano
53.	XI/184/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Ciechocin	zrealizowano
54.	XII/209/2019 z dnia 20.12.2019 r.	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w obrębie ewidencyjnym Niezychowice	w trakcie realizacji

55.	XII/210/2019 z dnia 20.12.2019 r.	wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości położonych w obrębie ewidencyjnym Lotyń	w trakcie realizacji
Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich			
56.	IV/50/2019 z dnia 28.02.2019 r.	zmiany Uchwały Nr XL/620/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 15.11.2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok”	zrealizowano
57.	IV/51/2019 z dnia 28.02.2019 r.	przyjęcia planów pracy Rady i stałych Komisji Rady Gminy w Chojnicach na 2019 rok	zrealizowano
58.	IV/52/2019 z dnia 28.02.2019 r.	ustalenia przedmiotu działania stałych Komisji Rady Gminy w Chojnicach	zrealizowano
59.	IV/55/2019 z dnia 28.02.2019 r.	powołania Rady Społecznej przy Samodzielnej Publicznej Przychodni Wiejskiej Gminy Chojnice	zrealizowano
60.	V/70/2019 z dnia 29.03.2019 r.	ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w sołectwie Charzykowy	zrealizowano
61.	VI/86/2019 z dnia 26.04.2019 r.	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczej straży pożarnej	zrealizowano
62.	VII/92/2019 z dnia 31.05.2019 r.	udzielenia Wójtowi Gminy Chojnice wotum zaufania	zrealizowano
63.	VIII/114/2019 z dnia 05.07.2019 r.	zmiany Uchwały nr V/55/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie powołania Rady Społecznej przy Samodzielnej Publicznej Przychodni Wiejskiej Gminy Chojnice	zrealizowano
64.	VIII/123/2019 z dnia 05.07.2019 r.	powołania zespołu opiniującego zgłoszonych kandydatów na ławników na kadencję 2020 – 2023	zrealizowano
65.	IX/134/2019 z dnia 20.09.2019 r.	zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników	zrealizowano
66.	IX/135/2019 z dnia 20.09.2019 r.	rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Chojnice	zrealizowano
67.	X/149/2019 z dnia 18.10.2019 r.	ustalenia regulaminu głosowania w wyborach ławników do Sądu Rejonowego w Chojnicach	zrealizowano
68.	X/150/2019 z dnia 18.10.2019 r.	powołania doraźnej Komisji Skrutacyjnej w celu przeprowadzenia głosowania tajnego w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Chojnicach na kadencję 2020 – 2023	zrealizowano
69.	X/151/2019 z dnia 18.10.2019 r.	wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Chojnicach na kadencję 2020 – 2023	zrealizowano
70.	XI/182/2019 z dnia 22.11.2019 r.	przyjęcia „Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok”	w trakcie realizacji
71.	XII/215/2019 z dnia 20.12.2019 r.	przyjęcia stanowiska dotyczącego sytuacji finansów jednostek samorządu terytorialnego	zrealizowano
Wydział Programów Rozwojowych			

72.	IV/24/2019 z dnia 28.02.2019 r.	przyjęcia do realizacji programu pn. „Czyste powietrze w Gminie Chojnice – budynki wielorodzinne” w ramach konkursu „Wymiana źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych” organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska oraz przyjęcia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie prac związanych z modernizacją źródeł energii cieplnej	zrealizowano
73.	V/72/2019 z dnia 29.03.2019 r.	zmiany Uchwały nr IV/24/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 28.02.2019 r. dot. przyjęcia do realizacji projektu pn. „Czyste powietrze w Gminie Chojnice – budynki wielorodzinne” w ramach konkursu „Wymiana źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych” organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska oraz przyjęcia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie prac związanych z modernizacją źródeł energii cieplnej	zrealizowano
Wydział Finansowy			
74.	IV/26/2019 z dnia 28.02.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
75.	IV/27/2019 z dnia 28.02.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
76.	IV/28/2019 z dnia 28.02.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadań pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 2642G w miejscowości Klawkowo”	zrealizowano
77.	IV/29/2019 z dnia 28.02.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadań pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 2645G – odc. Nowe Ostrowite – Sławęcín”	zrealizowano
78.	IV/30/2019 z dnia 28.02.2019 r.	uchylenia uchwały Nr III/9/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2019 roku	zrealizowano
79.	IV/31/2019 z dnia 28.02.2019 r.	rozstrzygnięcia o wyodrębnieniu w budżecie Gminy Chojnice na rok 2020 środków stanowiących fundusz sołecki	zrealizowano
80.	V/64/2019 z dnia 29.03.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
81.	V/65/2019 z dnia 29.03.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
82.	V/66/2019 z dnia 29.03.2019 r.	udzielenia dotacji w 2019 roku na remont zabytku – Parafii Rzymskokatolickiej p. w. Św. Marii Magdaleny w Nowej Cerkwi	zrealizowano
83.	V/67/2019 z dnia 29.03.2019 r.	udzielenia dotacji w 2019 roku na remont zabytku – Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Jakuba Apostoła w Ostrowitem	zrealizowano

84.	V/68/2019 z dnia 29.03.2019 r.	określenia wysokości miesięcznych diet i zwrotu kosztów podróży dla Radnych	zrealizowano
85.	V/69/2019 z dnia 29.03.2019 r.	określenia zasad przyznawania oraz wysokości diet przewodniczących jednostek pomocniczych	zrealizowano
86.	VI/87/2019 z dnia 26.04.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
87.	VI/88/2019 z dnia 26.04.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
88.	VI/89/2019 z dnia 26.04.2019 r.	zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2019 roku	nie zrealizowano
89.	VI/90/2019 z dnia 26.04.2019 r.	udzielenia dotacji w 2019 roku na remont zabytku – Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Jakuba Apostoła w Ostrowitem	zrealizowano
90.	VI/91/2019 z dnia 26.04.2019 r.	wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach	zrealizowano
91.	VII/93/2019 z dnia 31.05.2019 r.	przyjęcia sprawozdania finansowego Gminy Chojnice za 2018 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2018 rok	zrealizowano
92.	VII/94/2019 z dnia 31.05.2019 r.	absolutorium dla Wójta z tytułu wykonania budżetu Gminy Chojnice za 2018 rok	zrealizowano
93.	VII/106/2019 z dnia 31.05.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
94.	VII/107/2019 z dnia 31.05.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
95.	VII/108/2019 z dnia 31.05.2019 r.	wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach	zrealizowano
96.	VII/112/2019 z dnia 31.05.2019 r.	wyrażenia woli utworzenia Spółdzielni Socjalnej „TUR”	zrealizowano
97.	VIII/115/2019 z dnia 05.07.2019 r.	określenia wysokości miesięcznych diet i zwrotu kosztów podróży dla radnych	zrealizowano
98.	VIII/116/2019 z dnia 05.07.2019 r.	określenia zasad przyznawania oraz wysokości diet przewodniczących jednostek pomocniczych - soltysów	zrealizowano
99.	VIII/126/2019 z dnia 05.07.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
100.	VIII/127/2019 z dnia 05.07.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
101.	VIII/128/2019 z dnia 05.07.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu na realizację zadania pn. „Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej 212 i 235”	zrealizowano
102.	VIII/129/2019 z dnia 05.07.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej gminie miejskiej Chojnice na współorganizację XXI Światowego Zjazdu Kaszubów	zrealizowano
103.	IX/140/2019	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano

	z dnia 20.09.2019 r.		
104.	IX/141/2019 z dnia 20.09.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
105.	IX/142/2019 z dnia 20.09.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania – wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej – Automatyzacja parkingu przy ul. 31 Stycznia w Chojnicach	zrealizowano
106.	IX/143/2019 z dnia 20.09.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 212	w trakcie realizacji
107.	X/157/2019 z dnia 18.10.2019 r.	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	zrealizowano
108.	X/158/2019 z dnia 18.10.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
109.	X/159/2019 z dnia 18.10.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
110.	X/160/2019 z dnia 18.10.2019 r.	wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach	zrealizowano
111.	X/161/2019 z dnia 18.10.2019 r.	zatwierdzenia Porozumienia – Umowy Partnerskiej Nr FR/165/2019 z dnia 17 września 2019 r. zawartego pomiędzy Powiatem Chojnickim a Gminą Chojnice w sprawie współpracy przy realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej nr 2645G Chojnice – Pamiętowo na odcinku Chojnaty – Lichnowy”	zrealizowano
112.	X/162/2019 z dnia 18.10.2019 r.	zatwierdzenia Porozumienia – Umowy Partnerskiej Nr FR/166/2019 z dnia 17 września 2019 r. zawartego pomiędzy Powiatem Chojnickim a Gminą Chojnice w sprawie współpracy przy realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej nr 2644G Chojnice – Duża Cerkwica na odcinku Chojnice – Ogorzeliny”	zrealizowano
113.	X/163/2019 z dnia 18.10.2019 r.	ustalenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od nieruchomości	w trakcie realizacji
114.	XI/177/2019 z dnia 22.11.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
115.	XI/178/2019 z dnia 22.11.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
116.	XI/179/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach	zrealizowano
117.	XI/180/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym	zrealizowano

		Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach	
118.	XI/181/2019 z dnia 22.11.2019 r.	obniżenia średniej ceny żyta dla celów podatku rolnego	w trakcie realizacji
119.	XII/186/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowano
120.	XII/187/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zmiany Uchwały Nr III/7/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
121.	XII/188/2019 z dnia 20.12.2019 r.	przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Chojnice	zrealizowano
122.	XII/189/2019 z dnia 20.12.2019 r.	uchwalenia budżetu Gminy Chojnice na 2020 rok	zrealizowano
123.	XII/190/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Miastu Chojnice na dofinansowanie zadania pn. „Utworzenie transportowego węzła integrującego wraz ze ścieżkami pieszo-rowerowymi w Chojnicach”	w trakcie realizacji
124.	XII/191/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Miastu Kamień Krajeński na dofinansowanie zadania pn. „Budowa chodników w Kamieniu”	w trakcie realizacji
125.	XII/192/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 2638G w m. Ogorzeliny ul. Sławęcińska wraz z przebudową drogi powiatowej Nr 2638G od Ogorzelin do granicy powiatu oraz przebudowa drogi powiatowej Nr 2644G w m. Ogorzeliny ul. Chojnicka”	w trakcie realizacji
126.	XII/193/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Chojnice - Duża Cerkwica na odcinku Chojnice –Ogorzeliny”	w trakcie realizacji
127.	XII/194/2019 z dnia 20.12.2019 r.	sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Automatyzacja parkingu przy ul. 31 Stycznia w Chojnicach”	w trakcie realizacji
128.	XII/195/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Budowa drogi powiatowej Silno - Gockowice - Objezierze”	w trakcie realizacji
129.	XII/196/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Chojnice - Pamiętowo na odcinku Chojnaty-Lichnowy”	w trakcie realizacji
130.	XII/197/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Budowa drogi powiatowej Nowa Cerkiew - Raclawki - Krojanty”	w trakcie realizacji

131.	XII/198/2019 z dnia 20.12.2019 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Województwu Pomorskiemu na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa drogi woj. Nr 236 w m. Swornegacie”	w trakcie realizacji
132.	XII/199/2019 z dnia 20.12.2019 r.	ustalenia wysokości składki członkowskiej na rzecz Stowarzyszenia „Chojnicki Bank Żywności” na 2020 rok	w trakcie realizacji
133.	XII/200/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zmiany do Uchwały Nr X/157/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 18 października 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	w trakcie realizacji
134.	XII/201/2019 z dnia 20.12.2019 r.	wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach	zrealizowano
135.	XII/202/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zmiany Uchwały Nr XI/180/2019 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 22 listopada 2019 roku w sprawie wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Chojnicach	zrealizowano
Wydział Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej			
136.	IV/32/2019 z dnia 28.02.2019 r.	wstępnej lokalizacji przystanków komunikacyjnych na drogach powiatowych	zrealizowano
137.	IV/33/2019 z dnia 28.02.2019 r.	określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Chojnice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	zrealizowano
138.	IV/34/2019 z dnia 28.02.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Lichnowy	zrealizowano
139.	IV/35/2019 z dnia 28.02.2019 r.	nadania nazwy ulicom w miejscowości Charzykowy	zrealizowano
140.	IV/36/2019 z dnia 28.02.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Nowa Cerkiew	zrealizowano
141.	IV/37/2019 z dnia 28.02.2019 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w miejscowości Chojniczki, gm. Chojnice	w trakcie realizacji
142.	IV/54/2019 z dnia 28.02.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Swornegacie	zrealizowano
143.	V/57/2019 z dnia 29.03.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Nowa Cerkiew	zrealizowano
144.	V/71/2019 z dnia 29.03.2019 r.	reprezentowania Gminy Chojnice w Walnym Zebraniu Wyborczym Członków Stowarzyszenia pn. „Związek Samorządów Na Rzecz Modernizacji Drogi Krajowej Nr 22”	zrealizowano
145.	VII/101/2019 z dnia 31.05.2019 r.	zaliczenia dróg do kategorii dróg publicznych - gminnych	zrealizowano

146.	VII/102/2019 z dnia 31.05.2019 r.	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki nr 214/1 obręb Niezychowice, gm. Chojnice	zrealizowano
147.	VII/103/2019 z dnia 31.05.2019 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pod zabudowę produkcyjną i usługową we wsi Topole, obręb Niezychowice, gm. Chojnice	w trakcie realizacji
148.	VII/104/2019 z dnia 31.05.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Pawłowo	zrealizowano
149.	VII/109/2019 z dnia 31.05.2019 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miejscowości Małe Swornegacie, obręb geodezyjny Swornegacie, gm. Chojnice	zrealizowano
150.	VIII/113/2019 z dnia 05.07.2019 r.	wzoru wniosku o wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego	zrealizowano
151.	VIII/124/2019 z dnia 05.07.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Swornegacie	zrealizowano
152.	VIII/125/2019 z dnia 05.07.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Charzykowy	zrealizowano
153.	IX/130/2019 z dnia 20.09.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Klawkowo	zrealizowano
154.	IX/131/2019 z dnia 20.09.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Charzykowy	zrealizowano
155.	IX/132/2019 z dnia 20.09.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Chojniczki	zrealizowano
156.	IX/133/2019 z dnia 20.09.2019 r.	nadania nazwy ulicy w miejscowości Powalki	zrealizowano
157.	IX/145/2019 z dnia 20.09.2019 r.	uchwalenia zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Charzykowy, gm. Chojnice	zrealizowano
158.	IX/147/2019 z dnia 20.09.2019 r.	skargi K.K. oraz P.S. na uchwałę Nr VII/109/2019 z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miejscowości Małe Swornegacie, obręb geodezyjny Swornegacie, gm. Chojnice	zrealizowano
159.	X/152/2019 z dnia 18.10.2019 r.	nadania nazw ulicom w miejscowości Krojanty	zrealizowano
160.	X/153/2019 z dnia 18.10.2019 r.	wstępnej lokalizacji przystanku komunikacyjnego przy drodze powiatowej	zrealizowano
161.	X/154/2019 z dnia 18.10.2019 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obrębu geodezyjnego Swornegacie, gmina Chojnice	zrealizowano
162.	X/165/2019 z dnia 18.10.2019 r.	skargi J.G. oraz I.L. na uchwałę Nr XXXIV/414/2013 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w miejscowości Charzykowy, w obrębie geod. Charzykowy, w gminie Chojnice	zrealizowano
163.	X/166/2019 z dnia 18.10.2019 r.	skargi L.O., E. L., A.W., J.W., M.S., K.R., Z.N., R.H., P.H. na uchwałę Nr VII/109/2019 z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania	zrealizowano

		przestrzennego dla fragmentu miejscowości Małe Swornegacie, obręb geodezyjny Swornegacie, gm. Chojnice	
164.	XI/167/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wstępnej lokalizacji przystanków komunikacyjnych	zrealizowano
165.	XI/185/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy firmie Polkomtel Sp. z o. o. dla lokalizacji stacji bazowej telefonii komórkowej BT 43214 Ostrowite	zrealizowano
166.	XII/203/2019 z dnia 20.12.2019 r.	określenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego	zrealizowano
167.	XII/204/2019 z dnia 20.12.2019 r.	wstępnej lokalizacji przystanków komunikacyjnych	zrealizowano
168.	XII/205/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zmiany Uchwały Nr XI/185/2019 Rady Gminy Chojnicach z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy firmie Polkomtel Sp. z o.o. dla lokalizacji stacji bazowej telefonii komórkowej BT 43214 Ostrowite	zrealizowano
169.	XII/206/2019 z dnia 20.12.2019 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębach geodezyjnych Lichnowy, Ostrowite, Ciechocin, Nowa Cerkiew, Lotyń i Silno, gm. Chojnice	w trakcie realizacji
170.	XII/207/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków	nie zrealizowano (stwierdzono nieważność)
171.	XII/208/2019 z dnia 20.12.2019 r.	wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu nieruchomości oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu	zrealizowano
Gminny Zespół Oświaty			
172.	VI/75/2019 z dnia 26.04.2019 r.	ustalenia sieci oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Chojnice	zrealizowano
173.	VI/76/2019 z dnia 26.04.2019 r.	zasad udzielania i rozmiaru zniżek oraz zwolnienia z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dyrektorom, wicedyrektorom oraz nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze w szkołach	w trakcie realizacji
174.	VI/77/2019 z dnia 26.04.2019 r.	zmiany Uchwały Nr XXXI/528/2018 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych	w trakcie realizacji
175.	VI/78/2019 z dnia 26.04.2019 r.	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Chojnice oraz określenia granic obwodów	zrealizowano

		publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 roku	
176.	VIII/105/2019 z dnia 31.05.2019 r.	wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowych dla podmiotów prowadzących żłobki i kluby dziecięce na terenie Gminy Chojnice	w trakcie realizacji
177.	IX/144/2019 z dnia 20.09.2019 r.	zmiany załącznika do Uchwały nr XXXVIII/568/10 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25 czerwca 2010 r. w sprawie regulaminu określającego zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Radę Gminy Chojnice	w trakcie realizacji
178.	XII/216/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zmiany załącznika do Uchwały nr XXXVIII/568/10 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25 czerwca 2010 r. w sprawie regulaminu określającego zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Radę Gminy w Chojnicach	w trakcie realizacji
179.	XII/217/2019 z dnia 20.12.2019 r.	określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Chojnice na rok szkolny 2019/2020	w trakcie realizacji
Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej			
180.	IV/53/2019 z dnia 28.02.2019 r.	przekazania do zaopiniowania organowi regulacyjnemu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków	zrealizowano
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej			
181.	IV/25/2019 z dnia 28.02.2019 r.	przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w gminie Chojnice na lata 2019 - 2021	w trakcie realizacji
182.	V/62/2019 z dnia 29.03.2019 r.	przyjęcia informacji o działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach za 2018 rok, w tym sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny	zrealizowano
183.	VIII/117/2019 z dnia 05.07.2019 r.	przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2018 r. Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Chojnice na lata 2016 - 2020	zrealizowano
184.	VIII/118/2019 z dnia 05.07.2019 r.	przyjęcia lokalnego programu osłonowego „Koperta życia”	w trakcie realizacji
185.	X/164/2019 z dnia 18.10.2019 r.	skargi Prokuratora Rejonowego w Chojnicach na uchwałę nr XI/102/2011 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Chojnice oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	zrealizowano
186.	XI/175/2019 z dnia 22.11.2019 r.	ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi	w trakcie realizacji

187.	XI/176/2019 z dnia 22.11.2019 r.	wprowadzenia Programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny Gminy Chojnice	w trakcie realizacji
188.	XII/211/2019 z dnia 20.12.2019 r.	przystąpienia Gminy Chojnice do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2019-2020 realizowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	w trakcie realizacji
Gminny Ośrodek Kultury			
189.	XII/213/2019 z dnia 20.12.2019 r.	sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach za 2019 rok	zrealizowano
190.	XII/214/2019 z dnia 20.12.2019 r.	określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe oraz trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym	w trakcie realizacji
191.	XII/218/2019 z dnia 20.12.2019 r.	ustanowienia dorocznych nagród Wójta Gminy Chojnice za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dziedzictwa kulturowego oraz określenia szczegółowych warunków i trybu ich przyznawania	w trakcie realizacji
Samodzielna Publiczna Przychodnia Wiejska Gminy Chojnice			
192.	VI/73/2019 z dnia 26.04.2019 r.	przyjęcia sprawozdania finansowego Samodzielnej Publicznej Przychodni Wiejskiej Gminy Chojnice za 2018 rok	zrealizowano
193.	VI/74/2019 z dnia 26.04.2019 r.	zmiany Uchwały Nr XX/260/2012 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie nadania Statutu Samodzielnej Publicznej Przychodni Wiejskiej Gminy Chojnice	zrealizowano
Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			
194.	V/63/2019 z dnia 29.03.2019 r.	przyjęcia sprawozdania z wykonania „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii realizowanego na terenie Gminy Chojnice w 2018 r.”	zrealizowano
195.	XII/212/2019 z dnia 20.12.2019 r.	zatwierdzenia "Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii do realizacji na terenie Gminy Chojnice w 2020 r."	w trakcie realizacji

Stan realizacji uchwał podjętych przez Radę Gminy w Chojnicach VIII kadencji w 2019 roku

VII. Część analityczna - efekty działań prowadzonych w 2019 roku

1. Ład przestrzenny

W 2019 roku przystąpiono do opracowania 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz do zmiany 2 miejscowych planów, uchwalono 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz jedną zmianę planu. Wydano również 226 decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu. 16 lipca 2019 r. zakończył się trwający 36 miesięcy okres przejściowy dla postępowań w przedmiocie wydania "decyzji WZ", dotyczących budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, wszczętych po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 654 ze zm.). Ustawa wprowadziła ograniczenia w lokalizacji budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa. Przepisy ustawy weszły w życie 16.07.2016 r. Kwestie dotyczące odległości lokalizacji m.in. budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa - od elektrowni wiatrowej - uregulowane zostały w art. 4 ust. 1 pkt 2 u.i.e.w. Zgodnie z jego treścią odległość, w której mogą być lokalizowane i budowane: budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa - od elektrowni wiatrowej - jest równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej).

Ład przestrzenny

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy. W tym celu opracowuje się i uchwała studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które to jest wytyczną do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, ale określa kierunki rozwoju i pozwala prowadzić politykę przestrzenną w gminie. Planowanie przestrzenne jest procesem ciągłym, a to oznacza konieczność okresowej oceny przyjętych celów rozwoju i kierunków polityki przestrzennej pod kątem zmieniających się w czasie uwarunkowań, potrzeb i analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Aktualnie na terenie gminy Chojnice obowiązuje 168 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz ze zmianami, z czego 112 planów zostało sporządzonych w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, a 56 w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Obszar objęty ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zajmuje powierzchnię ok. 3900,93 ha co stanowi ok. 8,52 % powierzchni gminy. W tabeli poniżej przedstawiono udział powierzchni przeznaczeń terenów w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Lp.	Rodzaj terenu	Powierzchnia (ha)	Udział procentowy (%)
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	413,84	10,61
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej w tym zabudowy wielorodzinnej	11,07	0,28
3.	Tereny zabudowy usługowej	143,75	3,69
4.	Tereny zabudowy usługowej - usług publicznych	74,03	1,90
5.	Tereny użytkowane rolniczo	2417,39	61,97
6.	Tereny zabudowy techniczno - produkcyjnej	212,29	5,44
7.	Tereny zieleni i wód	270,56	6,94
8.	Tereny komunikacji	249,15	6,39
9.	Tereny zabudowy zagrodowej	65,49	1,68
10.	Tereny infrastruktury technicznej	43,36	1,11
Powierzchnia łączna planów:		3900,93	100

Ze względu na niewielki procent pokrycia obowiązującymi planami terenu gminy zaledwie 8,52%, przy czym większość planów obejmuje tereny rolne, ochrona ładu przestrzennego, przyrody oraz wartości kulturowych na terenach wiejskich jest niewystarczająca, a jednocześnie utrudnione jest racjonalne gospodarowanie przestrzenią. Znaczna część planów miejscowych została już zrealizowana lub jest w trakcie realizacji, ale są też plany, które od wielu lat nie są realizowane lub ich realizacja odbyła się w niewielkim zakresie.

Analiza oraz ocena postępów w opracowywaniu planów miejscowych

Aktualnie na terenie gminy Chojnice obowiązuje 168 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z czego 19 to zmiany. W tabeli poniżej zestawiono postęp ilościowy i powierzchniowy w sporządzaniu miejscowych planów w latach 2014-2019, w zestawieniu nie uwzględniono zmian planów oraz planów, które zostały uchylone lub stwierdzono ich nieważność.

Lp.	Rok	Ilość	Powierzchnia (ha)
1.	2014	3	20,35
2.	2015	4	196,99
3.	2016	0	0
4.	2017	6	298,07
5.	2018	2	11,3
6.	2019	3	32,46
Powierzchnia łączna planów			559,17

Najwięcej terenów zostało objętych miejscowymi planami w 2015 r. i 2017 r., co spowodowane było uchwaleniem planów na potrzeby lokalizacji elektrowni wiatrowych. W trakcie sporządzania jest obecnie 9 planów miejscowych dla łącznej pow. ok. 77 ha, z czego 3 procedury dotyczą zmiany planów dla części obszaru. W ostatnich latach plany opracowywane są sukcesywnie, głównie dla terenów, dla których wydawane są decyzje o warunkach zabudowy, cennych przyrodniczo zagrożonych urbanizacją i gruntów rolnych RIII oraz dla terenów wyznaczonych w Studium do zainwestowania. W miarę możliwości nowe plany są też opracowywane dla terenów objętych ustaleniami planów miejscowych, które nie spełniają aktualnych wymogów prawnych. Zestawiając dane dotyczące obowiązujących planów oraz mając na uwadze trwające prace nad nowymi planami miejscowymi należy stwierdzić, że gmina powinna dążyć do szybszego sporządzania miejscowych planów, które są gwarancją ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju gminy, w tym dla terenów na których obowiązujące plany nie spełniają wymogów prawnych.

Analiza wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

W latach 2014-2015 w ciągu roku wpływało średnio 230-280 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, natomiast od 2016r. nastąpił gwałtowny wzrost ilości wniosków do ok. 400. Ilość wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego kształtuje się na zbliżonym poziomie ok. 50 wniosków rocznie z widocznym wzrostem od 2018 roku do poziomu 80-90 szt. rocznie. Ilość wydawanych decyzji o warunkach zabudowy na przestrzeni lat 2014-2019 jest dość zróżnicowana (od 150 do 290 rocznie) oraz 40-80 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Zestawienie wniosków

Rodzaj	2014	2015	2016	2017	2018	2019
warunki zabudowy	230	276	405	400	403	391
cele publiczne	52	43	56	59	78	90

Zestawienie wydanych decyzji (pozytywne)

Rodzaj	2014	2015	2016	2017	2018	2019
warunki zabudowy	221	151	230	289	268	226
cele publiczne	37	39	50	47	79	75

Ustalenia tych dokumentów dotyczą głównie wprowadzania i kontynuacji funkcji mieszkaniowej, mieszkalno-usługowej, usługowej oraz funkcji siedliskowej i uzbrojenia technicznego dla terenów objętych inwestycjami. Znaczna większość wydanych decyzji dotyczyła zabudowy mieszkaniowej. Najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest znaczny rozwój zabudowy poza terenami zwartej zabudowy wsi, co powoduje zabudowywanie obszarów wolnej przestrzeni.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

W roku 2019 r. przyjęto 62 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, z czego wydano 57 decyzji pozytywnych. Na realizację dodatków mieszkaniowych z budżetu gminy w minionym roku 2019 wydatkowano 79 861,36 zł, w tym 35 311,56 zł. stanowią dodatki mieszkaniowe dla najemców gminnych lokali mieszkalnych. Pozostałe 44 549,80 zł to dodatki wypłacone najemcom i właścicielom mieszkań, nad którymi zarząd sprawują inne jednostki, w tym również właścicielom domów jednorodzinnych.

Od 01 stycznia 2014 r. na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 284 ze zm.) wprowadzono nową formę pomocy w postaci zryczałtowanego dodatku energetycznego. Przyznaje się go odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej czyli osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019 r. (Monitor Polski z dnia 26 kwietnia 2019 r. poz. 402) wysokość dodatku obowiązująca od dnia 1 maja 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r. dla gospodarstwa domowego: prowadzonego przez osobę samotną wynosi – 11,37 zł/miesiąc; składającego się z 2 do 4 osób wynosi – 15,80 zł/miesiąc; składającego się z co najmniej 5 osób wynosi – 18,96 zł/miesiąc. W roku 2019 przyjęto 61 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego, które zostały rozpatrzone pozytywnie. Na realizację dodatków energetycznych z budżetu państwa w minionym roku 2019 wydatkowano 4 150,13 zł.

2. Oświata i edukacja

Oświatę należy uznać za jedno z najważniejszych zadań własnych samorządu, a prawo do edukacji jako podstawowe prawo obywatelskie. Wydatki na oświatę i edukację to jedno z największych obciążeń dla budżetów gmin, które są odpowiedzialne za stworzenie jak najlepszych warunków działalności szkół. W 2019 roku w Gminie Chojnice funkcjonowało 10 szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi, w tym 6 szkół z oddziałami gimnazjalnymi. Na terenie gminy działały również niepubliczne placówki przedszkolne.

Placówki publiczne - organ prowadzący Gmina Chojnice:

- A. 6 szkół podstawowych (szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi + oddziały gimnazjum): Szkoła Podstawowa w Charzykowach; Szkoła Podstawowa im. Wandy Chotomskiej w Pawłowie; Szkoła Podstawowa im. 18 Pułku Ułanów Pomorskich w Nowej Cerkwi; Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ostrowitem, Szkoła Podstawowa w Silnie, Szkoła Podstawowa w Swornegaciach;
- B. 4 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi: Szkoła Podstawowa im. Przyjaciół Ziemi w Kłodawie; Szkoła Podstawowa w Lichnowach, Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy Monte Cassino w Niezychowicach, Szkoła Podstawowa im. Polskich Kawalerów Maltańskich w Ogorzelinach;
- C. 1 internat przy Szkole Podstawowej w Swornegaciach.

Placówki niepubliczne

W Gminie Chojnice funkcjonowało łącznie 6 placówek niepublicznych, w tym: 3 Przedszkola w miejscowościach Pawłowo, Klawkowo i Charzykowy (Przedszkole „SMYK” w Charzykowach funkcjonowało do dnia 31.08.2019 r.); 1 Zespół Wychowania Przedszkolnego (w miejscowości Pawłowo, Zespół zakończył swoją działalność z dniem 31.08.2019 r.); 2 Punkty Przedszkolne (w Swornegaciach i w Lichnowach). Od 01.09.2019 r. powstało integracyjne Przedszkole „Leśna Kraina” w Charzykowach oraz punkt przedszkolny Przedszkole Naturalne „Wiśniowy Sad” w Lichnowach.

Wysokość dotacji udzielonych w 2019 roku dla placówek niepublicznych znajdujących się na terenie Gminy Chojnice przedstawia się następująco:

typ placówki	2018/2019 rok	
	liczba dzieci	Wydatki zł
przedszkola	92	525 190
punkty przedszkolne	51	141 947
zespół wychowania przedszkolnego	16	44 536
Razem	159	711 673 zł

Liczba uczniów z podziałem na poszczególne klasy w szkołach podstawowych przedstawia się następująco:

Szkoła	Liczba oddziałów/Liczba uczniów									Razem liczba uczniów i oddziałów SP + „O”
	0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
SP CHARZYKOWY	3	2	2	2	1	2	3	2	1	18
	56	42	38	43	23	51	61	47	27	388
SP KŁODAWA	2	1	1	1	1	1	2	1	1	11
	44	5	17	20	11	17	34	12	14	174
SP LICHNOWY	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	43	17	21	13	5	28	25	9	26	187
SP NIEZYCHOWICE	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9

	15	8	8	11	7	14	16	12	13	104
SP OGORZELINY	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	47	17	11	12	15	18	19	22	16	177
SP OSTROWITE	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	42	12	15	12	14	24	22	20	24	185
SP PAWŁOWO	2	1	1	1	2	1	1	1	1	11
	46	16	22	16	33	17	25	15	25	215
SP NOWA CERKIEW	3	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	69	23	19	11	22	27	29	27	21	248
SP SILNO	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	44	11	11	8	9	13	19	16	22	153
SP SWORNEGACIE	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	13	10	12	6	11	12	11	15	14	104
Razem	20	11	11	11	11	11	13	11	10	109
	419	161	174	152	150	221	261	195	202	1935
INTERNAT (przy SP SWORNEGACIE)	0	0	1	1	2	1	4	2	5	16

Demografia w poszczególnych szkołach Gminy Chojnice.

W związku z przekształceniem szkół podstawowych w szkoły ośmioletnie rok szkolny 2018/2019 był pierwszym od 1999 roku, w którym szkoły podstawowe prowadziły klasy od I do VIII. Przy szkołach funkcjonuje 20 oddziałów przedszkolnych, do których uczęszczają dzieci od trzech do sześciu lat.

Realizowane zadania oświatowe

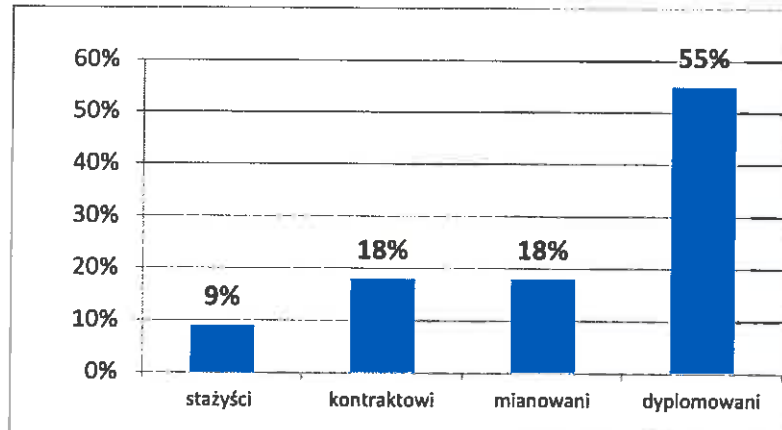
Gmina Chojnice realizowała zadania oświatowe wynikające z ustawy Prawo Oświatowe, ustawy o finansowaniu zadań oświatowych i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych i oddziałów przedszkolnych:

- 1) W pięciu szkołach gminy Chojnice 307 uczniów kontynuowało naukę języka kaszubskiego: SP Swornegacie (104 uczniów), SP Charzykowy (61 uczniów), SP Niezychowice (38 uczniów), SP Ostrowite (60 uczniów), SP Kłodawa (44 uczniów).
- 2) Od sześciu lat w szkołach gminy Chojnice funkcjonują oddziały sportowe (w Szkole Podstawowej w Charzykowach - 3 i w Kłodawie - 1).
- 3) Organ prowadzący przydzielił 857 godzin tygodniowo (łącznie wszystkie szkoły) na zajęcia dodatkowe m.in.: biblioteka, logopedia, terapia pedagogiczna, pedagog/psycholog, wspomaganie, koła zainteresowań, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze dla uczniów powracających z zagranicy, gimnastyka korekcyjna.
- 4) Szkoła Podstawowa w Kłodawie otrzymała wsparcie finansowe na zakup książek do biblioteki szkolnej w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”. Stworzono program aktywizujący czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży. Wymagany wkład własny gminy: 1 000 zł i wsparcie rządowe 4 000 zł, co stanowi kwotę 5 000 zł, którą przeznaczono na zakup nowości wydawniczych do szkolnej biblioteki. Pozostałe Szkoły Podstawowe w Gminie Chojnice skorzystały już z tego programu w roku poprzednim. Na zakup nowości wydawniczych do szkolnych bibliotek przeznaczono kwotę 85 000 zł;
- 5) Szkoła Podstawowa w Lichnowach otrzymała ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej kwotę 66 158 zł natomiast Szkoła Podstawowa w Ogorzelinach

- 75 000zł. Dofinansowanie przeznaczono na wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych.
- 6) Dwie Szkoły Gminy Chojnice; Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ostrowitem i Szkoła Podstawowa w Silnie znalazły się wśród zwycięzców konkursu „#OSE Wyzwanie”, organizowanego przez NASK i Ministerstwo Cyfryzacji przy współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Nagrodą w konkursie były mobilne pracownie multimedialne, które są wsparciem przy prowadzeniu lekcji i korzystaniu z internetowych zasobów edukacyjnych. Każda z w/w szkół otrzymała po 16 laptopów DELL i szafę do ładowania tych laptopów.
  - 7) Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Swornegaciach uczestniczą w zajęciach „Aktywna Przerwa”, która odbywa się codziennie na świeżym powietrzu na boisku wielofunkcyjnym „Jaskółeczka” i boisku trawiastym. Zajęcia prowadzą członkowie Samorządu Uczniowskiego pod nadzorem nauczycieli wychowawców, nauczycieli dyżurujących i nauczycieli WF. Celem „Aktywnej przerwy” jest pobudzenie aktywności sportowej dzieci i młodzieży;
  - 8) W ośmiu szkołach gminy realizowane są dodatkowe zajęcia sportowe SKS finansowane przez Ministerstwo Sportu (łącznie 13 grup) : Charzykowy, Kłodawa, Niezychowice, Ostrowite, Nowa Cerkiew, Silno, Swornegacie, Ogorzeliny);
  - 9) W Szkole Podstawowej w Ogorzelinach została zrealizowana inwestycja pn. „Dostosowanie budynku Szkoły Podstawowej w Ogorzelinach dla potrzeb osób niepełnosprawnych”. W ramach inwestycji została wyremontowana łazienka, którą przystosowano dla potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz wykonano podjazd do szkoły. Koszt inwestycji wynosił 57 609,94 zł, z czego połowa (28 804,97 zł) dofinansowana została ze środków PFRON;
  - 10) Wszystkie Szkoły Gminy Chojnice poza realizacją obowiązkowych programów nauczania realizowały dodatkowe programy edukacyjne , profilaktyczne i autorskie. Każda ze szkół była organizatorem konkursów na szczeblu gminnym lub powiatowym. Uczniowie brali też udział w licznych konkursach powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich gdzie zajmowały wysokie miejsca lub uzyskiwały wyróżnienia. Jedną z największych plenerowych imprez dla uczniów szkół gminnych jest organizowany przez Szkołę Podstawową w Swornegaciach – XXVII Jesienny Bieg Ekologiczny, w którym udział bierze około 500 uczestników;
  - 11) W szkołach realizowane były innowacje pedagogiczne:
    - a) SP Charzykowy: „Ortografia i czytanie niech zabawą nam się stanie” – klasa III, „Warsztaty rozwoju umiejętności społecznych dzieci – Jesteśmy dla siebie mili”- klasa I, „Mały patriota- legendy polskie w edukacji wczesnoszkolnej”, „Poczytaj mi” – zajęcia czytelnicze z elementami teatru w oddziałach sześciolatków.
    - b) SP Niezychowice: „W świecie bogów greckich i rzymskich”, „Kleksik – swobodna twórczość”, „Piszę i rysuję”, „Czytam obrazami”, „Coraz lepiej czytam”, „I Ty możesz zostać ratownikiem”, „Myśl, licz, graj”.
    - c) SP Ogorzeliny: „Klasy ekologiczno – regionalne”2018/2019, „Uczę się praktycznie działając”, „W krainie Dennisona”, „Kaligrafia w szkole”, „Czytaj z nami”, „HARCERZ -TO JA”.
    - d) SP Ostrowite: „Zabawy z ortografią”, „Młody artysta”, „Matematyka w praktyce”.
    - e) SP Nowa Cerkiew: „Mali badacze”- czyli chemia dla najmłodszych, „Pocztówkowi przyjaciele”- kl. V, „Klub Kumatów”, „Ruszał w zerówce”, „Zabawy badawcze w przedszkolu”- zajęcia innowacyjne z eksperymentami.
    - f) SP Silno: „Uczymy programowania i kodowania na dywanie i nie tylko”, „Mistrz Rysik z pisaniem po drodze”, „Rozwiń Skrzydła”, „Różne Drogi Życiowe”.

Struktura zatrudnienia

W placówkach oświatowych Gminy Chojnice jest 234,28 etatów nauczycielskich oraz 54,8 etatów pracowników administracji i obsługi. Awans zawodowy otrzymał 1 nauczyciel dyplomowany i 5 nauczycieli mianowanych. Struktura zatrudnienia ze względu na awans zawodowy nauczycieli przedstawia się następująco (SIO):

Nagradzanie pracowników i uczniów

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej w październiku 2019 roku Wójt Gminy Chojnice wręczył nagrody 10 wyróżnionym pracownikom oświaty (1 dyrektor szkoły i 9 nauczycielom). Nagrodę Pomorskiego Kuratora Oświaty otrzymała 1 nauczycielka i medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymały 2 nauczycielki. W czerwcu 2019 r. 6 najlepszych absolwentów gimnazjów i 10 absolwentów szkół podstawowych z terenu gminy Chojnice otrzymało Nagrody Wójta; Wójt Gminy Chojnice wręczył również nagrody czterem uczniom ze Szkoły Podstawowej w Silnie za zajęcie II miejsca w XVIII Finale Ogólnopolskiego Konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. Ponadto uczniowie ze Szkół Podstawowych w Charzykowach, Nowej Cerkwi, Kłodawy i Silnie brali udział w Projekcie „Zdolni z Pomorza” organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego. Absolwent ze Szkoły Podstawowej w Silnie otrzymał również nagrodę Związku Nauczycielstwa Polskiego w Gdańsku.

Inna działalność

W Gminie Chojnice kontynuowany jest program dożywiania uczniów, realizacja od października do maja. Dożywianiem objęci są wszyscy uczniowie ze Szkół Gminy Chojnice. Całkowity koszt dożywiania to **798 679 zł**, w tym **37 239 zł** GOPS.

Uczniowie wszystkich klas szkół podstawowych otrzymali bezpłatne podręczniki i ćwiczenia. Na realizację tego programu uzyskano dotacje w kwocie **131 727 zł**. Gmina realizuje program upowszechniania sportu w zakresie nauki pływania wśród dzieci kl. II i III szkół podstawowych. Koszt tego programu wynosi **64 873 zł**.

Gmina zapewnia dowóz 1092 uczniom. Opieka nad uczniami w czasie dowozu i odwozu ze szkół to koszt **230 180 zł** rocznie. Dowóz uczniów z terenu gminy Kamień Krajeński obejmujący miejscowości Dąbrówka i Obkas z zapewnieniem opieki wyniósł **45 258 zł**. W szkołach podejmowano różnego rodzaju działania, ukierunkowane na uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które dostosowane były do indywidualnych potrzeb

poszczególnych uczniów, m. in. rewalidacja, logopedia, zajęcia wyrównawcze, zindywidualizowana ścieżka rozwoju, praca z nauczycielem wspierającym. Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży wynikają ze zróżnicowanego indywidualnego sposobu nabywania wiedzy i umiejętności.

Boiska sportowe

Na terenie Gminy Chojnice funkcjonuje 10 boisk wielofunkcyjnych, które mieszczą się przy szkołach w miejscowościach: Charzykowy „Orlik” (2009 r.) i „Jaskółeczki” w miejscowościach Sławęcín (2010 r.)wymiana nawierzchni w 2019 r.; Ostrowite(2011r.); Kłodawa(2012r.); Silno(2013 r.); Ogorzeliny(2013 r.); Niezychowice (2014r.); Pawłowo (2017r.); Lichnowy i Swornegacie (2019 r.).

Finansowanie oświaty: dochody i wydatki

Największe dochody szkoły osiągnęły z wynajmu sal, zorganizowanych kolonii oraz z opłat za dożywianie uczniów i pracowników w stołówkach. W 2019 roku dochody wyniosły **275 632 zł**. W roku 2019 wydatki na finansowanie oświaty wynosiły ogółem: **26 326 506 zł**. Największy koszt funkcjonowania oświaty stanowią wynagrodzenia dla pracowników wraz z pochodnymi, w kwocie 19 490 044 zł, co stanowi 74% wszystkich zrealizowanych wydatków. Wydatki inwestycyjne to: **1 480 421 zł**.

Gmina kontynuowała program dożywiania wszystkich uczniów we wszystkich szkołach Gminy Chojnice w okresie od stycznia do maja i w okresie od października do grudnia. W 8 szkołach funkcjonują kuchnie, w których są przygotowywane ciepłe posiłki, natomiast do pozostałych posiłki dowożone są z innych szkół; z Nowej Cerkwi do Kłodawy, z Pawłowa do Silna, z Ostrowitego do budynku szkoły w Sławęcín. Całkowity koszt tego programu wyniósł **802 297 zł**.

W roku 2019 Gmina Chojnice zapewniła dowóz 1092 uczniów. Podróż do szkoły i z powrotem odbywała się pod opieką zatrudnionych opiekunów, co zapewnia bezpieczeństwo i komfort dzieciom i młodzieży. Gmina ponosiła również wydatki na dowóz uczniów niepełnosprawnych. Koszt tych zadań wyniósł : **414 856 zł**.

Subwencja oświatowa na 2019 r.	18 467 822 zł
Wydatki na zadania subwencionowane	23 390 441 zł
Wydatki na inne zadania	2 936 065 zł
Łączna kwota wydatków	26 326 506 zł

Subwencja oświatowa pokrywa 70% wszystkich wydatków na oświatę w gminie Chojnice. Wykonanie zadań subwencionowanych w stosunku do otrzymanej subwencji wynosi 127%.

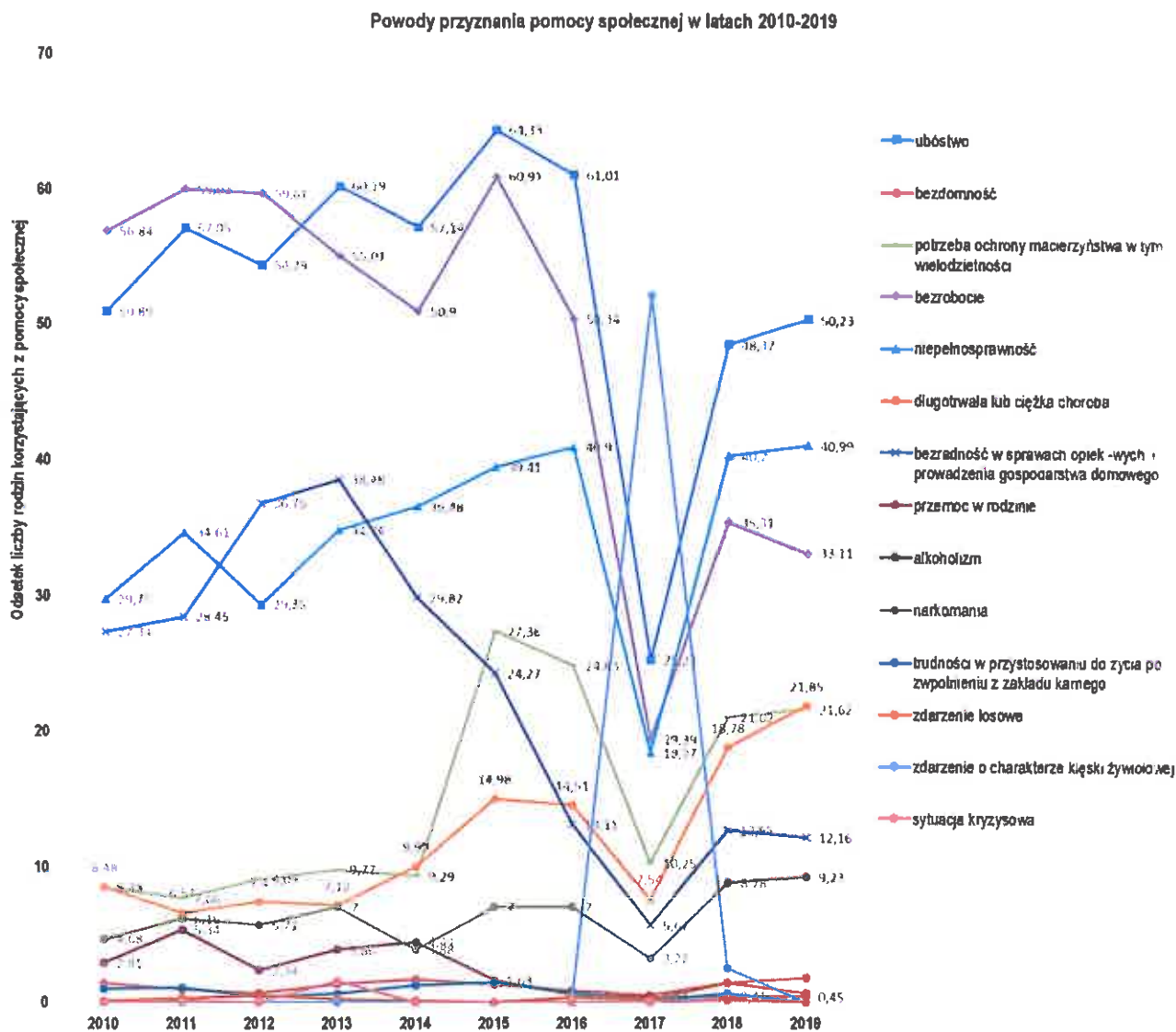
Wydatki majątkowe (inwestycje i remonty) w szkołach:

Lp.	Szkoła	Nazwa inwestycji/remontu	Kwota
1.	Szkoła Podstawowa w Charzykowach	<ul style="list-style-type: none"> • Remont 4 sal dydaktycznych, gabinetu pedagoga, korytarza oraz wykonanie wzmocnienia skarpy przy chodniku; • Remont i adaptacja istniejących pomieszczeń szkoły na toaletę i szatnię wraz remont korytarza; 	202 858 zł

		<ul style="list-style-type: none"> • Remont biblioteki i pomieszczeń przyległych – sali lekcyjnej, terapeutycznej 	
2.	Szkoła Podstawowa w Kłodawie	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie remontu w salach lekcyjnych oraz toaletach; 	11 381 zł
3.	Szkoła Podstawowa w Lichnowach	<ul style="list-style-type: none"> • Renowacja parkietu w sali gimnastycznej; • Remont gabinetu pedagoga oraz montaż rolet w dwóch klasach; • Rozbudowa systemu monitoringu; 	25 200 zł
4.	Szkoła Podstawowa w Niezychowicach	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie ogrodzenia szkoły; • Utwardzanie terenu wokół szkoły; • Odnowienie korytarzy szkolnych; 	61 157 zł
5.	Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacja sali lekcyjnej na potrzeby oddziału przedszkolnego; • Wymiana pompy C.O. • I etap budowy sieci wifi; 	14 220 zł
6.	Szkoła Podstawowa w Ogorzelinach	<ul style="list-style-type: none"> • Remont dolnego korytarza; • Dostosowanie budynku SP dla potrzeb osób niepełnosprawnych – remont łazienki, wykonanie podjazdu – wartość inwestycji 57 609,94 zł – dofinansowanie z PFRON w wysokości 28 804,97zł; 	122 609 zł
7.	Szkoła Podstawowa w Ostrowitem	<ul style="list-style-type: none"> • Wymiana oświetlenia w budynku w Ostrowitem i Sławęcinie; • Wymiana nawierzchni boiska wielofunkcyjnego „Jaskółeczka” w Sławęcinie; • Adaptacja pomieszczenia przy sali gimnastycznej na szatnie dla dziewcząt i chłopców oraz pomieszczenie socjalne dla pracowników obsługi; • Malowanie sal lekcyjnych, biblioteki, świetlicy, naprawa C.O. w Sławęcinie; 	182 479zł
8.	Szkoła Podstawowa w Pawłowie	<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa pomieszczeń sanitarnych; • Dokończenie remontu dolnego korytarza; 	79 294 zł
9.	Szkoła Podstawowa w Silnie	<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa budynku szkoły wraz z programem prac konserwatorskich i infrastrukturą towarzyszącą – etap II i III (dotacja po nawalnicy od Miasta Stołecznego Warszawy 125 000 zł, dofinansowanie z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w wys. 432 680 zł). Całkowity koszt inwestycji wynosi : 2 013 600zł; 	2 013 600 zł w latach 2018/2019
10.	Szkoła Podstawowa w Swornegaciach	<ul style="list-style-type: none"> • Remont pomieszczenia w celu przystosowania na salę językową; • Przygotowanie pomieszczenia na składnicę akt; • Remont pracowni techniczno – plastycznej; • Odnowienie pokoi i łazienek w internacie; • Założenie rynien na budynku internatu; 	21 100 zł
Ogółem			2 733 898 zł

3. Pomoc społeczna

Problemy społeczne w latach 2010-2019 według przyczyn korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy Chojnice przedstawiają się następująco:

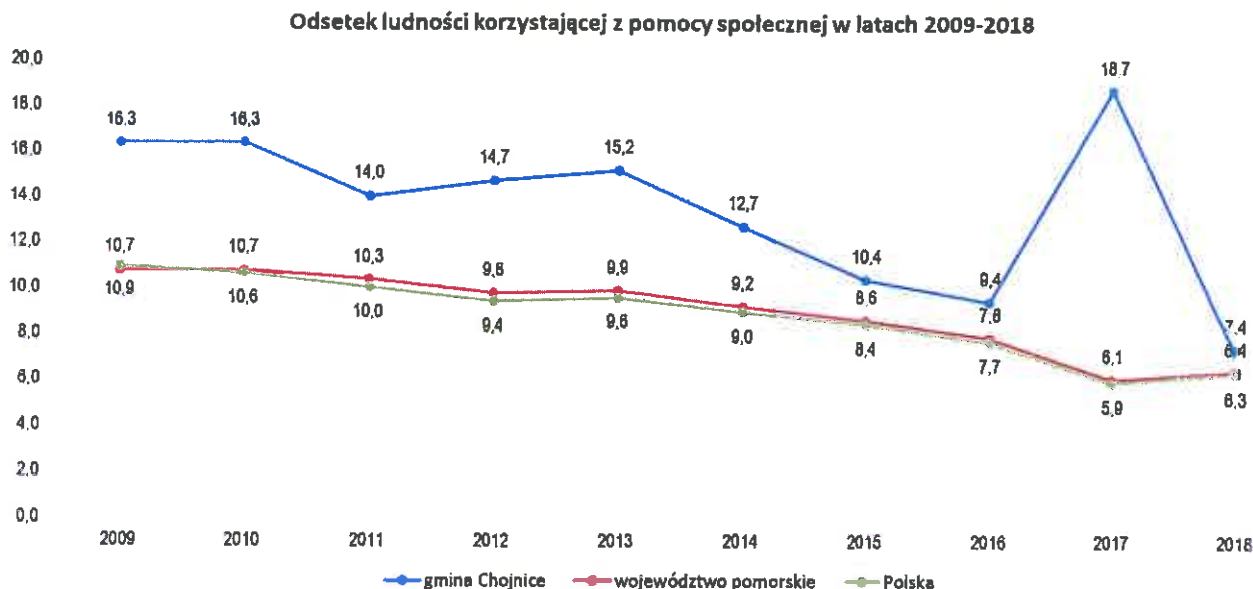
Źródło: dane własne GOPS

Z danych zawartych na wykresie wynika, że w 2019 roku wśród przyczyn przyznania pomocy najistotniejsze, to znaczy dotyczące największego odsetka rodzin korzystających z pomocy społecznej, były: ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezrobocie. W latach 2010-2019 odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu:

- 1) bezrobocia, ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego wykazywał tendencję spadkową,
- 2) potrzeby ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietności, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, alkoholizmu – tendencję wzrostową.

Najistotniejsze przyczyny korzystania z pomocy społecznej zostaną omówione w dalszej części raportu.

Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z podziałem na kraj, województwo pomorskie i gminę Chojnice przedstawia się następująco:

Źródło: dane własne GOPS, Bank Danych Lokalnych GUS, Sprawozdania MPiPS-03

Odsetek ludności korzystającej z pomocy społecznej w latach 2010-2019 spadał (pomijając rok 2017, w którym wystąpiło zdarzenie losowe o charakterze klęski żywiołowej). W 2019 roku liczba rodzin (444) i liczba osób w rodzinach (1192) były mniejsze niż w roku 2018.

Wszystkie realizowane przez ośrodek zadania służyły ochronie poziomu życia osób oraz rodzin zamieszkujących na terenie gminy Chojnice i obejmowały działania w obszarach zabezpieczenia społecznego, dotyczących, w szczególności: pomocy społecznej, systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, pomocy socjalnej dla uczniów/słuchaczy w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych, świadczeń rodzinnych, wychowawczych i alimentacyjnych.

Mieszkańcy naszej gminy najczęściej korzystali ze świadczenia wychowawczego, a następnie świadczenia dobry start, świadczeń rodzinnych, pomocy społecznej, świadczeń alimentacyjnych, stypendiów i zasiłków szkolnych, z kolei najmniejsza ich grupa otrzymała wsparcie z systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

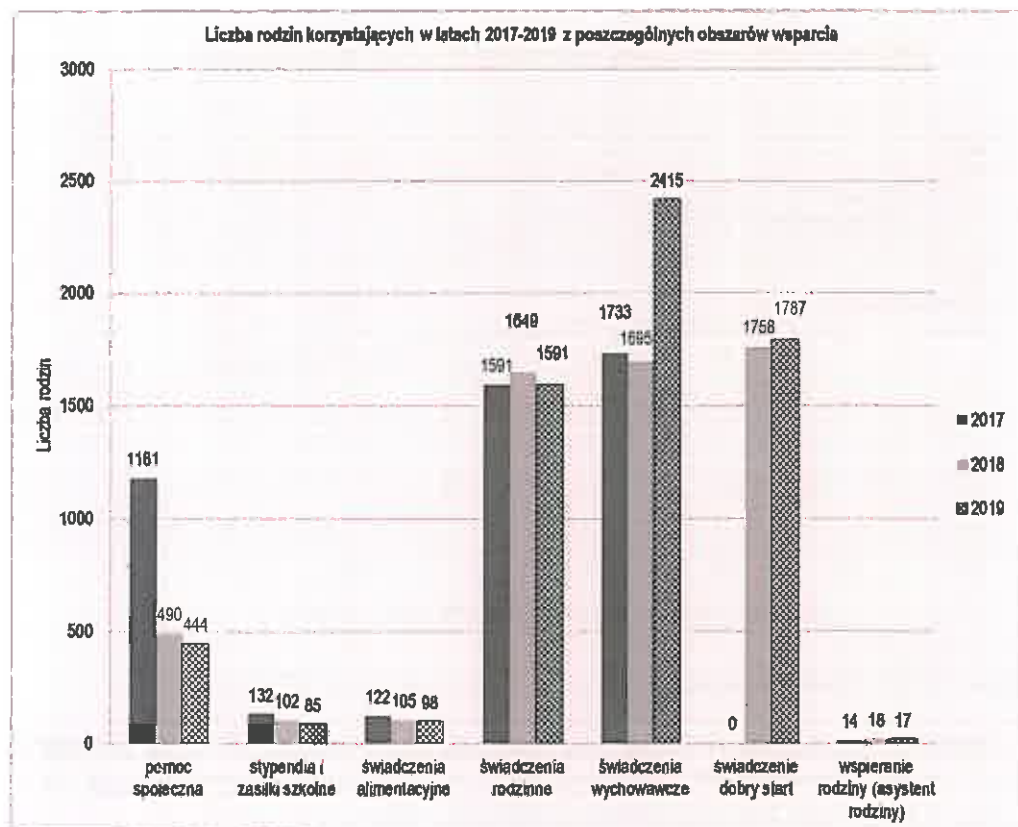
Należy nadmienić, że niejednokrotnie jedna rodzina korzysta z każdego rodzaju ww. wsparcia – nie prowadzi się statystyki w tym zakresie. W związku z tym w sprawozdawczości odrębnie ujmuje się liczbę rodzin¹ otrzymujących wsparcie z poszczególnych obszarów obsługiwanych przez ośrodek.

Wykres poniższy przedstawia liczbę rodzin korzystających w latach 2017-2019 z poszczególnych obszarów wsparcia obsługiwanych przez ośrodek pomocy społecznej.

¹ Pojęcie „rodzina” jest odmiennie definiowane w poszczególnych obszarach wsparcia, i w związku z tym dane liczbowe możliwe do pozyskania z systemów informatycznych obsługujących te obszary nie są zawsze porównywalne, i tak:

- w obszarach pomocy społecznej, wspierania rodziny oraz stypendiów i zasiłków szkolnych „rodzina” oznacza osoby prowadzące wspólne gospodarstwo domowe (wieloosobowe lub jednoosobowe), rodzina jest tu też określana jako „środowisko”;

- w obszarach świadczeń rodzinnych, wychowawczych i alimentacyjnych „rodzina” oznacza uwzględnione we wniosku osoby, tj. np. małżonkowie, konkubenci, dzieci do 25 r.ż., spełniający warunki, o których mowa w przedmiotowych ustawach. Tak zdefiniowane pojęcie rodziny prowadzi – zwłaszcza w obszarze świadczeń rodzinnych – do zawyżenia liczby rodzin, ponieważ, np. rodzina, z której jedna osoba pobrała zasiłek rodzinny, a inna zasiłek pielęgnacyjny, będzie policzona dwa razy.

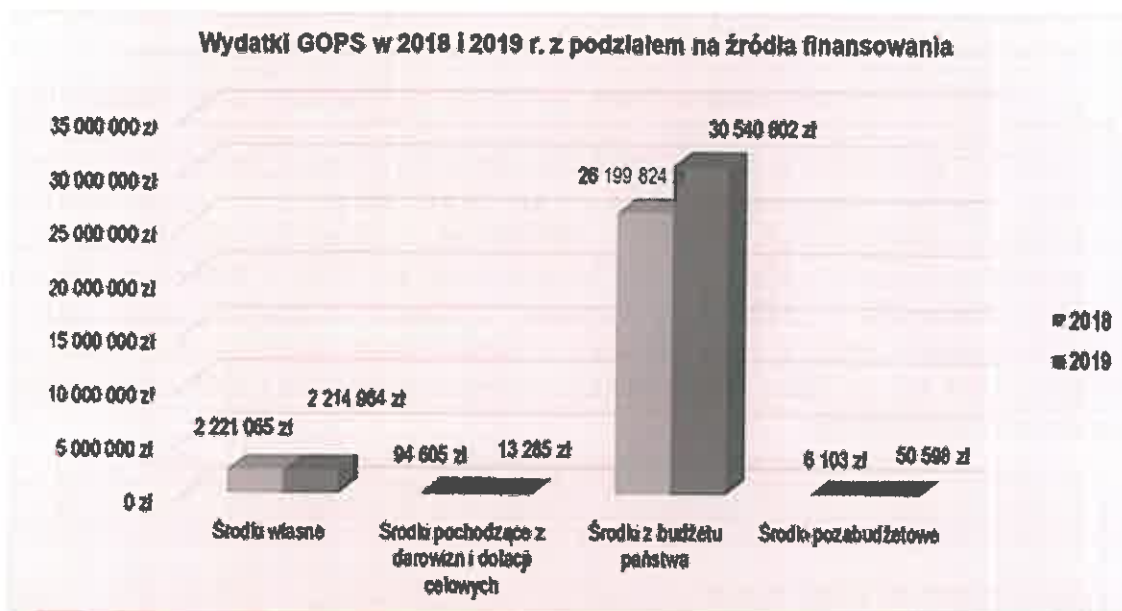
Źródło: dane własne GOPS

Na swoje zadania ośrodek wydatkował łącznie w 2019 roku **32 819 649 zł**, tj. o 15,1% więcej w porównaniu z 2018 r. – 28 521 597 zł, w tym:

- a/ środki budżetowe – 32 769 051 zł,
- b/ środki pozabudżetowe – 50 598 zł.

Z kwoty **32 819 649 zł** najwięcej środków, podobnie jak w 2018 r.:

- przeznaczono na zaspokajanie, w różnorodnych formach, potrzeb mieszkańców gminy – 94,7%, tj. 31 083 901 zł (w 2018 r. 93,8%, tj. 26 762 255 zł), a pozostała kwota – 1 735 748 zł, tj. 6,2% to koszty utrzymania ośrodka (w 2018 r. – 1 759 342 zł, 6,2%),
- stanowiły dotacje z budżetu państwa – 30 540 802 zł, tj. 93,1% (w 2018 r. 26 199 824 zł, 91,9%) dane te ilustruje poniższy wykres.

Źródło: dane własne GOPS

Badając wysokość środków finansowych wydatkowanych na realizację zadań z poszczególnych obszarów, to największy odsetek spośród nich w 2019 r. wydatkowano na zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych – 86,37%, tj. 26 848 412 zł, a w dalszej kolejności na świadczenia w ramach: pomocy społecznej – 7,95%, świadczenia dobry start – 2,68%, świadczeń alimentacyjnych – 1,90%, pomocy socjalnej dla uczniów/słuchaczy w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych – 0,69%, wspierania rodziny i pieczy zastępczej – 0,41%. Identyczne relacje występowały w roku 2018.

Wydatki w latach 2017-2019 na realizację zadań w poszczególnych obszarach działania

OBSZARY DZIAŁANIA		ROK					
		2017		2018		2019	
		zł	%	zł	%	zł	%
Świadczenia rodzinne i wychowawcze (500+), w tym:	wychowawcze	14 888 374,-	50,65	14 316 578,-	53,50	18 629 162,-	59,93
	rodzinne	7 546 845,-	25,68	8 025 790,-	29,99	8 219 250,-	26,44
Pomoc społeczna		5 725 308,-	19,48	2 548 350,-	9,52	2 472 240,-	7,95
Świadczenia alimentacyjne		780 760,-	2,66	652 205,-	2,44	589 460,-	1,90
Stypendia i zasiłki szkolne		353 665,-	1,20	279 228,-	1,04	213 413,-	0,69
Wspieranie rodziny i piecza zastępcza		97 511,-	0,33	107 604,-	0,40	127 876,-	0,41
Dobry start		Realizacja od 2018 r.		832 500,-	3,11	832 500,-	2,68
RAZEM		29 392 463,-	100	26 762 255,-	100	31 083 901,-	100

Analizując, na podstawie danych zawartych w wyżej zamieszczonej tabeli, wydatki w każdym z poszczególnych obszarów działania, to ich wzrost w 2019 r., w porównaniu z rokiem 2018, odnotowano w obszarze świadczeń wychowawczych o 30,12%, tj. o 4 312 584 zł, wspierania rodziny i pieczy zastępczej o 18,84%, tj. o 20 272 zł, świadczeń rodzinnych o 2,41%, tj. o 193 460 zł. Z kolei spadek wydatków odnotowano w: pomocy socjalnej dla uczniów/słuchaczy (stypendia i zasiłki szkolne) o 23,57%, tj. o 65 815 zł,

świadczeniach alimentacyjnych o 9,62%, tj. o 62 745 zł, pomocy społecznej o 2,99%, tj. o 76 110 zł. Wydatki na realizację programu Dobry start nie uległy zmianie.

Biorąc z kolei pod uwagę środki finansowe wydatkowane (bez względu na obszary działania) na poszczególne formy wsparcia, to w 2019 r. najwięcej z nich, podobnie jak w 2018 r., przeznaczono na świadczenia pieniężne lub w naturze, które bezpośrednio zasiły budżety domowe świadczeniobiorców – aż 29 417 786 zł, a w dalszej kolejności na: zapewnienie całodobowego wsparcia – 857 929 zł, składki na ubezpieczenia zdrowotne i emerytalno-rentowe, odprowadzane bezpośrednio do ZUS i KRUS za uprawnionych świadczeniobiorców – 540 741 zł, wsparcie usługowe w postaci usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i usług asystenta rodziny – 261 447 zł. Takie same tendencje występowały w 2018 i 2017 r., odpowiednie dane zawiera poniższa tabela.

Przeznaczenie wydatków ośrodka w latach 2017 – 2019

ROK	PRZEZNACZENIE WYDATKÓW										RAZEM /w zł/		
	Zasilenie budżetów domowych świadczeniobiorców		Składki ZUS i KRUS odprowadzane za świadczeniobiorców		Zapewnienie całodobowego wsparcia		Zabezpieczenie pomocy usługowej		Inne cele*				
	zł	%	zł	%	zł	%	zł	%	zł	%			
2017	28 208 179	95,97	448 924	1,53	528 280	1,80	190 080	0,64	17 000	0,06	29 392 463		
2018	25 275 549	94,44	520 350	1,94	789 509	2,95	156 847	0,59	20 000	0,07	26 762 255		
2019	29 417 786	94,64	540 741	1,74	857 929	2,76	261 447	0,84	5 998	0,02	31 083 901		
												Pomoc społeczna	34,71
												1 429 181	
												Stypendia i zasiłki szkolne	
												213 413	
												Świadczenia rodzinne	
												7 724 070	
												Świadczenia alimentacyjne	
												589 460	
												Dobry start	
832 500													
500+	59,93												
18 629 162													

*Dotyczy wydatków na: dowóz posiłków do szkół, w których nie ma kuchni szkolnych, sprawienie pogrzebu.

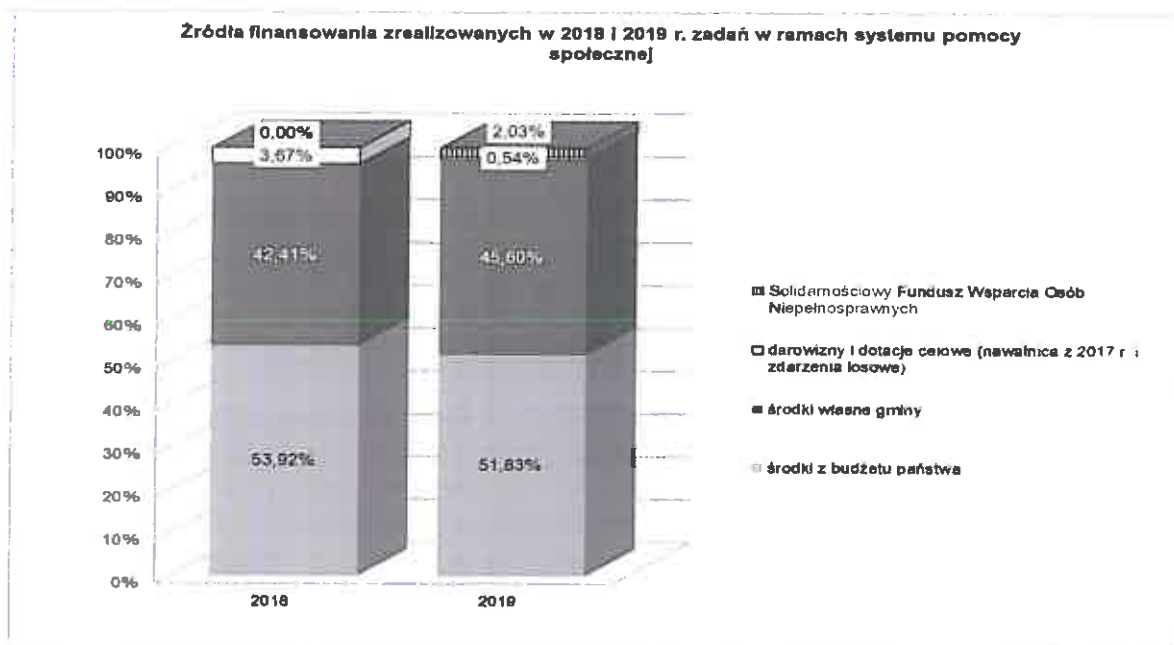
Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w 2019 r., w porównaniu z 2018 r. największy wzrost wydatków nastąpił na pomoc usługową (świadczoną przez opiekunów i asystenta rodziny) – o 66,69%, tj. o 104 600 zł, a w dalszej kolejności na: zasilenie budżetów domowych klientów, w szczególności w postaci świadczeń wychowawczych, rodzinnych, zasiłków z systemu pomocy społecznej (w formie świadczeń pieniężnych i pomocy rzeczowej) – o 16,39%, tj. o 4 142 237 zł, zapewnienie całodobowego wsparcia (w domach pomocy społecznej, instytucjach pieczy zastępczej i schroniskach/noclegowniach dla bezdomnych)

– o 8,67%, tj. o 68 420 zł, ubezpieczenia emerytalno-rentowe i zdrowotne dla uprawnionych świadczeniobiorców – o 3,92%, tj. o 20 391 zł. Natomiast zmniejszenie wydatków odnotowano na tzw. „inne cele” - o 70,01%, tj. o 14 002 zł (nie zostały poniesione koszty na dowóz posiłków do szkół, natomiast zostały poniesione na sprawienie pogrzebu).

W 2019 r. 444 rodziny (tj. 1 192 osoby) skorzystały ze wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej. Na zaspokajanie niezbędnych potrzeb w ramach systemu pomocy społecznej wydatkowano łącznie 2 472 240 zł (w 2018 r. 2 548 350 zł), z których najwięcej, bo 694 559 zł, tj. 28,09% (w 2018 r. – 795 284 zł, tj. 31,21%), z przeznaczeniem na dożywianie w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz gminnego programu osłonowego „Posiłek dla dzieci i młodzieży” na lata 2019 - 2023 – szerzej o programach w rozdziale III.

Z kwoty 2 472 240 zł środki z budżetu państwa stanowiły 51,83% tj. 1 281 485 zł (w 2018 r. 53,92%, tj. 1 374 054 zł), środki własne gminy 46,14%, tj. 1 140 657 zł, w tym 13 285 zł pochodzące z darowizn od stowarzyszeń, firm i osób prywatnych (w 2018 r. 46,08%, tj. 1 174 296 zł, w tym środki z darowizn od stowarzyszeń, firm i osób prywatnych 93 417 zł), oraz środki Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych – 50 098 zł (w 2018 r. – 0 zł) co ilustruje poniższy wykres.

Źródła finansowania zrealizowanych w 2018 i 2019 r. zadań w ramach systemu pomocy społecznej

Źródło: dane własne GOPS

Zdecydowana większość z tych środków, bo 1 429 181 zł, tj. 57,81% zasiliła bezpośrednio budżety domowe mieszkańców gminy (w 2018 r. 1 645 407 zł, tj. 64,57%), pozostałe przeznaczono na: zapewnienie wsparcia w placówkach całodobowych – 794 652 zł, tj. 32,14% (w 2018 r. 736 687 zł, tj. 28,91%), sfinansowanie usług – 196 848 zł, tj. 7,96% (w 2018 r. 102 065 zł, tj. 4,01%), opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne – 45 561 zł, tj. 4,84% (w 2018 r. 44 191 zł, tj. 1,73%) oraz na inne cele, tj. w 2019 r. sprawienie pogrzebu 5 998 zł, tj. 0,24% (w 2018 r. 20 000 zł, tj. 0,78% - na dowóz posiłków do szkół niedysponujących kuchnią). Opisanie powyżej wydatki w ramach systemu pomocy społecznej

– poza kosztami ww. programów w zakresie dożywiania oraz opieki wytchnieniowej – przedstawiają się następująco:

1. Świadczenia pieniężne i rzeczowe

Zasiłki okresowe – wsparcie otrzymały **104** rodziny/osoby na łączną kwotę **122 619 zł**, w tym 120 000 zł środki budżetu państwa i 2 619 zł środki własne gminy (w 2018 r. 121 rodzin/osób na kwotę 138 277 zł, w tym 136 005 zł środki z budżetu państwa i 2 272 zł środki własne gminy). Przeciętnie pomoc przyznawano na okres 3 miesięcy, jednak kwota świadczeń była wyższa od ubiegłorocznej i wynosiła średnio po 344 zł – w tym 337 zł stanowiły środki z budżetu państwa, a 7 zł środki własne gminy (w 2018 r. po 326 zł, w tym 321 zł stanowiły środki z budżetu państwa, a 5 zł środki własne gminy).

Zasiłki stałe – wypłacono **104** osobom/rodzinom na łączną kwotę **548 365 zł** (w 2018 r. 107 osobom/rodzinom na kwotę 549 320 zł). Miesięczna wysokość świadczenia wynosiła średnio **530 zł** (w 2018 r. 466 zł), a środki finansowe w 100%, podobnie jak w 2018 r., pochodziły z budżetu państwa.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne - odprowadzono za **86** osób pobierających zasiłek stały, które nie posiadały prawa do ubezpieczenia z innego tytułu, na kwotę **45 561 zł** (w 2018 r. 88 osób, 44 191 zł), 100% kosztów realizacji tego zadania stanowiły środki z budżetu państwa.

Zasiłki celowe w gotówce i w naturze – pomocy, ze środków własnych gminy, udzielono **25** rodzinom/osobom, łącznie na kwotę **9 969 zł** (w 2018 r. 34 rodzinom na kwotę 15 767 zł), na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb: opał – 8 200 zł, zakup leków i leczenie – 1 619 zł, zakup odzieży i obuwia 150 zł.

Specjalne zasiłki celowe – skierowano do **35** osób/rodzin, łącznie w wysokości **18 900 zł** (w 2018 r. 36 osób/rodzin na kwotę 20 252 zł). Zasiłki przyznawano, ze środków własnych gminy, gdy stwierdzono występowanie szczególnie trudnej sytuacji życiowej, a faktyczny dochód osoby/rodziny przekraczał ustawowe kryterium. W 2019 r. zasiłki przeznaczone były głównie na: zabezpieczenie opału 15 100 zł, zakup leków i wydatki związane z leczeniem – 1 950 zł, żywność – 1 250 zł, kupno odzieży, środków czystości i innych.

Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – pomocy, na łączną kwotę **15 285 zł** udzielono łącznie **3** rodzinom, które ucierpiały na skutek pożaru, w tym 2 ze środków własnych gminy w kwocie 2 000 zł oraz 1 rodzinie w kwocie 13 285 zł ze środków pochodzących ze zbiórki publicznej prowadzonej na specjalnie utworzonym przez GOPS rachunku bankowym (w 2018 r. – 7 rodzinom w związku z wystąpieniem pożaru i zawaleniem dachu, na łączną kwotę 33 800 zł). Jest to świadczenie o szczególnym charakterze, przyznawane w wyjątkowych, losowych sytuacjach, tj. takich, które są nieprzewidywalne, niezależne od woli człowieka i nie do uniknięcia, mimo zachowania należytej staranności.

2. Pomoc usługowa, w tym zapewnienie schronienia i opieki całodobowej

Usługi opiekuńcze – przyznano **15** osobom, koszt ich realizacji – w 100% pokrywany ze środków własnych gminy – wyniósł **118 497 zł** (w 2018 r. 9 osobom, 87 897 zł). Usługami objęto przede wszystkim osoby samotne, które z powodu wieku lub choroby wymagają opieki osób drugich. Pomoc ta polega na zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (zakup żywności, przygotowywanie posiłków, mycie, sprząatanie, pranie, pielęgnację – adekwatnie do wskazówek lekarza oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem) i realizowana była przez zatrudnione w formie umowy zlecenia opiekunki.

Usługi opieki wytchnieniowej - przyznano 19 opiekunom osób niepełnosprawnych, tj. 14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 5 dzieci niepełnosprawnych, w okresie wrzesień-grudzień 2019 r. w ilości do 120 godzin dla członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę.

W 2019 r. Gmina Chojnice otrzymała dofinansowanie ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na realizację ww. usług w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019. Głównym celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi przez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. W tym czasie opiekun mógł odpocząć, pójść na wizytę do lekarza czy załatwić sprawę w urzędzie. Całkowity koszt zadania to 63 248 zł, w tym: 50 598 zł to kwota uzyskanej dotacji z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, a 12 650 zł to wymagany (20%) wkład własny gminy. Z kwoty 63 248 zł na realizację zadania przeznaczono 62 622 zł (odpowiednio 50 098 zł z dotacji i 12 524 zł ze środków własnych), natomiast na obsługę Programu 626 zł (odpowiednio 500 zł z dotacji i 126 zł ze środków własnych).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 15 osób z zaburzeniami psychicznymi, w kwocie **15 061 zł** (w 2018 r. 12 osób, 13 815 zł). Jest to zadanie zlecone gminie przez administrację rządową w całości finansowane ze środków budżetu państwa.

Pokrycie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej – to instytucjonalny rodzaj pomocy, w 100% finansowanej ze środków własnych gminy – przeznaczonej dla osób wymagających całodobowej opieki. W 2019 r. pobyt 23 podopiecznych w tych placówkach obciążył budżet ośrodka na kwotę **739 799 zł** (w 2018 r. 23 osoby, koszt 698 110 zł).

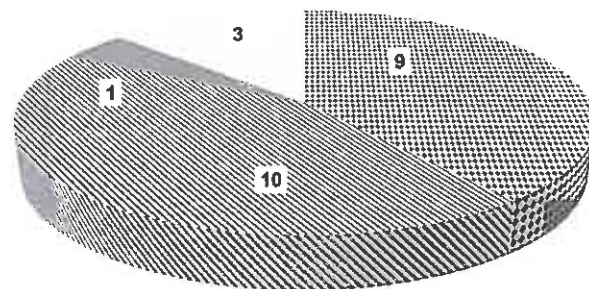
Zwiększenie wydatków na ten cel rejestrujemy corocznie, co wynika zwykle z rosnącego zapotrzebowania na ten rodzaj wsparcia (w 2019 r. po raz pierwszy od wielu lat liczba pensjonariuszy nie wzrosła), a także z faktu, iż każdego roku wzrasta średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej, i tak np.: w 2017 r. koszt pobytu mieszkańca np. w DPS w Chojnicach wynosił 3 617 zł, w 2018 r. 3 840 zł, a w 2019 r. 4 211 zł.

Liczba mieszkańców gminy przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba mieszkańców gminy przebywających w dps	6	8	7	10	13	12	16	19	23	23
Odpłatność gminy za pobyt w dps (w zł)	133 989	171 589	187 214	199 325	294 352	331 324	372 992	453 946	698 110	739 799

Mieszkańcy naszej gminy zazwyczaj kierowani są do okolicznych domów pomocy społecznej (w Chojnicach, Wysokiej, Kamieniu Krajeńskim) – adekwatnie do dominujących problemów zdrowotnych – dla somatycznie lub psychicznie chorych. Osoby umieszczone w poszczególnych typach domów przedstawia poniższy wykres.

**Mieszkańcy gminy przebywający w domach pomocy społecznej
w 2019 r. wg typu domu**

- ▨ Dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych
- ▩ Dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych
- Dom pomocy społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
- Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie

Źródło: dane własne GOPS

Analizując z kolei osoby przebywające w domach pomocy społecznej pod względem wieku, to należy zauważyć, że średnia wieku 9 osób przebywających w domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w 2019 r. wynosiła 54 lata i była znacznie niższa od średniej 10 osób przebywających w domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych, która wynosiła 71 lat. 4 osoby przebywały w domu pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – 1 osoba dorosła w wieku 30 lat, 2 osoby przebywające w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie miały po 17 lat, jedna - 23 lata.

Schronienie – wsparcie to polega na zapewnieniu tymczasowego miejsca w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych lub schroniskach dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W 2019 r. 8 osób skorzystało z takiej pomocy, a koszt tego zadania wyniósł 54 853 zł, w 100% pokrywany ze środków własnych gminy (w 2018 r. 7 osób, 38 577 zł).

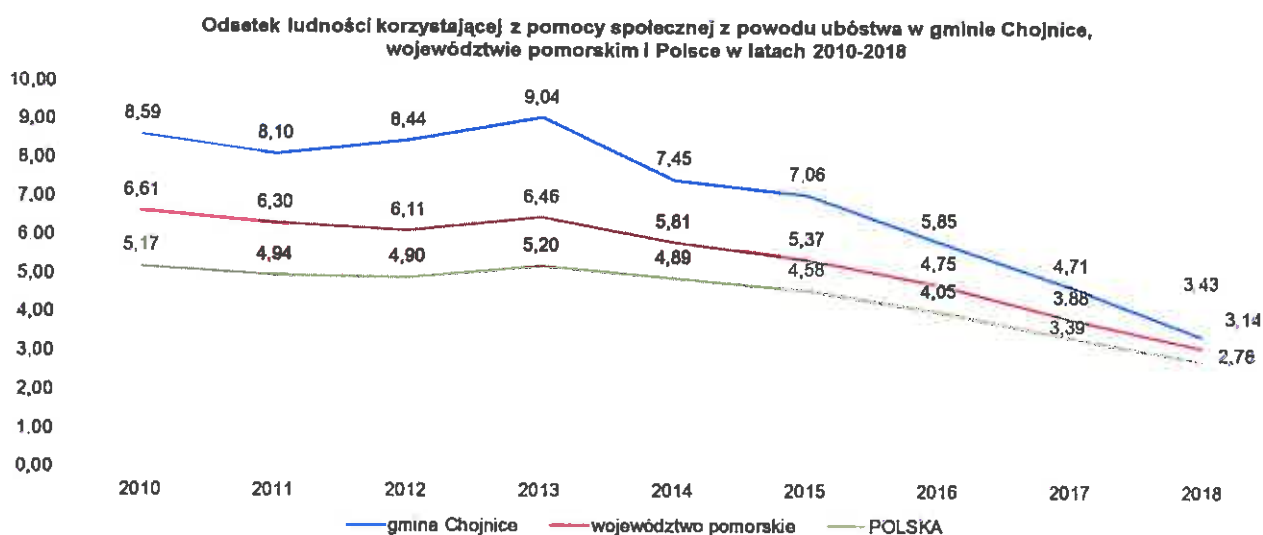
Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wobec osób, które nie są objęte powszechnym, obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, a wymagały pomocy medycznej. W 2019 r. przeprowadzono 9 takich postępowań – ich koszt wyniósł 668 zł i sfinansowany został ze środków budżetu państwa (w 2018 r. przeprowadzono 12 postępowań z tego tylko 6 sfinansowano ze środków budżetu państwa - koszt 353 zł).

Sprawienie pogrzebu – usługa ta dotyczy sfinansowania kosztów trumny, krzyża z tabliczką, obsługi pogrzebu, wykopania i zasypania grobu, a wydatki na ten cel w 100% pokrywane są ze środków własnych gminy. W 2019 r. wystąpiła potrzeba wykonania takiej usługi w związku ze zgonem 2 osób. Koszt zadania to 5 998 zł.

Wśród powodów udzielania wsparcia mieszkańcom Gminy Chojnice w 2019 r. najczęściej występowało ubóstwo – 50,23%, następnie niepełnosprawność – 40,99% i bezrobocie – 33,11% w dalszej kolejności: długotrwała lub ciężka choroba – 21,85%, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności – 21,62%, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 12,16%, alkoholizm – 9,23%, bezdomność – 1,8%, zdarzenie losowe – 0,68%, przemoc w rodzinie – 0,45%. Blżej zostaną krótko scharakteryzowane te negatywne

zjawiska, które zdecydowanie dominują wśród klientów ośrodka, tj. ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie, a także problem bezdomności.

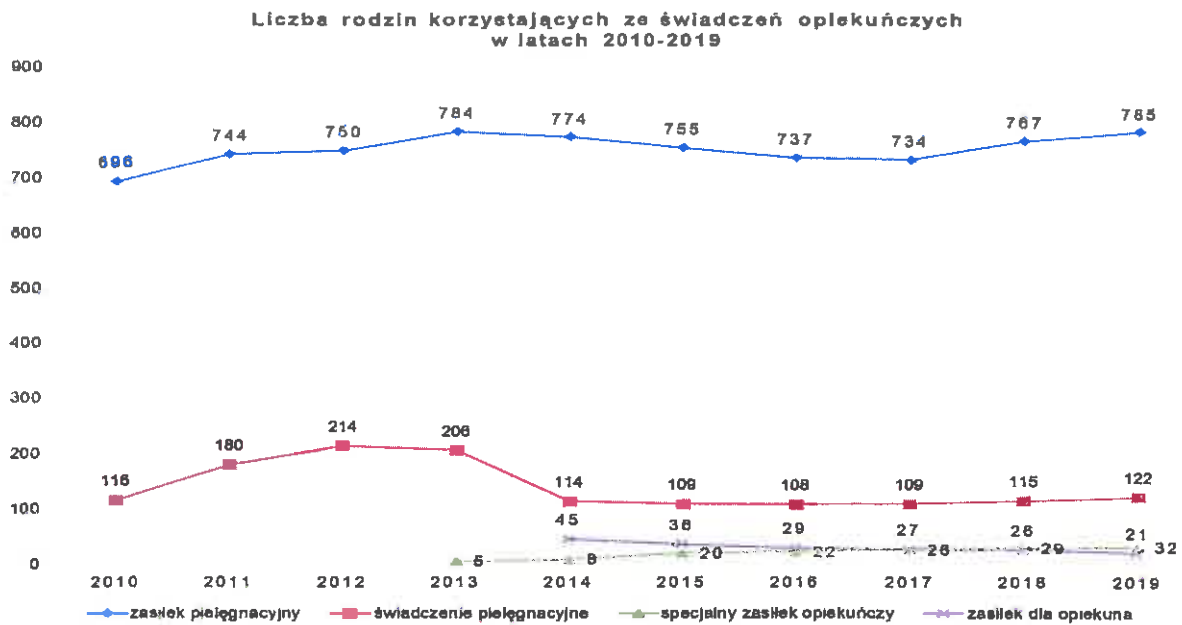
Ubóstwo – Istnieje szereg metod pomiaru ubóstwa i wytyczania jego granic. Wyróżnia się ubóstwo absolutne, względne, obiektywne, subiektywne itd. Natomiast granice ubóstwa ujmuje się wskaźnikowo i stanowią je m.in. minimum socjalne, minimum egzystencji, granica ustawowa i in. W niniejszym opracowaniu przyjęte zostało pojęcie ubóstwa w rozumieniu ustawowym, tj. granice ubóstwa wyznacza ściśle określone ustawowe kryterium dochodowe, które od 1 października 2018 r. wynosi 528 zł na osobę w rodzinie i 701 zł na osobę samotnie gospodarującą. Wykres zamieszczony poniżej zawiera informacje o odsetku ludności korzystającej z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w Gminie Chojnice, województwie pomorskim i Polsce w latach 2010-2018.

Źródło: dane własne GOPS, Bank Danych Lokalnych GUS, sprawozdania MRPiPS-03

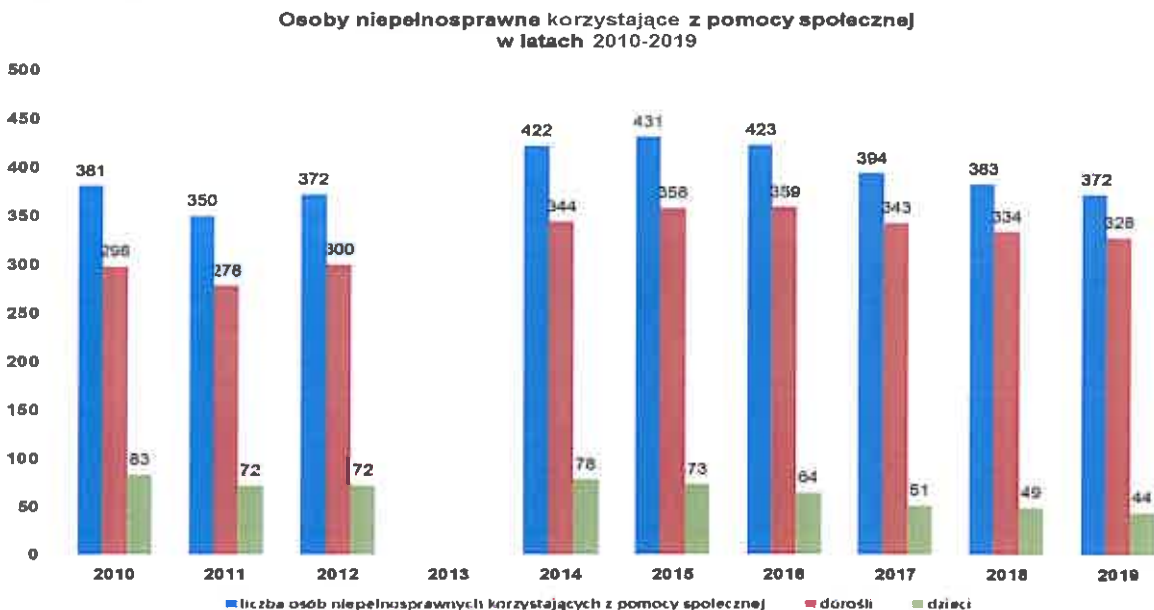
Z wykresu wynika, że od 2014 roku odsetek ludności korzystającej z pomocy z powodu ubóstwa systematycznie spada w gminie Chojnice, województwie pomorskim i w kraju, ale największy spadek odnotowano w gminie Chojnice.

Niepełnosprawność - Na szczeblu gminy pomoc dla osób niepełnosprawnych posiada przeważnie charakter wsparcia finansowego – poprzez przyznawanie różnego rodzaju zasiłków, świadczone są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także kieruje się takie osoby do domów pomocy społecznej. Poza tym, pracownicy socjalni świadczą pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa w zakresie dostępnej na rynku oferty skierowanej do osób niepełnosprawnych, tj.: programy celowe PFRON, projekty realizowane przez organizacje pozarządowe, itp. Wykresy przedstawione poniżej zawierają informacje o liczbach osób niepełnosprawnych korzystających z różnego typu zasiłków i pomocy usługowej.

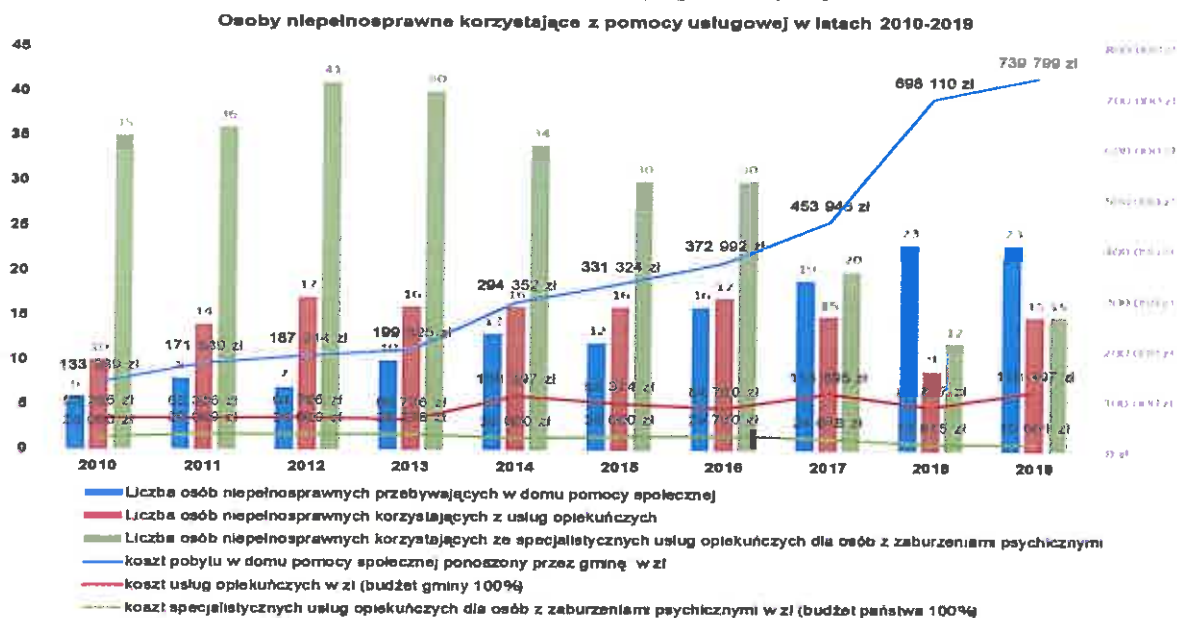
Źródło: dane własne GOPS

Z powyższego wykresu wynika, że wzrasta liczba osób niepełnosprawnych korzystających z zasiłku pielęgnacyjnego. Trzeba jednak pamiętać, że na przestrzeni analizowanych 10 lat wzrosła również liczba ludności w gminie Chojnice. Duży spadek liczby osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego w 2014 r. związany był ze zmianą przepisów. Natomiast od 2014 r. zarówno liczba osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego, jak i liczba osób korzystających z specjalnego zasiłku opiekuńczego wzrastają. Z kolei liczba osób pobierających zasiłek dla opiekuna spada (świadczenie wygaszane).

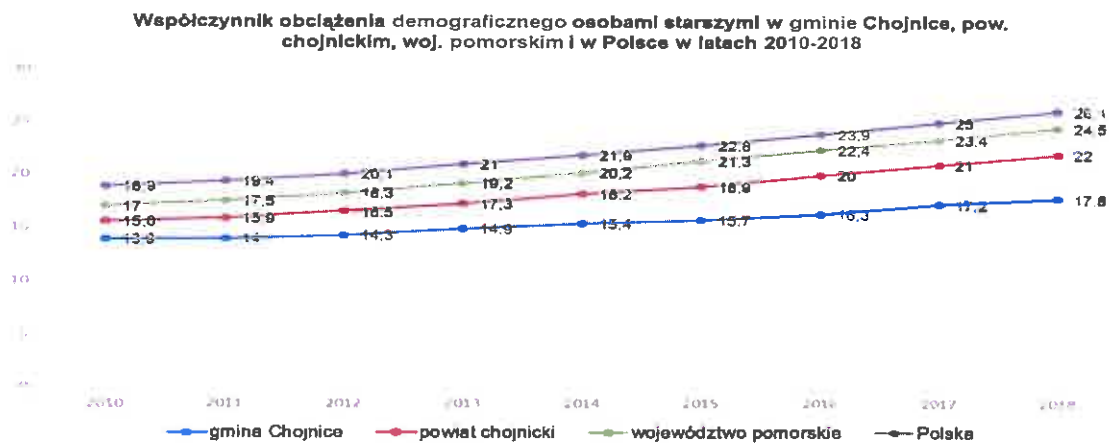
Źródło: dane własne GOPS

Z powyższego wykresu wynika, że liczba osób niepełnosprawnych rejestrowanych w systemie pomocy społecznej od 2016 roku systematycznie spada. Jednak z niektórych świadczeń korzysta coraz większa liczba osób z niepełnosprawnościami. Do takich świadczeń należy pobyt w domu pomocy społecznej. Jak wzrastała liczba osób przebywających w domu pomocy społecznej oraz wydatki na ten rodzaj wsparcia, a także ile osób korzystało z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz koszty tych usług w latach 2010-2019, ilustruje poniższy wykres.

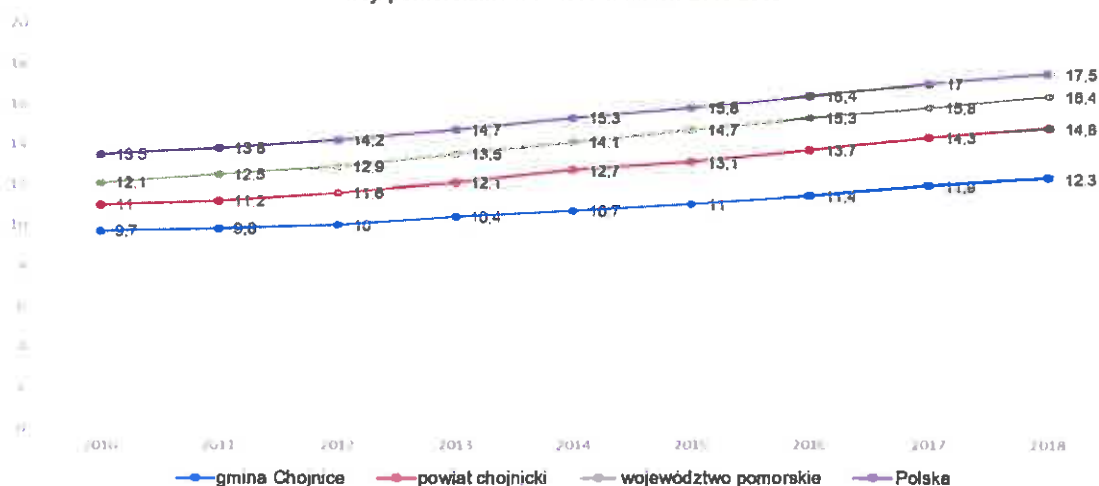
Źródło: dane własne GOPS

Z problemem niepełnosprawności wiąże się kwestia starzenia się społeczeństwa. Z poniższych wykresów – zawierających informacje o współczynniku obciążenia demograficznego osobami starszymi oraz wskaźniku starości - wynika, że problem starzenia się społeczeństwa w gminie Chojnice jest mniejszy niż w powiecie chojnickim, województwie pomorskim i kraju. Również wzrost ww. wskaźników w gminie Chojnice na przestrzeni lat 2010-2018 następował wolniej niż w porównywanych jednostkach terytorialnych.

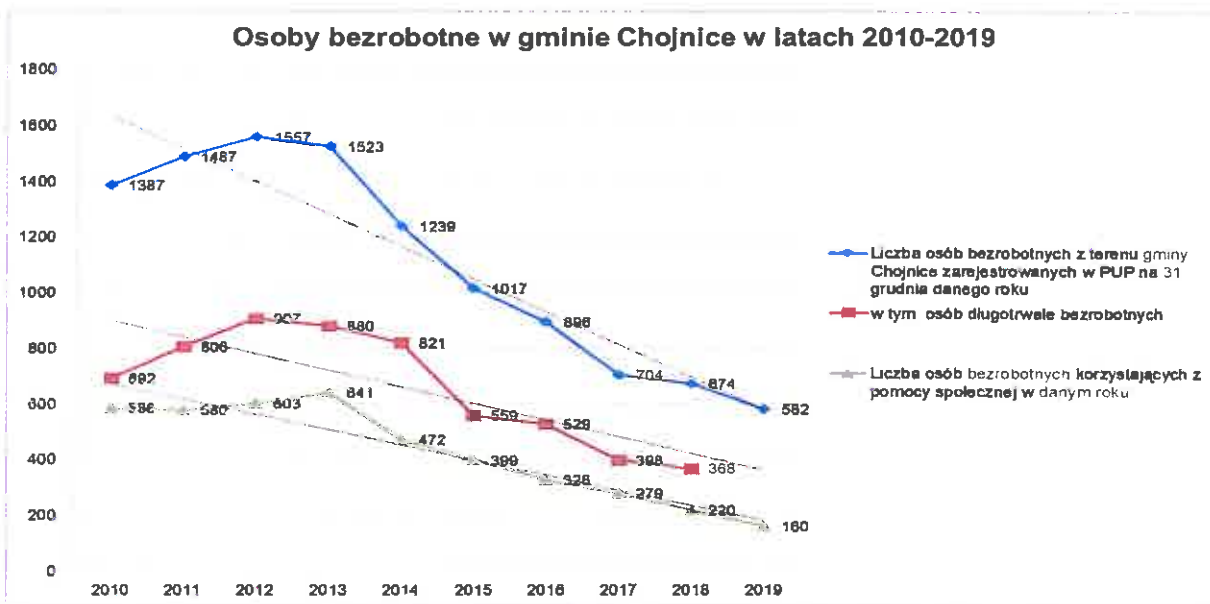
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wskaźnik starości (odsetek osób w wieku 65 lat i więcej) w gminie Chojnice, pow. chojnickim, woj. pomorskim i w Polsce w latach 2010-2018

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

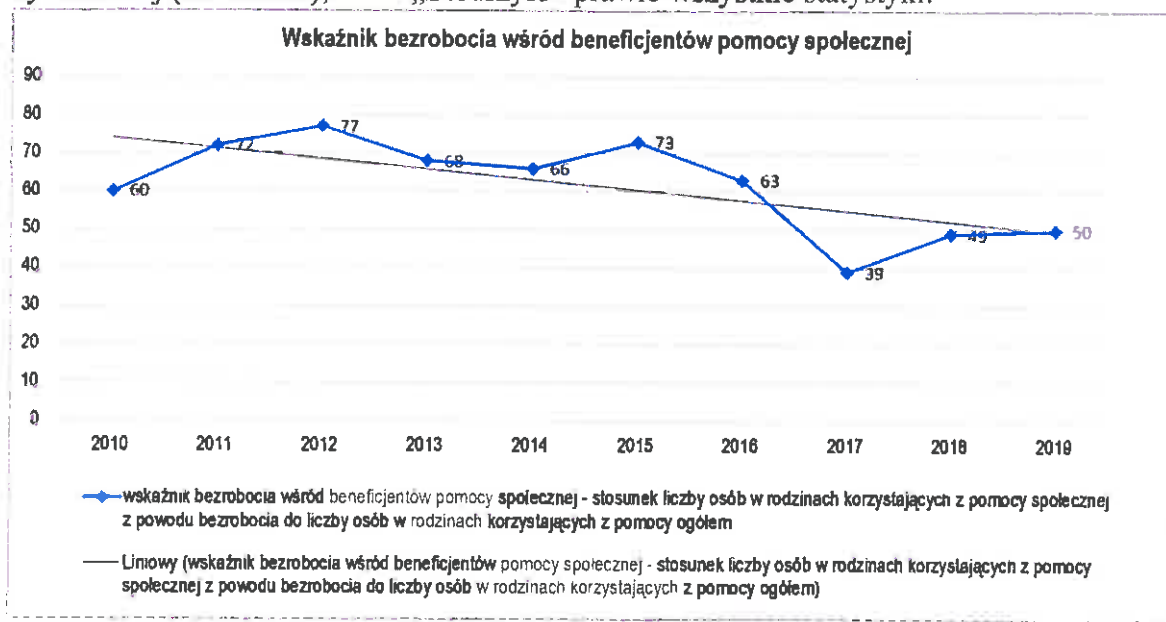
Jak wynika z wykresu „Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2010-2019” bezrobocie w początkowych latach tej dekady było główną przyczyną przyznawania wsparcia. Zmniejszenie nasilenia problemu bezrobocia w systemie pomocy społecznej – mierzonego liczbą osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej – odnotowuje się systematycznie od 2014 r., ilustruje to poniższy wykres.

Źródło: dane własne GOPS, Rynek pracy powiatu chojnickiego (strona internetowa PUP Chojnice)

Z danych zawartych na powyższym wykresie wynika, że w latach 2013-2019 liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP i korzystających z pomocy społecznej spadały, przy czym liczba osób korzystających z pomocy społecznej spadła w tym okresie o 75%, natomiast liczba osób zarejestrowanych w PUP o 62%. Spadła również liczba osób długotrwale bezrobotnych – o 58,18% w okresie od 2013 r. do 2019 r.

Innym wskaźnikiem pomocnym przy opisywaniu problemu bezrobocia jest – używany w opracowaniu o standardowym wzorze, stosowanym na terenie całego kraju, pn. „Ocena zasobów pomocy społecznej” – wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Poniższy wykres przedstawia wartości, jakie przybierał ten wskaźnik w latach 2010-2019. Z tych danych wynika, że problem bezrobocia w pomocy społecznej tracił na znaczeniu od 2016 r., to znaczy, że od tego roku udział osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ogólnej liczbie osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej spada, pomijając rok 2017, w którym wystąpiło zdarzenie losowe o charakterze klęski żywiołowej (nawałnica), które „zaburzyło” prawie wszystkie statystyki.

Źródło: dane własne GOPS

Problem bezdomności, pomimo tego, że dotyczy niewielkiej grupy osób, jest warty badania i systematycznego monitorowania jego nasilenia, ponieważ skutki pozostawania bez lokalu mieszkalnego są bardzo dotkliwe dla osób, których dotyczy. Schronienie osobom bezdomnym jest zapewniane w schroniskach dla osób bezdomnych znajdujących się poza terenem Powiatu Chojnickiego, m.in. w Wielu w Gminie Karsin. Poniżej dane liczbowe w zakresie bezdomności:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
liczba osób bezdomnych	11	7	5	11	14	10	6	6	8	9
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	5	5	2	6	11	7	5	6	7	8
koszt schronienia w zł	6 513	13 084	8 222	12 948	17 865	30 385	12 920	28 094	38 577	54 853

Liczba osób bezdomnych w latach 2010-2019 wahała się od 5 do 14 osób, w 2019 r. w GOPS odnotowano 9 osób bezdomnych, z których 8 decyzją przyznano świadczenie w postaci schronienia. Koszty utrzymania osób w schroniskach dla osób bezdomnych wzrastają.

4. Kultura

Od piętnastu lat koordynacją i realizacją działań w obszarze kultury na terenie gminy Chojnice zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach. To samorządowa instytucja kultury działająca na zasadach przewidzianych ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej polegającej na inicjowaniu, upowszechnianiu i ochronie zasobów kultury oraz w oparciu o nadane przez Radę Gminy w Chojnicach statut i regulamin organizacyjny. W roku 2019 sieć placówek kulturalnych GOK w Chojnicach tworzyły:

- 1) 3 Wiejskie Domy Kultury (*Ogorzeliny, Silno, Swornegacie*);
- 2) 14 Świetlic Wiejskich (*Angowice, Chojniczki, Ciechocin, Czartotomie, Klawkowo, Krojanty, Kłodawa, Kruszka, Lotyń, Nowe Ostrowie, Nowa Cerkiew, Nowy Dwór, Pawłowo, Raclawki*);
- 3) Gminna Biblioteka Publiczna w Charzykowach (nowy lokal);
- 4) amfiteatry letnie: *Swornegacie, Charzykowy*
- 5) 2 obiekty zabytkowe: *Chata podcieniowa w Silnie, Kaszubski Dom Rękodzieła Ludowego w Swornegaciach*;
- 6) 2 obiekty sportowe (*kompleks boisk plażowych w Charzykowach, kompleks sportowy ORLIK 2012 w Charzykowach*).

Działalność placówek terenowych koordynowana była i wspierana przez zespół administracyjno -księgowy z siedzibą w Chojnicach. W celu wsparcia osobowego placówek oraz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w roku 2019 GOK w Chojnicach kontynuował w tym zakresie współpracę z Fundacją Partycypacji Społecznej z Poznania poprzez zawarcie 7 umów stażowych. Instytucja współpracowała także w zakresie realizacji umów stażowych z Powiatowym Urzędem Pracy w Chojnicach. Ważnym dla Ośrodka obszarem działalności była jest promocja idei wolontariatu. W roku 2019 w placówkach terenowych GOK w Chojnicach realizowanych było 14 porozumień wolontariackich.

W roku 2019 dzięki środkom finansowym z budżetu Gminy Chojnice, a przekazanym GOK w ramach dotacji celowej wykonano poniższe inwestycje i prace remontowe:

- 1) *dojazd z polbruku do Świetlicy Wiejskiej w Krojantach (materiał z odzysku pozyskany przez Radę Sołecką Krojant)*;
- 2) *włączono lokal Świetlicy Wiejskiej w Chojniczkach do ziemnej sieci gazowej (wymiana kotła i instalacji c.o.)*;
- 3) *instalację zasilania gazem propan butan budynku Świetlicy Wiejskiej w Angowicach*;
- 4) *prace malarskie w świetlicach w Chojniczkach, Kłodawie, Raclawkach i Pawłowie*;
- 5) *ocieplenie stropu budynku Świetlicy Wiejskiej w Krojantach*;
- 6) *podjazd oraz dojazd do budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Charzykowach*;
- 7) *nasadzenia roślinności ozdobnej w otoczeniu budynku biblioteki*;
- 8) *prace naprawcze sceny amfiteatru letniego w Swornegaciach*.

W ramach otrzymanych środków doposażono placówki w niezbędne materiały (m.in. materiały edukacyjne, gabloty, sprzęt, meble, narzędzia).

W zakresie działalności merytorycznej swoją pracę opieraliśmy o wypracowany na rok 2019 plan pracy oraz sprawdzone w pracy miesięczne harmonogramy działalności poszczególnych placówek. W roku 2019 kontynuowano realizację zajęć profilaktycznych w zakresie rozwoju umiejętności społecznych dzieci i młodzieży. Tak jak w latach poprzednich program w placówkach koordynowany był przez pana Adama Modrzejewskiego pełnomocnika Wójta ds. ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zwieńczeniem zrealizowanego programu był Biwak Profilaktyczny w Harcerskim Centrum Edukacji Wodnej w Funce dla najbardziej aktywnych uczestników. W wyjeździe udział wzięło ok.100 dzieci. Dzięki środkom pozyskanym za pośrednictwem GOK lub współpracujących

z instytucją organizacji pozarządowych, w roku 2019 zrealizowano wiele ciekawych inicjatyw. Wśród tych zasługujących na szczególne zauważenie zaliczyć należą:

- Gra terenowa „Test Kaszuba – Świt wodny Kaszub – Swornegacie”,
- Projekt „Rękodzieło u Nas żyje – dziadek plecie, babcia szyje!”,
- Projekt „Niechaj nigdy nie zaginie to co w złocie i bursztynie”,
- Projekt „Różne oblicza romantyzmu od teatru do patriotyzmu”,
- „Historia o tym, że nawet z kuchni drogi mogą wieść ku wolności”,
- Spotkania Integracyjnego "Dzieci, Młodzież i Seniorzy Ojcu Św. Janowi Pawłowi II" . Edycji 2019 towarzyszyła realizacja inicjatywy pn. CYFROWA MAJÓWKA- „Akcja - cyfryzacja”.

W roku 2019 GOK w Chojnicach zrealizował także wiele cyklicznych wydarzeń tj.: IV Otwarty Przegląd Kabaretów Amatorskich „BERET” w Silnie; Koncerty i akcje charytatywne; „Konfrontacje Świąteczne Seniorów” w Klawkowie; Konfrontacje Patriotyczne Seniorów w Ogorzelinach; projekcje pod gołym niebem w ramach Filmowego Lata z Orange na kartę w Charzykowach; XI edycja Jarmarku Ekoturystycznego „Czym chata bogata – Dary natury ,bogactwo kultury” w Charzykowach; XXII Festiwal Piosenki Żeglarskiej 2019 i Żeglarska gra terenowa w Charzykowach; II Międzynarodowego Festiwalu BLUES w SWORACH.

Ważnym obszarem działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach w roku 2019 była promocja czytelnictwa. W wyniku decyzji Rady Gminy w Chojnicach z początkiem 2017 roku placówka została włączona po 12-letniej przerwie w struktury Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach. Rok 2019 był związany z przeniesieniem księgozbioru biblioteki z dotychczasowego lokum w Szkole Podstawowej w Charzykowach do nowej siedziby w centrum wsi przy ul. Długiej 54. Wraz ze zmianą siedziby nastąpiła znacząca zmiana oferty. Pojawiły się nowe, dotychczas nie realizowane ze względu na brak miejsca, propozycje. Oprócz codziennej pracy związanej z obsługą czytelników oraz wypożyczeniami zaprosiliśmy czytelników do skorzystania z ciekawej oferty animacyjnej. Ofertę tę dostosowaliśmy do szerokiego grona odbiorców. Charzykowska placówka poddana metamorfozie stała się także miejscem spotkań i integracji Charzykowiec. Dołączyli do nich także mieszkańcy innych gminnych miejscowości.

Do najciekawszych propozycji zrealizowanych przez naszą gminną placówkę w roku 2019 zaliczyć należy: Ogólnopolski Tydzień Bibliotek i cykl warsztatów czytelniczych dla dzieci i młodzieży, cykl warsztatów rękodzielniczych dla seniorów w ramach projektu „Rękodzieło u nas żyje dziadek plecie, babcia szyje”, konkurs plastyczny „Niesforny bohater”, charzykowska odsłona ogólnopolskiego wydarzenia czytelniczego "Jak nie czytam, jak czytam!", "Zakładkowe szaleństwo z Warssem i Foggiem" wraz warsztatami plastycznymi dla dzieci, „Twórcze wakacje dla dzieci”, inauguracja działalności Dyskusyjnego Klubu Książki dla Dorosłych i Młodzieży, charzykowska odsłona Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek, w tym kino rodzinne w bibliotece, spotkanie autorskie z autorką kryminałów p. Małgorzatą Wardą, cykl terenowych spotkań bibliotecznych z dziećmi i dorosłymi w świetlicach wiejskich na terenie gminy Chojnice, realizacja we współpracy z Fundacją – „Ależ Gustawie” wydarzenia pn. „Pastelkowe opowieści” oraz cykl wyjazdów studyjnych dla grupy seniorów. Do pilotażowych propozycji skierowanych do mieszkańców gminy była tzw. KSIĄŻKODZIELNIA. W październiku 2019 r. w świetlicach i domach kultury pojawiły się regały i półki czytelnicze oznaczone szyldem „Książkodzielnia”. To propozycja GOK-u oparta na zasadzie bookcrossingu, czyli idei nieodpłatnego przekazywania książek poprzez pozostawianie ich w miejscach publicznych, jak również w miejscach celowo utworzonych. Rozpoczęto prace nad uruchomieniem katalogu online.

5. Sport i rekreacja

Aktywność Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach w roku 2019 to także sport i rekreacja. Sport w gminie wiejskiej Chojnice jest nieodzownym elementem życia wielu jej mieszkańców. Jest dziedziną życia, którą należy zorganizować, zagospodarować i wspierać. Sport uczy wartości oraz umiejętności życiowych, pewności siebie, pracy w zespole, poczucia wspólnoty, szacunku i zasad fair play. Samorząd gminny dostrzega to i poprzez Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach wspiera działania, które przyczyniają się do popularyzacji sportu i zdrowego trybu życia. Pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach pracują nad stworzeniem warunków dzieciom, młodzieży i dorosłym do rozwijania zainteresowań sportowych poprzez tworzenie atrakcyjnej oferty. Dzięki temu mieszkańcy gminy mogą uczestniczyć w zorganizowanych zajęciach i zawodach. W 2019 roku oferta obejmowała takie dyscypliny sportu jak: piłka nożna, piłka nożna halowa, piłka nożna plażowa, piłka siatkowa, siatkówka plażowa, piłka ręczna, koszykówka, biegi przełajowe, wioślarstwo, żeglarstwo, tenis ziemny, tenis stołowy i nordic walking.

Największym zainteresowaniem dzieci i młodzieży z gminy wiejskiej Chojnice cieszyły się rozgrywki piłki nożnej, zwłaszcza cykl zawodów zorganizowany w ramach „Ligi Małych Mistrzów”. W zmaganiach trwających blisko trzy miesiące wzięło udział 16 zespołów z roczników 2007 - 2010. Zawody rozgrywano na kompleksie boisk Orlik w Charzykowach. Sporym zainteresowaniem młodych adeptów futbolu cieszył się również jesienny cykl turniejów piłki nożnej halowej Tur Cup. W zawodach rozgrywanych na hali w Charzykowach wzięło udział 19 drużyn z powiatu chojnickiego. Ciekawym przedsięwzięciem, współorganizowanym wraz z klubem Szarża Krojanty, był letni turniej piłki nożnej młodzików pn. „Z wiejskiego boiska na stadion”. Gościem imprezy w Krojantach był Janusz Chomontek, polski sportowiec, wielokrotny rekordzista Księgi Rekordów Guinnessa w żonglowaniu różnymi rodzajami piłek. Dał on w Krojantach wyjątkowy pokaz żonglerki piłką. Niezwykła atmosfera jego prezentacji sprawiła, że absolutnie wszyscy widzowie byli pod wielkim wrażeniem i z wypiekami na twarzy oglądali mistrza. Impreza została dofinansowana ze środków Starostwa Powiatowego w Chojnicach oraz Pomorskiego Związku Piłki Nożnej. W 2019 roku sport towarzyszył także kolejnej odsłonie imprezy „Młodzież Ojcu św. Janowi Pawłowi II”, podczas którego od kilku lat odbywają się długo wyczekiwane przez dzieci biegi przełajowe. Spotkania w Ciechocinie mają szczególny charakter. W wydarzeniu tego roku wzięło udział ok. 500 osób.

Ważnym wydarzeniem sportowym realizowanym na terenie gminy Chojnice są XXI Kaszubskie Regaty Wioślarskie im. Bolesława Drewka. Na starcie regat na Jeziorze Karsiańskim w Swornegaciach stanęło 7 klubów wioślarskich z całego kraju. Najlepsi w swoich kategoriach regatowych otrzymali medale wzorowane na tym, który Bolesław DREWKA przywiózł z olimpiady w Amsterdamie. Za sukcesem kolejnej edycji imprezy stała zespołowa praca współorganizatorów: członków UKS Tur, dyrekcji i pracowników Szkoły Podstawowej ze Swornegaci, załogi Wiejskiego Domu Kultury w Swornegaciach, sołtysa i członków Rady Sołectwa Swornegaci, druhów z lokalnej OSP oraz członków Rodziny DREWKA.

Innym wpisany na stałe w kalendarz imprez sportowych wydarzeniem były organizowane po raz dziewiętnasty Regaty Żeglarskie o Błękitną Wstęgę Jeziora Karsiańskiego. Na starcie zawodów stawiła się liczna grupa żeglarzy z regionu oraz turyści przebywający w Swornegaciach.

Załoga WDK w Swornegaciach była także współorganizatorem jednej z najpopularniejszych imprez biegowych dla dzieci w regionie tj. XXVII Jesiennego Biegu Ekologicznego Gminy Chojnice. Zawody odbyły pod hasłem „Jeżeli wraz z innymi stanąłeś na trasie biegu, już

wygrałeś choćbyś przybiegł ostatni”. Zawody w Swornegaciach skupiły w tym roku blisko 500 uczestników.

W roku 2019 Ośrodek kontynuował rozpoczętą w latach poprzednich propozycję programową zajęć i zawodów dla dorosłych mieszkańców gminy wiejskiej Chojnice. Największym zainteresowaniem cieszyły się rozgrywki Rekreacyjnej Ligi Piłki Nożnej Halowej. W siódmej edycji ligi wzięło udział 12 zespołów. Dużym zainteresowaniem cieszył się również Turniej Piłki Nożnej o puchar Wójta Gminy Chojnice. W tym roku gospodarzem zawodów była Unia Klawkowo. Po raz drugi z rzędu zawody wygrała drużyna Jantara Pawłowo. Ciekawym przedsięwzięciem był także Beach Volleyball Tour, czyli cykl turniejów siatkówki plażowej dla młodzieży i dorosłych. Zawody rozgrywano na boiskach plażowych w Charzykowach oraz po raz pierwszy na nowo wybudowanym boisku w Ostrowitem. Oprócz wymienionych wyżej imprez byliśmy organizatorem lub współorganizatorem wielu innych zawodów sportowych i rekreacyjnych.

Jednym z przykładów była współorganizacja wraz z sołectwem Klawkowo turnieju gry w Baškę kaszubską o Puchar Wójta Gminy Chojnice, rozgrywanego w ramach Klawkowskiej Ligi Baški Kaszubskiej (15 turniejów w ciągu całego roku).

Ważnym obszarem naszej rekreacyjno-sportowej działalności było zarządzanie kompleksem boisk typu Orlik w Charzykowach. Do prowadzenia zajęć zatrudniliśmy instruktora posiadającego pełne kwalifikacje do pracy z dziećmi i młodzieżą. Połowę wynagrodzenia instruktora stanowiła dotacja pozyskana z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach projektu „Lokalny Animator Sportu”. Z kompleksu boisk w Charzykowach w godzinach przedpołudniowych korzystały dzieci ze Szkoły Podstawowej w ramach lekcji wychowania fizycznego, natomiast w godzinach popołudniowych kompleks był do dyspozycji gminnych stowarzyszeń sportowych oraz mieszkańców Charzyków i okolic. Na obiekcie prowadzone były zorganizowane zajęcia piłki siatkowej, piłki ręcznej, piłki nożnej i koszykówki.

W sezonie letnim kompleks boisk „Orlik” w Charzykowach oblegany był przez liczną rzeszę turystów i zorganizowane grupy kolonijne. W maju dzieci z Charzyków brały udział w ogólnopolskim projekcie „Ręczna na Orliku”. Podczas zajęć dzieci poznawały elementy gry w „szczypiomiaka”. Zajęcia zakończyły się wyjazdem na finał wojewódzki projektu, który odbył się w Lipuszu. Dziewczęta z Charzyków zajęły w zawodach 2 miejsce. Projekt został zrealizowany przy współpracy Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach ze Szkołą Podstawową w Charzykowach i Fundacją Orły Sportu przy wsparciu Ministerstwa Sportu i Turystyki finansowanym ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. W projekcie wzięło udział 160 wybranych orlików z całej Polski.

Każdego dnia obiekt odwiedziło średnio 95 osób, z czego 40 % stanowiły dzieci w wieku od 5 do 15 lat, 35 % dzieci w wieku od 15 do 18 lat, a 25% stanowili dorośli. Wielu osobom Orliki kojarzą się z piłką nożną. Należy jednak pamiętać, że kompleks składa się z dwóch boisk: „zielonego” i „czerwonego”. Na tym drugim można grać w koszykówkę, piłkę ręczną, siatkówkę i tenisa ziemnego. Specyfika zajęć na kompleksie w Charzykowach pokazuje, że na Orlikach jest miejsce na inne dyscypliny sportu. Zaletą kompleksu w Charzykowach jest niewątpliwie dostępność wszelkiego rodzaju sprzętu sportowego. Na wyposażeniu obiektu są między innymi piłki do gry w siatkówkę, koszykówkę, piłkę ręczną, piłkę nożną, rugby oraz rakiety do gry w tenisa ziemnego. Można je bezpłatnie wypożyczyć. Wszystko to wyróżnia obiekt na tle innych w powiecie chojnickim, a nawet w całym województwie.

Wykaz klubów sportowych z terenu gminy Chojnice (obecnie prowadzących szkolenie, podejmujących działania): Klub Sportowy Szarża Krojanty; Towarzystwo Kultury Fizycznej Jantar Pawłowo; Wiejski Klub Sportowy Unia Klawkowo; Stowarzyszenie Klub Sportowy

Agra Nowe Ostrowite; Klub Sportowy Meteor Silno; Klub Sportowy Nowi Nowa Cerkiew; LZS Czarni Ostrowite; Klub Sportowy Akademia Piłkarska Eurotur; Chojnicki Klub Żeglarski z siedzibą w Charzykowach; Ludowy Klub Sportowy Charzykowy; Uczniowski Klub Sportowy „Tur” Swornegacie; Klub Sportowy Orły Lichnowy; Klub Sportowy Charzykowianka Charzykowy.

Baza sportowa na terenie gminy Chojnice przedstawia się następująco: boiska do gry w piłę nożną pełnowymiarowe (trawiaste) znajdują się w sołectwach: Charzykowy, Ciechocin, Klawkowo, Krojanty, Lichnowy, Moszczenica, Niezychowice, Nowa Cerkiew, Nowe Ostrowite, Ogorzeliny, Ostrowite, Pawłowo, Raclawki, Silno, Sławęcin, Swornegacie, Zbeniny. Obecnie wykorzystywane boiska: Klawkowo, Krojanty, Lichnowy, Nowa Cerkiew, Nowe Ostrowite, Pawłowo, Silno; kompleks boisk typu „Orlik” w Charzykowach: boisko uniwersalne – wielozadaniowe, boisko ze sztuczną trawą; boiska uniwersalne – wielozadaniowe typu „Jaskółka” przy szkołach podstawowych: Sławęcin, Ostrowite, Kłodawa, Silno, Ogorzeliny, Niezychowice, Pawłowo, Swornegacie, Lichnowy; budynki Chojnickiego Klubu Żeglarskiego; budynki LKS Charzykowy; port jachtowy; boiska do gier plażowych w Charzykowach (przy plaży publicznej); boisko do siatkówki plażowej w Ostrowitem.

6. Turystyka

W Gminnej Ewidencji Obiektów Świadczących Usługi Hotelarskie na koniec grudnia 2019 roku Gmina Chojnice ma zgłoszonych 77 podmiotów turystycznych działających na jej terenie. Gminny Ośrodek Kultury Chojnice prowadzi w Kaszubskim Domu Rękodzieła Ludowego w Swornegaciach Punt Informacji Turystycznej wraz z galerią sprzedaży wyrobów rękodzieła lokalnych twórców ludowych, który w okresie od 1 maja do 1 października 2019 roku odwiedziło 44 881 turystów (dane z licznika odwiedzin zainstalowanego w KDRL).

Turystyka stanowi w Gminie Chojnice ważną gałąź gospodarki. GOK w Chojnicach podejmował w roku 2019 działania wspierające branżę turystyczną. Ośrodek realizował je głównie za pośrednictwem obiektów zlokalizowanych w dwóch centrach turystycznych Gminy Chojnice tj. Swornegaciach i Charzykowach. W celu wsparcia obsługi ruchu turystycznego w gminie Chojnice GOK zawarł umowę współpracy z gminnym centrum IT w Charzykowach oraz kontynuował prowadzenie całorocznego punktu IT w Kaszubskim Domu Rękodzieła Ludowego w Swornegaciach. Oba punkty w okresie sezonu letniego otwarte były 7 dni w tygodniu. Dodatkowo punkt IT w Swornegaciach prowadził galerię i punkt sprzedaży wyrobów rękodzieła ludowego oraz materiałów informacyjno -promocyjnych (przewodniki, mapy). Do promocji zasobów przyrodniczo-kulturowych służyły także realizowane imprezy, które znalazły liczne grono odbiorców zarówno wśród turystów oraz mieszkańców regionu (Test Kaszuba, Czwartkowe Wieczory Kaszubskie, Żeglarska Gra Terenowa). Wzorem lat poprzednich zaktualizowano bazę danych Gminnej Bazy Obiektów Świadczących Usługi Hotelarskie. Przesyłano kwaterodawcom bieżące informacje dot. oferty letnich imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych.

Ponadto Wydział Programów Rozwojowych Urzędu Gminy w Chojnicach realizował w 2019 roku następujące projekty związane z kulturą i rekreacją na terenie gminy Chojnice: „*Pomorskie Szlaki Kajakowe – Meandry Brdy i Chociny*”, który realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 8 Konwersja, Działania 8.4 Wsparcie atrakcyjności walorów dziedzictwa przyrodniczego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Inwestycja zostanie zrealizowana do 31.12.2021 r. Projekt realizowany w partnerstwie z Gminą Konarzyny oraz Usługi Turystyczne Zbigniew Galiński. Wartość projektu: 1 929 640,12 zł przy dofinansowaniu: 1 610 265,99 zł (85 %). W 2018 roku zostały zakończone

prace budowlane w Ciecholewach i Zielonej Chocinie. W 2019 roku zrealizowano przystanie kajakowe wraz z infrastrukturą turystyczną w Chocińskim Młynie, Swornegaciach (przy moście) oraz w Kokoszce. W roku 2021 planowana jest budowa rynny spławnej wraz z przebudową progu piętrzącego w Chocińskim Młynie.

Kolejny projekt zrealizowany w 2019 roku na terenie gminy Chojnice „*Budowa zjeżdźalni rekreacyjnej dwutorowej w miejscowości Charzykowy*”, który został wybrany przez LGR Morenka do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020. Kwota przyznanego dofinansowania wyniósł 300 000 zł. Przedmiotem operacji była budowa zjeżdźalni rekreacyjnej dwutorowej na plaży Jeziora Charzykowskiego w miejscowości Charzykowy. Zgodnie z projektem wybudowana została zjeżdźalnia w zestawie typu anakonda i prosta rodzinna. W 2018 r. wykonano fundamenty pod zjeżdźalnię oraz instalację elektryczną. W dniu 14 czerwca 2019 r. odbyło się uroczyste otwarcie zjeżdźalni wodnej na plaży Jeziora Charzykowskiego. Wójt Gminy Chojnice Zbigniew Szczepański przekazał Chojnickiemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu klucz symbolizujący otwarcie obiektu.

W 2019 roku wydział realizował inwestycję pn. „*Rewitalizacja centrum wsi Doręgowice*”, której przedmiotem była rewitalizacja centrum wsi Doręgowice, w zakresie: remontu zabytkowej kapliczki, przebudowy placu, przebudowy drogi wojewódzkiej i gminnej, przebudowy oświetlenia, budowy oświetlenia placu, budowy odwodnienia placu. Dzięki realizacji operacji został stworzony obszar o walorach przestrzeni publicznej przy jednoczesnym stworzeniu „wizytówki” Doręgowic, co przyczyni się do zwiększenia ruchu turystycznego. Projekt pn. „*Rewitalizacja centrum wsi Doręgowice*” został wybrany przez LGD Sandry Brdy do dofinansowania w ramach Poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, Przedsięwzięcia 1.2.1 „*Rozwój niekomercyjnej infrastruktury turystycznej*” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zadanie zostało zrealizowane przez firmę MARBRUK Sp. z o.o. z Charzyków. Łączna wartość inwestycji wyniosła 1 036 521,59 zł, a kwota przyznanego dofinansowania: **254 520,00 zł**.

W roku ubiegłym została wybudowana ścieżka rowerowa łącząca miejscowość Nieżychovice z miejscowością Zamarte w Gminie Chojnice. Inwestycja miała na celu poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu kołowego, rowerowego i pieszego poprzez: oddzielenie ruchu rowerowego i kołowego; poszerzenie chodnika; budowę wjazdów; oznakowanie przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerów. Prace budowlane prowadzone były w okresie od 05.11.2018 r. do 14.11.2019 r. Ścieżka w większości posiada nawierzchnię bitumiczną wraz z wjazdami. Na niewielkim odcinku we wsi Doręgowice mamy nawierzchnię z kostki brukowej a na odcinku leśnym nawierzchnię szutrową. Długość wybudowanego odcinka – ok. 7 km. Łączny koszt wykonania ścieżki wyniósł 4 059 516,96 zł. Gmina na realizację tego zadania uzyskała bardzo korzystną pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w wysokości 2,5mln złotych.

7. Rozwój sieci gazowniczej na terenie Gminy Chojnice

Sieć gazownicza zbudowana na przestrzeni ostatnich 10 lat przez Polską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o. w Bydgoszczy obejmuje ok. 1/3 powierzchni Gminy Chojnice. Wzorowa współpraca pomiędzy Gminą a Spółką Gazownictwa zaowocowała na przestrzeni ostatnich lat budową sieci gazowniczej w Strefie Gospodarczej w Topoli, powstała sieć gazownicza w Charzykowach, Klawkowie, Powalkach, Chojniczkach, Kłodawie i Krojantach. W najbliższych latach Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakładu Gazowniczego w Gdańsku planuje rozbudowę sieci gazowniczej w Pawłótku, Pawłowie i Zbeninach. Tym

bardziej, że gaz ziemny to nie tylko wygoda ale przede wszystkim sposób na czyste powietrze i środowisko, w którym żyjemy.

Gmina Chojnice od wielu lat stawia na ekologię stąd jest od 2008 roku jedną z dwóch gmin w Polsce, która zaprasza Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. do budowy sieci gazowniczej (doskonały sposób na czyste powietrze) na swym terenie poprzez stosowanie zwolnień z podatku od nieruchomości budowli i sieci związanych z przesyłem gazu ziemnego. Zwolnienie z podatku wyniosło w 2018 roku 172 745 zł, a w 2019 była to kwota 191 209 zł.

Na terenie gminy Chojnice Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. posiada sieć gazową średniego oraz wysokiego ciśnienia. Stan gazyfikacji Gminy Chojnice na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawia się następująco: **gazociągi – 96,393 km, przyłącza – 8,038 km, przyłącza – 933 szt.** Przyrost sieci w 2019 roku na terenie gminy Chojnice przedstawia się następująco: **gazociągi – 7,290 km; przyłącza – 1,487 km; przyłącza – 143 szt.** Przyrost sieci w 2019 roku na terenie Gminy Chojnice to przede wszystkim nowo wybudowane gazociągi średniego ciśnienia z obszaru miejscowości: **Chojniczki (ul. Chojnicka, Wiejska, Krótka, Gajowa, Modrzewiowa); Powalki (ul. Leśna); Lipienice (ul. Leśna); Karolewo.** Jak wygląda na koniec grudnia 2019 roku sieć gazowa na terenie gminy Chojnice przedstawiono w załączniku do niniejszego raportu.

8. Aktywność obywatelska

Gmina Chojnice może pochwalić się poprzez tzw. „konta sołeckie” najwyższym funduszem obywatelskim w przeliczeniu na mieszkańca w Polsce. W 2019 roku mieszkańcy Gminy podzielonej administracyjnie na 34 jednostki pomocnicze, tj. sołectwa dysponowały kwotą **2 160 055 zł**. To wyłącznie Mieszkańcy uczestniczący w Zebraniach Sołeckich decydowali o sposobie zainwestowania publicznych pieniędzy w obrębie swoich miejscowości, jak również o najważniejszych problemach do rozwiązania i najpilniejszych inwestycjach w ramach przydzielonych środków sołeckich.

Ok. 50% tych środków sołectwa przeznaczają na bieżące funkcjonowanie miejscowości, tj. utrzymanie dróg, zieleni, utrzymanie infrastruktury komunalnej (przystanki, wiaty, ławki, ogródki jordanowskie, siłownie), zatrudnienie pracowników ramach robót publicznych we współpracy z powiatowym urzędem pracy. W 2019 roku w ramach bieżących kosztów sołectwa utrzymywały również ścieżki rowerowej o nawierzchni bitumicznej i z kostki brukowej poprzez koszenie rowów, utrzymanie zieleni w najbliższym otoczeniu, usuwanie zalegających na ścieżce zanieczyszczeń. Wydatki jednostek pomocniczych w 2019 roku przez poszczególne sołectwa przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców 30.06.2018	Kwota na 1 mieszkańca	Naliczony budżet sołecki według liczby mieszkańców	Dodatkowe 10 000 zł	Budżet ogółem zł
1	Angowice	285	85	24 225,00 zł	10 000,00	34 225,00 zł
2	Charzykowy	1885	115	216 775,00 zł	10 000,00	226 775,00 zł
3	Chojnaty	218	115	25 070,00 zł	10 000,00	35 070,00 zł
4	Chojniczki	1182	85	100 470,00 zł	10 000,00	110 470,00 zł
5	Ciechocin	519	85	44 115,00 zł	10 000,00	54 115,00 zł
6	Czartolomie-Jarcewo	346	85	29 410,00 zł	10 000,00	39 410,00 zł
7	Doregowice	319	115	36 685,00 zł	10 000,00	46 685,00 zł
8	Funka	180	115	20 700,00 zł	10 000,00	30 700,00 zł

9	Gockowice- Objezierze	284	115	32 660,00 zł	10 000,00	42 660,00 zł
10	Granowo	209	115	24 035,00 zł	10 000,00	34 035,00 zł
11	Klawkowo	426	85	36 210,00 zł	10 000,00	46 210,00 zł
12	Kłosnowo	155	115	17 825,00 zł	10 000,00	27 825,00 zł
13	Kłodawa	326	85	27 710,00 zł	10 000,00	37 710,00 zł
14	Kopernica	70	115	8 050,00 zł	10 000,00	18 050,00 zł
15	Krojanty	568	85	48 280,00 zł	10 000,00	58 280,00 zł
16	Kruszka	331	85	28 135,00 zł	10 000,00	38 135,00 zł
17	Lichnowy	1323	115	152 145,00 zł	10 000,00	162 145,00 zł
18	Lotyń	360	85	30 600,00 zł	10 000,00	40 600,00 zł
19	Moszczenica	175	115	20 125,00 zł	10 000,00	30 125,00 zł
20	Niezychowice	769	115	88 435,00 zł	10 000,00	98 435,00 zł
21	Nowa Cerkiew	858	85	72 930,00 zł	10 000,00	82 930,00 zł
22	Nowe Ostrowite	300	85	25 500,00 zł	10 000,00	35 500,00 zł
23	Nowy Dwór-Łódanki	335	85	28 475,00 zł	10 000,00	38 475,00 zł
24	Ogorzeliń	1158	85	98 430,00 zł	10 000,00	108 430,00 zł
25	Ostrowite	504	115	57 960,00 zł	10 000,00	67 960,00 zł
26	Pawłowo	930	85	79 050,00 zł	10 000,00	89 050,00 zł
27	Pawłówko	614	115	70 610,00 zł	10 000,00	80 610,00 zł
28	Powalki	476	115	54 740,00 zł	10 000,00	64 740,00 zł
29	Raławki	233	85	19 805,00 zł	10 000,00	29 805,00 zł
30	Silno	1048	85	89 080,00 zł	10 000,00	99 080,00 zł
31	Sławęcין	548	115	63 020,00 zł	10 000,00	73 020,00 zł
32	Swornegacie	1139	85	96 815,00 zł	10 000,00	106 815,00 zł
33	Topole	227	115	26 105,00 zł	10 000,00	36 105,00 zł
34	Zbeniny	225	115	25 875,00 zł	10 000,00	35 875,00 zł
	Razem	18525		1 820 055,00 zł	340 000,00	2 160 055,00

Budżet sołecki w Gminie Chojnice w latach 2016 – 2019 przedstawia poniższy wykres:

W 2019 roku współpraca Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie koncentrowała się na realizacji działań w 4 obszarach priorytetowych w formie wspierania zadania publicznego. Zestawienie obrazujące wykonanie przyjętego planu współpracy w 2019 roku przedstawia się następująco:

LOTWARTY KONKURS OFERT				
Lp.	NAZWA OFERENTA	RODZAJ ZADANIA PUBLICZNEGO	NAZWA ZADANIA	PRYZNANE DOFINASOWANIE
1	Fundacja "SZARŻA POD KROJANTAMI"	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Organizacja inscenizacji Szarży 18 Pułku Ułanów Pomorskich pod Krojantami z 1 września 1939r.	112 000,00
2	Towarzystwo Pszczelne	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Budowanie tożsamości lokalnej opartej na cechach społecznych, kulturowych i gospodarczych regionu. Obchody 130-lecia działalności związku pszczelarzy na Ziemi Chojnickiej	3 000,00
3	Stowarzyszenie "KŁODAWIANKI"	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	"PODRÓŻ Z KŁODAWY DO WNETRZA ZIEMI"	2 000,00
4	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych "POMORZE"	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	4. Przegląd Kabaretów Amatorskich "Beret"	7 000,00

5	Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Wydanie biuletynu "KLUKA"	1 000,00
6	Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Piękno naszej ziemi widziane okiem i sercem młodego artysty	1 000,00
7	Stowarzyszenie DWOREK POLSKI	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Na szlaku kultur Majówka Gmina Chojnice 2019	1 000,00
8	Stowarzyszenie Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Chojnickiej "KASZUBY"	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	"Uczymy się języka, kultury i tradycji kaszubskiej"	3 000,00
RAZEM				130 000,00
9	Ludowy Klub Sportowy Charzykowy	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Wyjazdowe regaty żeglarskie	12 000,00
10	Ludowy Klub Sportowy Charzykowy	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Szkolenie dzieci i młodzieży w żeglarskim letnim	10 000,00
11	Chojnicki Klub Żeglarski	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Szkolenie sportowe młodzieży i osób niepełnosprawnych intelektualnie	10 000,00
12	Chojnicki Klub Żeglarski	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Organizacja imprez żeglarskich rangi ogólnopolskiej	10 000,00
13	Ludowy Klub Sportowy Charzykowy	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Regaty o Puchar Wójta Gminy Chojnice	1 000,00
14	Chojnicki Klub Żeglarski	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Organizacja szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo wraz z udziałem w regatach krajowych i zagranicznych	6 000,00

15	Klub Sportowy Nowi Nowa Cerkiew	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Rozwój kultury fizycznej i propagowanie aktywnego zdrowego trybu życia (piłka nożna)	10 000,00
16	Chojnickie Stowarzyszenie AIKIDO	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Międzynarodowy cykl seminariów szkoleniowych aikido	2 500,00
17	Wiejski Klub Sportowy "UNIA"	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Organizacja szkolenia młodzieży i dorosłych z zakresu piłki nożnej i uczestnictwo w rozgrywkach PZPN	13 000,00
18	KLUB SPORTOWY "AGRA" NOWE OSTROWITE	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Organizacja szkolenia młodzieży i dorosłych z zakresu piłki nożnej z udziałem w zawodach oraz organizacja turnieju piłkarskiego	13 000,00
19	Stowarzyszenie "JANTAR" PAWŁOWO	zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu	Organizacja i koordynacja przedsięwzięć sportowych o zasięgu gminnym i ponad gminnym dla dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu gminy Chojnice. Szkolenie dzieci, młodzieży i dorosłych z udziałem w rozgrywkach	15 000,00

II OTWARTY KONKURS OFERT

Lp.	NAZWA OFERENTA	RODZAJ ZADANIA PUBLICZNEGO	NAZWA ZADANIA	PRYZNANE DOFINASOWANIE
1	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Swornegacie SWORY	Zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Czwartkowe wieczory kaszubskie w roku 2019	6 500,00
2	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Swornegacie SWORY	Zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Festiwal "Blues w Sworach" - edycja 2019	13 500,00
RAZEM				20 000,00
3	Klub Sportowy Meteor	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	Organizacja szkolenia młodzieży i dorosłych z zakresu piłki nożnej i uczestnictwo w rozgrywkach Pomorskiego Związku Piłki Nożnej	7 000,00

4	KS Tri Tour	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	Triathlon Charzykowy 2019	30 000,00
5	Stowarzyszenie Sportowe Szarża Krojanty	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	Organizacja szkolenia dla dzieci i młodzieży z udziałem w rozgrywkach piłki nożnej	15 000,00
6	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Chojnice AKOLADA	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	Żeglarska gra terenowa	7 000,00
7	Stowarzyszenie "Czarni Ostrowite"	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	Organizacja z zakresu zajęć sportowych i spotkań sportowych	8 500,00
RAZEM				67 500,00
8	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Pawłowo i Okolic	Zadania z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Dzień flagi	1 500,00
9	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Powalki	Zadania z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Mama, Tata i JA - Festyn rodzinny	1 500,00
10	Koło Gospodyń Wiejskich "Stacja Oaza"	Zadania z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Z pokolenia na pokolenie	3 500,00
11	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Krojanty	Zadania z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Rękodzieło w Krojantach nie zginęło - siła pokoleń	3 500,00
RAZEM				10 000,00
12	<p>W wymaganym terminie nie wpłynęła żadna oferta na: Zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, składające się z 2 części:</p> <p>a) Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym (4 mężczyznom i 1 kobiecie) w schronisku dla osób bezdomnych;</p> <p>b) Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym (1 mężczyźnie i 1 kobiecie) w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.</p>			

Zgodnie z definicją Inicjatywa Lokalna to forma współpracy Mieszkańców i jednostek samorządu terytorialnego przy realizacji zadań publicznych. To metoda, której celem jest „wspólne realizowanie zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej”. W tym zapisie kryje się istota tego zagadnienia. Należy przy tym zauważyć, że to wspólne przedsięwzięcie, które nie jest tożsame ze zleceniem zadania mieszkańcom lub pokryciem przez samorząd kosztów ich pomysłu. Inicjatywa lokalna to najwyższa forma partycypacji społecznej, gdzie mieszkańcy razem i na równi z samorządem podejmują się realizacji zadania publicznego.

W Gminie Chojnice, model ten sprawdza się od wielu lat i z powodzeniem służy lokalnym społecznościom. Okazuje się, że mieszkańcy chętnie włączają się we współpracę i realizują swoje pomysły przy wsparciu samorządu. Nie inaczej było w 2019 roku, w którym mieszkańcy zgłosili 13 inicjatyw z czego wsparcie otrzymało 10 na łączną kwotę 70 000,- zł:

NR	NAZWA PODMIOTU WNOSKIJĄCEGO/ IMIONA I NAZWISKA WNOSKODAWCÓW	NAZWA ZADANIA	PRYZNANE DOFINASOWANIE
1.	Rada Rodziców przy SP im. Żołnierzy Monte Casino w Niezychowicach	Budowa placu zabaw przy SP w Niezychowicach	12 000,00
2.	Grupa inicjatywna z Moszczenicy	Integracja w Moszczenicy - artystycznie, zdrowo, sportowo	5 000,00
3.	Sołectwo Ciechocin	Modernizacja placu zabaw w Ciechocinie	8 000,00
4.	Grupa inicjatywna ze wsi Klosnowo	Dożynki w Klosnowie - spotkanie mieszkańców siedmiu miejscowości	3 000,00
5.	Grupa inicjatywna z Doręgowic	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej i OSP w Doręgowicach - budowa pomieszczenia gospodarczego	11 900,00
6.	Grupa inicjatywna z Krojant	Zestaw zabawowy dla malucha w Krojantach	7 000,00
7.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Powałki	Odbudowa placu zabaw dla dzieci w Powałkach	7 000,00
8.	Grupa inicjatywna ze wsi Swornegacie	Kwiaty posadzimy, wioskę upiększymy	7 000,00
9.	Grupa inicjatywna ze wsi Ostrowite	Budowa boiska do siatkówki plażowej	5 000,00
10.	Grupa inicjatywna ze wsi Sławęcín	Budowa chodnika w Sławęcín	4 100,00

9. Rozwój zasobów ludzkich w sektorze samorządowym

W 2019 roku 15 pracowników Urzędu Gminy w Chojnicach (z Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich – 7 pracowników, Wydziału Finansowego – 3 pracowników, Wydziału Rolnictwa, Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami – 3 pracowników, Wydziału Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej – 1 pracownik oraz jeden informatyk) podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w 25 szkoleniach.

Pracownicy doszkalali się m.in. w zakresie: zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, prawidłowych zasad obsługi systemu CEiDG, ewidencji ludności i dowodów osobistych, prawidłowej rejestracji danych cudzoziemca w aplikacji „Źródło”, rejestru i spisu wyborców, ewidencjonowania czasu pracy, zmian w prawie pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony informacji niejawnych, spraw obronnych, podatku dochodowego od osób fizycznych za 2019r., sprawozdań finansowych, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, zmian Vat, projektu uchwały budżetowej na 2020 rok, odszkodowań z tytułu szkód powstałych na nieruchomości, ochrony zwierząt w gminie, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach po zmianie przepisów, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, tworzenia regulaminów, dokumentacji oraz procedur.

Na przestrzeni całego 2019 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chojnicach – w formie umów o pracę, umów zlecenia i umów na organizację stażu absolwenckiego – prace, w różnych okresach czasowych, wykonywało łącznie 69 osób (w 2018 r. 48), w tym: stałą kadrę ośrodka (umowy na czas nieokreślony), stanowiły 23 osoby – 23 etaty (w 2018 r. – 24 osób, 24 etaty), z których zdecydowana większość posiadała wykształcenie wyższe magisterskie – 86,96% (20 osób), w tym pedagogiczne, ekonomiczne, prawnicze, administracyjne i rolnicze, w dalszej kolejności: policealne zawodowe w zawodzie pracownik socjalny – 4,35% (1 osoba); wyższe zawodowe – 8,70% (2 osoby). Poza tym, 5 osób legitymowało się specjalizacją zawodową, w tym: I stopnia z zakresu pracy socjalnej – 2 pracowników, II stopnia – 2 pracowników (z zakresu pracy socjalnej z osobami będącymi ofiarami przemocy), z organizacji pomocy społecznej – 2 osoby. Struktura wykształcenia ww. pracowników ośrodka przedstawia się następująco: wyższe magisterskie – 20 osób, wyższe zawodowe – 2 osoby, policealne – 1 osoba. Spośród 23 osób zatrudnionych na czas nieokreślony:

- 22 osoby wykonywały pracę w ramach normalnego systemu czasu pracy,
- 1 osoba pracowała w ramach zadaniowego czasu pracy;
- a/ pracownicy zatrudnieni na czas określony: 4 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy – 4 etaty (w 2018 r. – 7);
- b/ pracownicy zatrudnieni na czas zastępstwa: 3 osoby, 1 na stanowisku pracownika socjalnego, 2 na stanowisku podinspektora ds. świadczeń rodzinnych, wychowawczych i alimentacyjnych w związku z usprawiedliwionymi nieobecnościami pracowników (w 2018 r. – 2 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy);
- c/ osoby świadczące pracę w ramach umowy zlecenia – 37, w tym: 35 opiekunów osób starszych/ niepełnosprawnych (w tym w ramach programu „Opieka wytchnieniowa” 19 osób, z których 3 wykonywały również usługi poza programem), 1 lekarz psychiatra, 1 kasjerka prowadząca kasę zapomogowo-pożyczkową (w 2018 r. – 14 osób);
- d/ osoby odbywające staż absolwencki – 2, na stanowisku pracownik kancelaryjny (w 2018 r. – 3).

Podobnie jak w poprzednich latach, także w 2019 r., pracownicy ustawicznie podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w wielu formach pozaszkolnego doskonalenia zawodowego, w tym, w: seminariach, konferencjach, warsztatach, spotkaniach członków Pomorskiego

Forum Pomocy Społecznej – ogółem w 36 szkoleniach (w 2018 r. w 27 szkoleniach). Na ten cel w 2019 r. wydatkowano kwotę 6 541 zł (w 2018 r. 4 288 zł).

10. Finanse w zakresie zamówień publicznych

Z informacji przedstawionych przez Wydział Programów Rozwojowych Urzędu Gminy w Chojnicach wynika, że w minionym **2019 roku** Gmina Chojnice wszczęła: **16 postępowań** o udzielenie zamówienia publicznego w drodze przetargu nieograniczonego na roboty budowlane; **5 postępowań** na dostawy oraz **3 postępowania** na usługi, wszystkie o wartości nieprzekraczającej progów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy *Prawo zamówień publicznych* oraz **jedno** postępowanie (na dostawy paneli fotowoltaicznych) w procedurach właściwych dla zamówień o wartości przekraczającej progi określone w tych przepisach (to pierwszy przeprowadzony w pełni elektronicznie przetarg). W ich wyniku Gmina zawarła umowy na łączną wartość blisko **11.000.000,00 zł** (bez podatku VAT). Nadto, **3 postępowania** zostały unieważnione, a łączna wartość wydatków poniesionych z wyłączeniem procedur określonych w ustawie, o której mowa powyżej to kwota blisko **4.500.000,00 zł** (bez podatku VAT). Wśród rozstrzygniętych znalazły się zamówienia m. in. na:

- 1) **wykonanie instalacji paneli fotowoltaicznych dla budynków mieszkalnych z terenu gminy Chojnice.** Zamówienie to było podzielone na 4 części, a wartość podpisanych umów to kwota **2.678.496,00 zł**,
- 2) **dostawę wraz z montażem urządzeń zabawowych dla wyposażenia placów zabaw zlokalizowanych na terenie Gminy Chojnice.** Zamówienie to było podzielone na 2 części, a wartość podpisanych umów to kwota **183.885,00 zł**,
- 3) **przebudowę budynku szkoły podstawowej w Silnie wraz z programem prac konserwatorskich oraz infrastrukturą towarzyszącą - ETAP II i III** za kwotę **998.987,67 zł**,
- 4) **opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych w zakresie odbudowy progu piętrzącego oraz budowy rynny spławnej w Chocińskim Młynie - w formule zaprojektuj i wybuduj** za kwotę **483.000,00 zł**,
- 5) **budowę 3 przystani kajakowych w ramach projektu pn.: Pomorskie Szklaki Kajakowe – Meandry Brdy i Chociny.** Zamówienie to było podzielone na 3 części, a wartość podpisanych umów to kwota **634.741,50 zł**,
- 6) **budowę boiska sportowego wielofunkcyjnego ze sztucznej nawierzchni przy Szkole Podstawowej w Lichnowach** za kwotę **584.250,00 zł**,
- 7) **budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ogorzelińskiej na odcinku Lichnowy – Lichnowy Wybudowanie** za kwotę **616.207,61 zł**,
- 8) **budowę dróg gminnych ul. Dębowej, Sosnowej i Kasztanowej w Chojniczках – etap II** za kwotę **2.183.256,29 zł**,
- 9) **budowę ciągu pieszo-jezdnego i pieszego wraz z oświetleniem w miejscowości Charzykowy** za kwotę **373.533,47 zł** czy
- 10) **dostawę dwóch fabrycznie nowych samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Swornegaciach oraz Ogorzelinach** za kwotę **1.662.960,00 zł**.

W ramach pozostałych postępowań realizowano głównie roboty budowlane związane z budową lub modernizacją dróg gminnych.

W 2019 r. Gmina Chojnice aplikowała o fundusze zewnętrzne dla projektów:

- 1) „Przebudowa drogi gminnej nr 236040G od wiaduktów nad linią kolejową do węzła Pawłowo” - Gmina Chojnice złożyła do Wojewody Pomorskiego wniosek o dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych, który w naborze na 2020 rok otrzymał dofinansowanie
- 2) „Budowa dróg gminnych - ul. Podgórznej i ul. Piaskowej w Swornegaciach” - Gmina Chojnice złożyła do Wojewody Pomorskiego wniosek o dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Wniosek w naborze marzec-kwiecień 2019 r. nie otrzymał dofinansowania.
- 3) „Budowa dróg gminnych - ul. Dębowej, Sosnowej i Kasztanowej w Chojniczkach – etap II” - Gmina Chojnice złożyła do Wojewody Pomorskiego wniosek o dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych (nabór marzec-kwiecień 2019 r.). Projekt został wybrany do dofinansowania – przyznane dofinansowanie w wysokości 1 448 860,00 zł (umowa o dofinansowanie nr 24/G/FDS/II/2019 z dnia 8 października 2019 r.)
- 4) „Budowa drogi gminnej - ul. Podgórznej w Swornegaciach” - Gmina Chojnice złożyła do Wojewody Pomorskiego wniosek o dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Wniosek w naborze na 2020 r. jest na liście rezerwowej
- 5) „Przedłużenie promenady w Charzykowach sposobem na ograniczenie antropopresji obszarów cennych przyrodniczo” – został wybrany przez LGR Morenka do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego “Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020. Kwota przyznanego dofinansowania: 275 000,00 zł.

11. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Chojnice funkcjonuje jeden podmiot leczniczy – Samodzielna Publiczna Przychodnia Wiejska Gminy Chojnice utworzona na podstawie Zarządzenia Wojewody Bydgoskiego z dnia 292/92 z dnia 29 października 1992 r., w skład której wchodzi: Poradnia Centralna w Chojnicach oraz ośrodki w terenie: Wiejski Ośrodek Zdrowia Charzykowy; Wiejski Ośrodek Zdrowia Ogorzeliny; Wiejski Ośrodek Zdrowia Silno; Punkt Lekarski Lichnowy; Punkt Lekarski Nowa Cerkiew; Punkt Lekarski Swornegacie.

Przychodnia świadczy usługi medyczne na podstawie umowy zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej oraz hospicjum domowego i poradni paliatywnej. Liczba pacjentów na listach aktywnych na dzień 01 stycznia 2019 r. to 13.708, a na dzień 31 grudnia 2019 r. 13913 osób. W 2019 r. Przychodnia udzieliła 78.203 porady lekarskie. Ponadto z myślą o mieszkańcach gminy Przychodnia Wiejska Gminy Chojnice w 2019 r. prowadziła następujące programy zdrowotne:

- 1) w ramach zewnętrznego projektu – „Przeciwdziałanie Chorobom Naczyń Mózgowych” z badań skorzystało 61 osób, kwota wydatkowana to 7813,19 zł;
- 2) w ramach zewnętrznego projektu – „Profilaktyka miażdżycy tętnic i chorób serca szansą na wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców makroregionu północnego”... z programu skorzystało dotychczas 11 osób (program realizowany od listopada 2019), kwota wydatkowana w 2019 r. to 2500,- zł;
- 3) w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia: „Profilaktyka chorób układu krążenia”. Do programu tego zakwalifikowanych było 748 pacjentów, a skorzystało 337, na kwotę 37.070 zł;

- 4) ze środków własnych Przychodni: „Profilaktyka raka sutka”. W ramach tego programu wykonywane były badania usg oraz konsultacje lekarza onkologa. Na program przeznaczono 5038,88 zł, a z badań skorzystały 73 kobiety.
- 5) w 2019 roku oferowaliśmy również pacjentom 65+ z grup ryzyka udział w programie polityki zdrowotnej pt. „Regionalny Program Polityki Zdrowotnej – szczepienia przeciw pneumokokom dla osób 65+ z grupy ryzyka”, którego byliśmy partnerem. Liczba osób, które skorzystały to 115, a łączny koszt to 3450,- zł.

Osoby, które nie kwalifikują się do programów finansowanych z NFZ, nie pozostają bez wsparcia profilaktycznego. Dla nich bowiem oferujemy tzw. bilanse, które realizowane są w określonych grupach wiekowych.

12. Ochotnicze straże pożarne

Na terenie gminy Chojnice działa 13 jednostek ochotniczych straży pożarnych, z których trzy działają w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego (OSP Swornegacie, OSP Ogorzeliny i OSP Charzykowy).

W 2019 roku Gmina Chojnice na działalność Ochotniczych Straży Pożarnych przeznaczyła 1 759 500,00 zł. Dużym wsparciem dla działalności OSP były także środki otrzymane od Rad Sołeckich w wysokości 41 987,00 zł. Za powyższą kwotę zakupiono: materiały remontowe do remiz. Zakupiono także materiały pędne, części zamienne do samochodów strażackich sprzętu strażackiego. Zakupiono umundurowanie strażackie, sprzęt strażacki, nagrody na konkurs OTWP i zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP. W ramach usług remontowych dokonano opłaty za naprawy bieżące samochodów pożarniczych i sprzętu silnikowego, pomp pożarniczych, naprawy sprzętu pożarniczego w tym aparatów ODO, zestawu hydraulicznego jednostek OSP. Dokonano też zakupów inwestycyjnych: agregat hydrauliczny, najaśnice akumulatorowe, przyczepki gospodarczej oraz łodzi ratowniczej. Przyznano także dotacje celowe na zakup dwóch nowych średnich samochodów ratowniczo – gaśniczych oraz zakup motopompy pożarniczej.

VIII. Podsumowanie

Wizja rozwoju Gminy Chojnice opiera się na mądrym wyborze priorytetów i skutecznej stymulacji środowisk lokalnych. W Gminie Chojnice przyjęto formułę zrównoważonego rozwoju i ten model wydaje się słuszny. Jeśli bowiem mierzy się sukces atrakcyjnością osadniczą, to w gminie widać wyraźnie stały wzrost liczby mieszkańców, ta tendencja utrzymuje się od wielu lat. Gmina Chojnice jest atrakcyjna osadniczo ze względu na dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową, techniczną i wodno – kanalizacyjną. Inwestycje to jeden z głównych priorytetów Gminy Chojnice. Na ten cel przeznaczono znaczne nakłady finansowe, które w 2019 roku wyniosły aż 19,6 % budżetu. Środki budżetu Gminy Chojnice wydatkowane na zadania polegające na budownictwie inwestycyjnym wyniosły 7 997 062 zł w tym na inwestycje kontynuowane z lat poprzednich 1 400 139 zł, a na inwestycje nowe rozpoczęte w 2019 roku 6 596 923 zł. Na zakupy inwestycyjne dla sołectw z budżetu Gminy wydano środki w wysokości 1 190 274 zł. Na dotacje dla jednostek OSP i realizację programów skierowanych do Mieszkańców wydatkowano 968 359 zł.

Istotne są również usługi społeczne i system oświaty. Na terenie gminy wspiera się rozwój kultury i sportu. Rozwój społeczny i gospodarczy nie jest jednak możliwy bez inwestycji – szczególnie tych z sektora prywatnego. Dlatego dbamy, żeby obok zamówień publicznych stymulować i wspierać lokalny biznes poprzez zachęty podatkowe i system wsparcia dla przedsiębiorstw, które tworzą nowe miejsca pracy. W Gminie Chojnic

obowiązywało w 2019 roku, m.in. zwolnienie z podatku od nieruchomości. W 2019 roku Gmina mogła poszczycić się również jednym z najniższych w regionie podatkiem od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz podatkiem od budynków mieszkalnych lub ich części przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej, który wynosił tylko 18 zł za m². Podobnie sytuacja wygląda w przypadku podatku od gruntów związanych z działalnością gospodarczą – na przestrzeni lat wysokość podatku wzrosła o 5 gr (w 2019 roku wynosił 75 gr za m²). Wpływy do budżetu Gminy Chojnice z tytułu powyższych podatków w 2018 roku stanowiły kwotę 4 797 378 zł, a w 2019 roku była to kwota 6 307 301,86 zł.

Przygotowanie raportu to dobry moment na podsumowanie największych sukcesów Gminy Chojnice, które realizują wizję, jaką wypracowano w Strategii Rozwoju Gminy Chojnice. Podsumowując 2019 rok można stwierdzić, że był to dla Gminy Chojnice okres owocnej pracy nad realizacją bieżących zadań oraz wzmożonych przygotowań do realizacji inwestycji zaplanowanych na najbliższe lata. Odpowiednio realizowana polityka i konsekwentne dążenie do zmian umożliwiły przeprowadzenie w ciągu ubiegłego roku wielu kluczowych zadań inwestycyjnych, poprawiających standard i jakość życia mieszkańców i odwiedzających nas gości. Chlubą Gminy Chojnice są budżety sołeckie, na które przeznaczają się z roku na rok coraz większe fundusze, aby mieszkańcy sami mogli decydować o tym, co jest dla nich najważniejsze i jakie inwestycje powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności. Z powodzeniem w 2019 roku zostały wykonane wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia. Ponadto od lat Gmina Chojnice współpracuje z samorządem wojewódzkim, powiatowym i gminnymi przy realizacji wspólnych inwestycji leżących w interesie społecznym i gospodarczym gminy.

Flagową atrakcją turystyczną gminy jest z całą pewnością system ścieżek rowerowych oplatający całą Gminę Chojnice. Produkt turystyczny stał się rozpoznawalny w całym kraju, a szczególnie znane są ścieżki w ramach tzw. Kaszubskiej Marszruty, które wiodą przez cały Powiat Chojnicki, a ich znaczna część prowadzi bezpośrednio do największych atrakcji turystycznych gminy, związanych z obszarami chronionymi – Parkiem Narodowym Bory Tucholskie czy Zaborskim Parkiem Krajobrazowym. Pamiętając jednak o zrównoważonym rozwoju wszystkich obszarów Gminy budowane są kolejne ścieżki rowerowe, które stanowią alternatywne szlaki komunikacyjne i łączą w sposób funkcjonalny poszczególne wsie południowej części gminy z miastem Chojnice. Jest to bezpieczny i ekologiczny sposób przemieszczania się, który cieszy się coraz większym zainteresowaniem mieszkańców. Na koniec grudnia 2019 roku w Gminie Chojnice było ponad 98 km ścieżek rowerowych do dyspozycji mieszkańców i turystów.

Wszystkie działania dokonane na terenie gminy Chojnice w 2019 roku były efektem wsłuchiwania się w potrzeby lokalnej społeczności, a dobrym przykładem może być kwestia dowozu dzieci do szkół i ich dożywiania, budowa chodników i ścieżek rowerowych, budowa dróg, jak również współpraca Gminy Chojnice z Miastem Chojnice dotycząca organizacji przewozów na terenie gminy Chojnice. Jak zawsze siatka połączeń, która funkcjonuje w naszej gminie jest efektem kompromisu między możliwościami finansowymi samorządu, a oczekiwaniami pasażerów. W roku 2019 koszty utrzymania linii na terenie gminy Chojnice kształtowały się na poziomie 1 636 800 zł. Nie wszystkie oczekiwania mieszkańców mogą zostać zrealizowane, ale obecna siatka połączeń wydaje się być satysfakcjonująca. Z myślą o Mieszkańcach uruchomiono w urzędzie gminy Punkt konsultacyjny programu „Czyste Powietrze”. Ponadto wprowadzono: ulgi podatkowe dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy, programy profilaktyki zdrowotnej, bezpłatne udostępnianie obiektów sportowo – rekreacyjnych dla Mieszkańców. Każda z inwestycji, chociażby ta najmniejsza, przyczynia

się do poprawy życia lokalnej społeczności i jest ważna, gdyż uznaliśmy, że również małe kroki prowadzą do zrównoważonego rozwoju całej gminy.

Serdecznie dziękuję wszystkim Mieszkańcom, przedsiębiorcom, organizacjom, stowarzyszeniom działającym na terenie i na rzecz pięknej Gminy Chojnice. Wspólna praca i zaangażowanie wielu osób powoduje, że nasza Gmina czyli nasza Mała Ojczyzna staje się coraz liczniejszą „Gminą Rodzinną”, co świadczy o jej atrakcyjności i rosnącym potencjale społeczno – gospodarczym.

Dziękuję również wszystkim Radnym Gminy Chojnice, Sołtysom i Radnym Sołeckim, pracownikom samorządowym oraz jednostek podległych Gminie. Dziękuję za pracę społeczną i zaangażowanie strażakom, pracownikom kultury, paniom z Kół Wiejskich, Stowarzyszeniom oraz wszystkim osobom aktywnie uczestniczącym w życiu społeczno – kulturalnym i gospodarczym Gminy Chojnice.

WÓJT GMINY CHOJNICE

dr inż. Zbigniew Szczepański

